

ADRIATIC METALS PLC
PROJEKAT VAREŠ
PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA
OKTOBAR 2024

DATUM IZDAVANJA: Oktobar 2024

VERZIJA: 10.0

STATUS: Radni dokument

Adriatic Metals BH d.o.o.

Tisovci bb 71 330

Bosna i Hercegovina

Oktobar 2024

NAPOMENA: OVO JE RADNI DOKUMENT KOJI ĆE SE REDOVNO PRATITI, PREGLEDATI I AŽURIRATI

TOKOM SVIH FAZA PROVEDBE PROJEKTA

Broj izdanja	Datum	Autori	Pregledali	Odobrio
Izdanje 1.0	Decembar 2019	Allie Mitchell, WAI	Graham Hill, Adnan Teletović, Kate Harcourt	Alison Allen, WAI
Izdanje 2.0	Maj 2020	Allie Mitchell, WAI	Vildana Mahmutović, Aida Ahmedović, Miloš Bošnjaković, Kate Harcourt	Graham Hill, AM
Izdanje 3.0	Juli 2020	Allie Mitchell, WAI	Vildana Mahmutović, Aida Ahmedović, Kate Harcourt	Dominic Roberts,
Izdanje 4.0	April 2021	Vildana Mahmutović Aida Ahmedović	Kate Harcourt, Allie Mitchell	Dominic Roberts,
Izdanje 5.0	Septembar 2021	Aida Ahmedović Almedina Likić	Vildana Mahmutović	Dominic Roberts,
Izdanje 6.0	Septembar 2021	Aida Ahmedović	Vildana Mahmutović	Dominic Roberts,
Izdanje 7.0	Februar 2022	Almedina Likić, Aida Ahmedović	Vildana Mahmutović	Dominic Roberts,
Izdanje 8.0	Maj 2023	Almedina Likić, Damira Pašalić Omeragić	Aida Ahmedović	Dominic Roberts
Izdanje 9.0	August 2024	Haris Muftić, Nudžejm Brkić, Danijela Mandić	Aida Ahmedović	Vildana Mahmutović, Voditeljica Odjela za održivost
Izdanje 10.0	Oktobar 2024	Danijela Mandić, Haris Muftić	Aida Ahmedović	Vildana Mahmutović, Voditeljica Odjela za održivost

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	6
1.1. Pregled izvještaja.....	6
1.2. Opis projekta.....	7
1.3. Faza projekta.....	8
2. VAŽEĆI ZAKONI, POLITIKA I SMJERNICE.....	10
2.1. Zakoni Bosne i Hercegovine.....	10
2.2. Međunarodni standardi.....	10
2.2.1. EBRD Izvedbeni zahtjevi.....	10
2.2.2. IFC Izvedbeni standardi.....	12
3. ZAINTERESOVANE STRANE U PROJEKTU	13
3.1. Identifikacija zainteresovanih strana	13
3.2. Nadležna tijela vlasti	14
3.2.1. Državna – Federacija Bosne i Hercegovine	14
3.2.2. Regionalna - Zeničko-dobojski kanton	16
3.2.3. Lokalne - Općina Vareš.....	16
3.2.4. Lokalne – Općina Kakanj	17
3.2.5. Lokalne - Općina Breza.....	17
3.3. Zajednice na koje Projekat ima uticaja	18
3.3.1. Ranjive osobe	18
3.3.2. Komunikacija GBVH pitanja interno i kroz proces nabave.....	19
3.3.3. Nevladine i javne ili organizacije sa sjedištem u zajednici	19
3.3.4. Trgovina i industrija.....	21
3.3.5. Uposlenici na Projektu	21
3.3.6. Mediji	21
3.3.7. Multinacionalne i međunarodne organizacije	21
4. AKTIVNOSTI ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA	23
4.1 Plan komunikacije sa zainteresovanim stranama za period januar – decembar 2024. godine	23
4.1.1. Prikazivanje informacija u javnosti	31
4.2. Otkrivanje ESIA procesa	32
4.1.2. Otkrivanje informacija o Projektu.....	32
4.1.3. Vođenje evidencije i praćenje.....	33
4.3. Informativni centar Vareš	34

4.4.	Incijative ulaganja u zajednicu	34
4.5.	Living History Project	35
4.6.	Odbor za odnose s lokalnom zajednicom	36
4.7.	Upravljanje dokumentacijom i pitanjima.....	37
4.8.	Trenutni i budući angažman zainteresovanih strana.....	37
4.9.	Ključne teme zainteresovanih strana.....	38
5.	ŽALBENI MEHANIZAM.....	40
5.1.	Definicija.....	40
6.	PRAĆENJE I VREDNOVANJE.....	44
7.	IZVJEŠTAVANJE.....	44
8.	OSOBLJE.....	45
	Prilog 1 – Mapiranje zainteresovanih strana za Projekat Vareš.....	47
	Prilog 2 - Spisak nevladinih organizacija i udruženja građana u Varešu.....	61
	Prilog 2 - Spisak nevladinih organizacija i udruženja građana u Kaknju.....	76
	Prilog 3 - Zajednice na koje Projekat ima uticaj.....	89
	Prilog 3 - Zajednice na koje Projekat ima uticaj – Kakanj.....	92
	Prilog 4 - Odbor za odnose s lokalnom zajednicom – prvi i drugi saziv.....	95
	Prilog 5 - Konsultacije prije i za vrijeme procesa procjene okolišnog i društvenog uticaja (ESIA).....	99
	Prilog 6 - Registrovani ugostiteljski objekti i smještajni objekti.....	105

1. UVOD

Adriatic Metals BH je ovlastio Wardell Armstrong International (“WAI”) da izradi Okvirni Plan angažovanja zainteresovanih strana (“SEP”) za rudnike Veovača i Rupice, odnosno Projekat Vareš, koji se nalazi u sjevernom centralnom dijelu Federacije Bosne i Hercegovine (“BiH”).

SEP Izdanje 10.0 (ovo izdanje) je vlasništvo Adriatic Metals BH d.o.o. („Adriatic Metals BH“) i sve buduće izmjene i ažuriranja će isključivo provoditi Adriatic Metals BH.

1.1. Pregled izvještaja

Ovaj dokument je razvijen s ciljem usmjeravanja konsultacija i komunikacija zainteresovanih strana tokom trajanja projekta, uključujući zatvaranje. SEP će pratiti, pregledavati i redovno ažurirati Adriatic Metals BH pružajući mapu puta za angažman i praćenje efikasnosti mjera za ublažavanje uticaja.

Ovaj plan je izrađen tako da zadovoljava najbolje prakse što je dokazano standardima Ekvatorskih Principa finansijskih institucija, uključujući okvire održivosti Međunarodne Finansijske Korporacije (“IFC”) i EBRD.

Za vrijeme građevinskih i operativnih faza, angažman zainteresovanih strana je fokusiran na informisanost zainteresovanih strana o projektnim aktivnostima i njihovom angažmanu u smislu upravljanja i praćenja uticaja.

Zainteresovane strane su pozvane da pregledaju i dostave povratne informacije o ovom Planu angažovanja zainteresovanih strana. Adriatic Metals BH će omogućiti da ovaj dokument bude dostupan na bosanskom, hrvatskom, srpskom i engleskom jeziku, kako se procjeni da je neophodno. Svi komentari i pitanja su dobrodošli i trebaju biti dostavljeni timu višeg rukovodećeg osoblja, koji sačinjavaju:

- Laura Tyler, Generalni direktor;
- Sanela Karić, Direktor Adriatic Metals BH;
- Dino Busuladžić, Izvršni direktor za tehničke poslove;
- Vildana Mahmutović, Voditelj Odjela za održivost;
- Aida Ahmedović, Menadžer za društveno odgovorno upravljanje.

Voditelj Odjela za održivost, Vildana Mahmutović, angažovana je u februaru 2020. i sada vodi aktivnosti angažmana zainteresovanih strana zajedno s timom za društveno odgovorno upravljanje, Aidom Ahmedović, Menadžerom za društveno odgovorno upravljanje i Almedinom Likić, Koordinatorom za društveno odgovorno upravljanje.

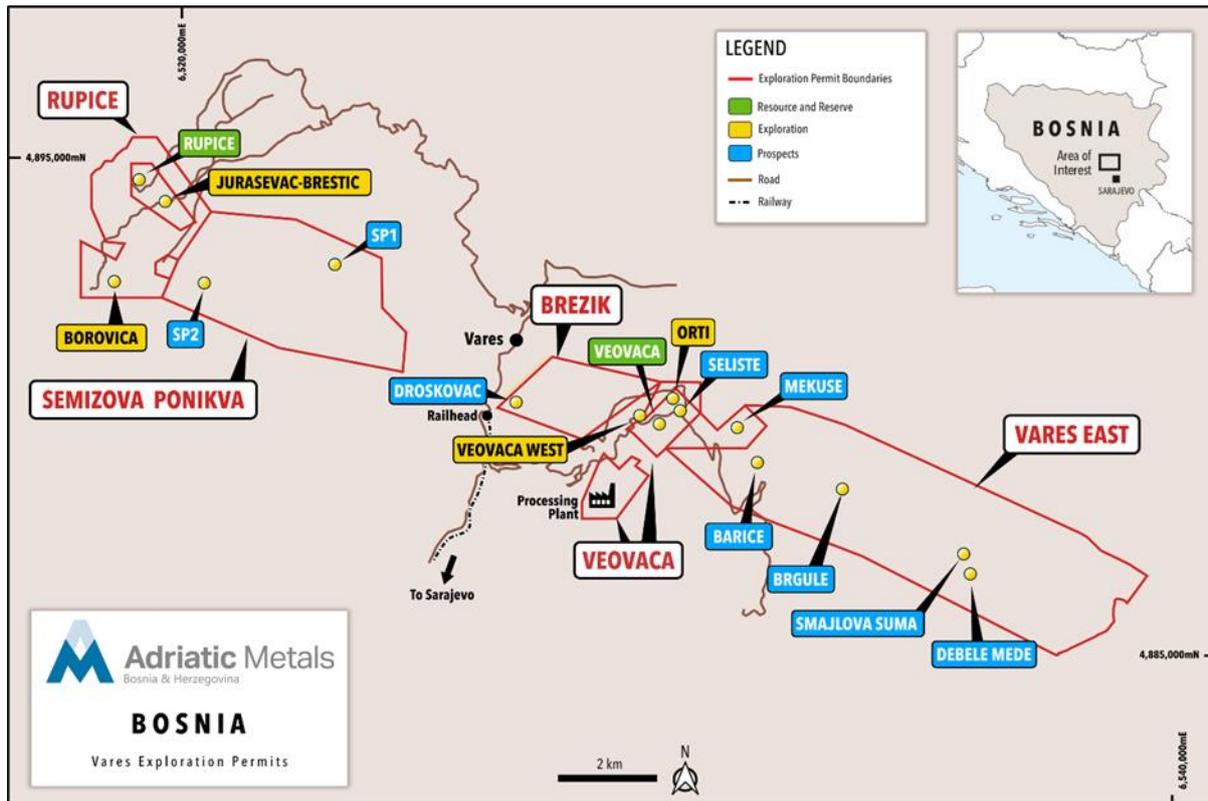
Informativni centar Vareš nalazi se u glavnoj ulici u Varešu, a otvoren je u septembru 2019. godine. Radno vrijeme Centra je od 08:00 do 16:30 sati, od ponedjeljka do petka. Centar je zatvoren vikendom i državnim praznicima. U Centru je zaposlen jedan uposlenik koji je dostupan za interakcije s pripadnicima lokalne zajednice tokom radnog vremena. Vodi se evidencija zainteresovanih strana koje posjećuju Informativni Centar. Svrha ovog ureda je da stvori prisustvo Adriatic Metals BH u Varešu,

pružajući usluge članovima lokalne zajednice, a omogućavajući Adriatic Metals BH da lakše komunicira s lokalnim zainteresovanim stranama. Trenutno, ured je fokusiran na informisanje lokalnih zajednica o projektnim aktivnostima i budućem angažmanu. Informacije se stalno dijele lokalno i na društvenim mrežama, tako da se pristup informacijama održava što je više moguće.

1.2. Opis projekta

Rude metala se već dugo iskopavaju u općini Vareš u Zeničko–dobojskom kantonu, Bosna i Hercegovina. Međutim, nedavno je došlo do otkrića novog ležišta na zapadu općine koje sadrži visok stepen cinka, olova, barita i drugih metala. Adriatic Metals BH planira iskopavanjem tih metala doprinositi globalnom snabdijevanju ovim prijeko potrebnim metalima. U završnoj fazi je izgradnja podzemnog rudnika na Rupicama. Lokacije Rupice i Veovača se nalaze otprilike 8.7 km zapadno-sjeverozapadno (Rupice) i 3.5 km istočno (Veovača) od Vareša (Prikaz 1). Rudnik na Rupicama predstavlja jedno od najkvalitetnijih polimetalnih nalazišta koje se nalazi bilo gdje u svijetu. Veličina i obim projekta je takav da čini očiglednu razliku u bruto domaćem proizvodu cijele zemlje (procijenjen na povećanje od skoro 2% od strane EBRD-a) i ogroman uticaj na ekonomiju Vareša i šireg područja kantona.

Adriatic Metals BH se obavezao da će voditi Projekat u skladu s međunarodno priznatim industrijskim okolišnim standardima, poput onih koje je razvila Svjetska banka i EBRD. Nakon finaliziranja zvanične Procjene uticaja na okoliš i društvo 2021. godine, kompanija je završila prvu međunarodno usklađenu (prema standardima EBRD) Procjenu uticaja na okoliš i društvo i zasebnu Procjenu uticaja na zdravlje. Kompanija je objavila svoj prvi Izvještaj o održivosti 2022. godine. Određivanjem osnovnih ekoloških, društvenih i zdravstvenih uslova, kompanija može, i hoće, osigurati da njeni poslovi u najmanju ruku ne štete, ali u najboljem slučaju poboljšaju kvalitetu vazduha, vode, tla i zdravlja Vareša. Tokom poslovanja, a i nakon njih, kompanija kontinuirano prati sve aspekte svog potencijalnog uticaja na zajednicu domaćina i okolinu.

Prikaz 1. Karta koja prikazuje lokaciju Projekta Vareš

1.3. Faza projekta

U prvoj polovini 2024. godine, Adriatic Metals BH je postigao nekoliko značajnih prekretnica dok povećava proizvodnju u rudniku srebra u Varešu ("Vareš") u Bosni i Hercegovini. Adriatic Metals BH je proizveo svoje prve koncentrate u februaru, čime je postao proizvođač polimetalne rude nakon samo sedam godina od početka istraživanja 2017. godine. To je praćeno službenim otvaranjem rudnika početkom marta. U aprilu je Adriatic Metals BH prešao na model vlasnika-operatera rudarskih operacija, što je rezultiralo značajnim ubrzanjem u razvojnim metrima na Rupicama.

Jalovište Veovača

Neočekivana Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine obustavila je sječu drveća na planiranom proširenju jalovišta u postrojenju za preradu rude u Varešu i na odlagalištu na Rupicama. Novo područje jalovišta (TSF-a) u Veovači nalazi se približno 2 km od postrojenja za preradu u Varešu. Područje se nalazi unutar postojećih granica koncesije, ne uključuje korištenje državnog šumskog zemljišta, a Adriatic Metals BH posjeduje prava na površinu. U toku je proces dobivanja potrebnih vodnih i ekoloških dozvola, dizajn je u završnoj fazi, a odobrenje za izgradnju se očekuje u oktobru. Početni radovi na površini i nabavka su u toku, a započeti su i radovi na odobroj izgradnji pristupnog puta. Imajući u vidu da je izgradnja jalovišta u neposrednoj blizini zajednica Pržići, Daštansko i Mir, Odjel za održivost je razvio detaljan Plan angažovanja zainteresovanih strana, kako bi se osigurao transparentan, inkluzivan i kontinuiran dijalog sa svim zainteresovanim stranama, sve zabrinutosti

adresirane i podrška osigurana na svim nivoima. Shodno tome, održani su sastanci i prezentacije s načelnikom općine Vareš (03.09.2024.), s uposlenicima Adriatic Metals BH (04.09.2024.) koji su ujedno i stanovnici navedenih zajednica, kao i s predstavnicima mjesnih zajednica (10.09.2024.), kako bi se osiguralo da izgradnja TSF-a napreduje uz saradnju zajednice, te umanjili potencijalni rizici kroz proaktivnu komunikaciju i uključivanje svi zainteresovanih strana.

Podzemni rudnik Rupice

Tokom 2024. godine, rudnik na lokalitetu Rupice se nalazi u ključnoj fazi završnih radova i priprema za operativnu fazu. Ovaj period obilježava intenzivno angažovanje timova kako bi se osigurala potpuna funkcionalnost i bezbjednost svih sistema i infrastrukture rudnika. Završni radovi obuhvataju finaliziranje građevinskih i tehničkih detalja, kalibraciju opreme, testiranje sistema, kao i obuku osoblja za operativne zadatke. Paralelno s tim, pripreme aktivnosti su u punom jeku kako bi se osigurala glatka tranzicija ka operativnoj fazi, što uključuje izradu operativnih planova, postavljanje efikasnih procedura i angažovanje neophodnih resursa. Ovaj period predstavlja ključni korak ka ostvarenju cilja da rudnik na lokalitetu Rupice postane operativan i doprinese ekonomskom razvoju regiona.

Postrojenje za preradu Veovača (VPP)

Radovi na postrojenju za preradu Veovača su uspješno završeni, što je rezultiralo proizvodnjom prvog koncentrata u februaru 2024. godine. Ovaj značajan događaj predstavlja ključnu prekretnicu u realizaciji Projekta, potvrđujući sposobnost kompanije da efikasno implementira planirane aktivnosti i ostvari proizvodnju. Otvaranje rudnika 5. marta 2024. godine dodatno je obilježilo završetak izgradnje i pripreme VPP-a za preradu rude. Ova dva događaja zajedno označavaju napredak ka operativnoj fazi Projekta, otvarajući put ka kontinuiranoj eksploataciji resursa i generisanju ekonomske vrijednosti za kompaniju i lokalnu zajednicu.

Transportni put

Transportni put povezuje rudnik Rupice i postrojenje za preradu Veovača. Put je podijeljen na pet dijelova ili „lotova“, a dužina svakog je otprilike 5 km. LOT 1, dionica od Rupica do Igrišta, koji predstavlja prvih 5 km puta od rudnika Rupice do prerađivačke fabrike Veovača je završen i izvršena je primopredaja. Što se tiče LOT-a 2, dionice od Igrišta do Mrestilišta, izvršeno je djelimično asfaltiranje. Za LOT 3 (dionica Mrestilište - Semizova Ponikva) dobijena je upotrebna dozvola i asfaltirani su pojedini dijelovi na ovoj dionici. Na LOT4 (dionica Semizova Ponikva preko Smreke do Viadukta) je izvršeno asfaltiranje pojedinih dijelova dionice, izvode se radovi na izgradnji kružnog toka na LOT 4B, a za LOT 4A se čeka upotrebna dozvola. Na LOT-u 5B, završene su obje faze i izvršeno je asfaltiranje.

Posebna pažnja usmjerena je na pravovremeno informisanje stanovništva o napretku građevinskih radova na transportnom putu. Kroz redovno informisanje članova Odbora za odnose s lokalnom zajednicom (*Public Liaison Committee*), osigurava se transparentnost prema lokalnom stanovništvu u procesu izgradnje.

2. VAŽEĆI ZAKONI, POLITIKA I SMJERNICE

2.1. Zakoni Bosne i Hercegovine

U BiH, važeći zakoni koji se odnose na proces procjene uticaja na okoliš, koji uključuje i opredjeljenost na angažman zainteresovanih strana, uključuju sljedeće zakone:

- Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", Br.15/21);
- Zakon o zaštiti prirode ("Službene novine FBiH", Br. 66/13);
- Zakon o vodama ("Službene novine FBiH", Br. 70/06);
- Zakon o vodama („Službene novine Zeničko - dobojskog kantona“, Br. 17/07);
- Zakon o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH", Br. 33/03, 72/09 i 92/17);
- Zakon o zaštiti zraka ("Službene novine FbiH“, Br. 33/03 i 04/10);
- Zakon o zaštiti od buke ("Službene novine FBiH“ Br. 110/12);
- Zakon o zaštiti od buke ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, Br. 01/14);
- Zakon o prostornom uređenju i korištenju zemljišta u FBiH ("Službene novine FBiH", Br. 02/06, 72/07, 32/08, 04/10, 13/10, 45/10, 85/21,92/21, 72/24);
- Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju ("Službene novine FBiH", Br. 32/14, 33/);
- Pravilnik o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu("Službene novine FBiH", Br. 19/04);
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu ("Službene novine FBiH" broj 1/21)
- Pravilnik o sadržaju, redoslijedu izrade, sastavnim dijelovima i načinu izrade rudarskih Projekata ("Službene novine FBiH", Br. 53/12);
- Odluka o pretvaranju šumskog u građevinsko zemljište ("Službene novine FBiH", Br. 108/12);
- Zakon o šumama ("Službene novine ZDK", Br. 8/13 i 1/15).

2.2. Međunarodni standardi

Što se tiče angažmana zainteresovanih strana, i IFC-ovi standardi uticaja na okoliš i društvenu održivost (2012.) i EBRD okolišna i društvena politika (2019.) primjenjivi su na Projekat Vareš. Navedeni standardi se smatraju mjerilom za međunarodno prihvaćenu praksu u nizu područja, uključujući angažman zainteresovanih strana, te su stoga korišteni za izradu ovog plana.

Zahtjevi IFC-a i EBRD-a za otkrivanje podataka o Projektu prevazilaze zahtjeve Evropske unije, definisane Aarhuskom konvencijom, kao i one sadržane u zakonima i odredbama Bosne i Hercegovine.

2.2.1. EBRD Izvedbeni zahtjevi

EBRD Izvedbeni standard 10 za otkrivanje informacija i angažman zainteresovanih strana naglašava da javne rasprave treba započeti u ranoj fazi razvoja Projekta i da bi angažman sa zainteresovanim

stranama u svakoj fazi trebao biti: "*bez manipulacija, miješanja, prisile i zastrašivanja, i da se provodi na temelju pravovremenih, relevantnih, razumljivih i dostupnih informacija, u kulturno prikladnom formatu.*"

Specifični zahtjevi navedeni u EBRD Izvedbenom zahtjevu 10 uključuju:

Angažman tokom pripreme projekta

- Identifikacija i analiza zainteresovanih strana, uključujući mapiranje zainteresovanih strana kako bi se identifikovali oni koji su direktno ili indirektno pogođeni Projektom ili oni koji su zainteresovani za Projekat;
- Plan angažmana zainteresovanih strana - koji će se pripremiti u početnoj fazi utvrđivanja izvodljivosti, a zatim razviti kao živi dokument tokom trajanja Projekta. SEP detaljno opisuje kako će se odvijati komunikacija s identifikovanim zainteresovanim stranama kroz pripremu i implementaciju Projekta;
- Otkrivanje informacija u vezi s planiranjem i razvojem Projekta, potencijalnim okolišnim i društvenim rizicima i uticajima koji proizlaze iz Projekta, postupkom konsultacija i svim predviđenim javnim raspravama. Za Projekat kategorije A bit će objavljen Akcioni plan zaštite okoliša i društvene politike;
- Značajne konsultacije, što znači da će identifikovane zainteresovane strane imati priliku izraziti svoje stavove o projektnim rizicima, uticaju i mjerama ublažavanja. Tada će rukovodilac moći razmotriti i odgovoriti na konstruktivan način; i
- Informisane i učestale konsultacije, omogućujući zainteresovanim stranama da učestvuju u procesu donošenja odluka tokom pripreme faze Projekta.

Angažman tokom implementacije Projekta

- Tokom trajanja Projekta kontinuirano pružati informacije identifikovanim zainteresovanim stranama. Dio ovog angažmana trebao bi uključivati dvosmjerni dijalog radi primanja povratnih informacija o učinkovitosti mjera ublažavanja i stavki obuhvaćenih ESAP-om.
- Zainteresovane strane izvještavati o implementaciji ESAP-a, kao i o svim pitanjima koja predstavljaju rizik za zainteresovane strane ili koja su se pojavila kao rezultat konsultacija ili žalbenog mehanizma. Sve povratne informacije trebaju biti dostupne identifikovanim zainteresovanim stranama.
- Poticati redovno vanjsko izvještavanje o okolišnoj i društvenoj uspješnosti Projekta.

Žalbeni mehanizam

- Razviti i provoditi žalbeni mehanizam za prijem i rješavanje zabrinutosti i žalbi zainteresovanih strana na okolišno i društveno djelovanje Projekta.
- Ovaj bi postupak trebao rješavati zabrinutosti brzo i učinkovito, koristeći razumljiv i transparentan postupak koji je kulturološki primjeren i lako dostupan svim segmentima pogođenih zajednica, bez ikakvih troškova i bez odmazde.
- Također je potreban zaseban žalbeni mehanizam za zaposlenike i radnike.

2.2.2. IFC Izvedbeni standardi

Specifični zahtjevi koji su propisani IFC Izvedbenim Standardom 1 uključuju:

Planiranje analize i angažmana zainteresovanih strana

- Identifikacija lokalnih zajednica koje su pod uticajem Projekta i drugih zainteresovanih strana koje bi mogle biti zainteresovane za Projekat i razmotriti kako bi vanjske komunikacije mogle doprinijeti dijalogu sa svim učesnicima; i
- Izraditi Plan angažovanja zainteresovanih strana, uključujući mjere koje će dozvoliti efikasno učešće zainteresovanih strana, naročito onih koji su identifikovani kao oštećeni ili ranjivi.

Objavljivanje informacija

- Pružanje relevantnih informacija o (I) cilju, prirodi i obimu projekta; (II) trajanju predloženih aktivnosti; (III) bilo kakvom riziku za i mogućem uticaju na takve zajednice i relevantne mjere ublažavanja; (IV) predviđeni proces angažmana zainteresovanih strana; i (V) žalbeni mehanizam.

Konsultacije

- Poduzeti proces konsultacija koji pruža mogućnost lokalnim zajednicama pod uticajem Projekta da izraze svoje stavove o rizicima Projekta, uticaju i mjerama ublažavanja; i
- Uključiti dvostrani proces koji (I) počinje rano u procesu identifikacije okolišnih i društvenih uticaja i nastavlja se na neprekidnoj osnovi kako se uticaji pojavljuju; (II) je zasnovan na pravovremenom objavljivanju širenju relevantnih, transparentnih, objektivnih, značajnih i lako dostupnih informacija na kulturološki prikladnom lokalnom jeziku; (III) fokusira uključivi angažman na one koji su pod direktnim uticajem za razliku od onih koji nisu pod direktnim uticajem; (IV) je slobodan od vanjske manipulacije, ometanja, prisile ili zastrašivanja; (V) omogućuje značajno učešće gdje god je to primjenjivo, i (VI) je dokumentovan i prilagođen jezičkim preferencijama zajednica na koje Projekat ima uticaj, njihovom procesu donošenja odluka i potrebama ranjivih i grupa koje su u nepovoljnom položaju.

Informisane konsultacije i učešće

- Provoditi proces informisanih konsultacija i učešća koji će rezultirati informisanim učešćem zajednica na koje Projekat ima uticaj;
- Voditi proces konsultacija koji (I) obuhvata stavove i muškaraca i žena, ukoliko je to neophodno kroz odvojene forume ili angažmane, i (II) odražava zabrinutosti i prioritete muškaraca i žena u vezi s uticajem, mehanizmima ublažavanja i povlasticama; gdje je to prikladno; i
- Dokumentovati proces, naročito mjere koje su poduzete da bi se izbjegao ili umanjio rizik za i negativan uticaj na zajednice i informisati one koji su izloženi tom uticaju kako su njihove brige razmotrene.

Vanjske komunikacije

- Implementacija procedure za vanjske komunikacije koja uključuje metode za (I) prijem i evidentiranje vanjske komunikacije od zajednice; (II) provjerava i procjenjuje istaknute probleme i određuje kako im pristupiti; (III) pruža, prati i evidentira odgovore; i (IV) prilagođava programe okolišnog i društvenog upravljanja.

Žalbeni mehanizam za zajednice na koje Projekat ima uticaj

- Uspostaviti žalbeni mehanizam za prijem i pronalaženje rješenja za zabrinutosti i žalbe zajednica na koje Projekat ima uticaj u vezi s okolišnim i društvenim djelovanjem; i
- Informisati zajednice na koje Projekat ima uticaj o ovom mehanizmu tokom procesa angažmana zainteresovanih strana.

Neprekidno izvještavanje zajednica na koje Projekat ima uticaj

- Određivanje rasporeda periodičnog izvještavanja zajednica na koje Projekat ima uticaj da bi se opisao napredak u implementaciji akcionih planova Projekta u vezi s pitanjima koja uključuju neprekidan uticaj na zajednice i u vezi s pitanjima koja je proces konsultacija identifikovao kao pitanja koja zabrinjavaju te zajednice; i
- Dostavljanje izvještaja najmanje jednom godišnje.

3. ZAINTERESOVANE STRANE U PROJEKTU

Voditelj Odjela za održivost Vildana Mahmutović angažovana je u februaru 2020. godine i vodi aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana, dok generalni direktor Adriatic Metals BH d.o.o., Sanela Karić, održava odnose s vlastima na nacionalnom, kantonalnom i općinskom nivou.

3.1. Identifikacija zainteresovanih strana

Identifikacija zainteresovanih strana je ključni korak u vođenju ukupnog procesa angažmana zainteresovanih strana. Precizna identifikacija zainteresovanih strana smanjuje rizik od uske grupe zainteresovanih strana koja dominira procesom konsultacija i pomaže finansijeru Projekta da identifikuje i adresira legitimne probleme koji se odnose na uticaje Projekta.

Da bi se izradio efikasan Plan angažovanja zainteresovanih strana, neophodno je odrediti ko su učesnici i razumjeti njihove potrebe i očekivanja za angažman i njihove prioritete i ciljeve koji se odnose na Projekat.

Za Projekat Vareš, zainteresovane strane su identifikovane:

- Identifikovanjem različitih kategorija strana na koje Projekat može imati uticaj ili koje mogu biti zainteresovane za Projekat; i
- Identifikovanjem određenih pojedinaca ili organizacija unutar svake od ovih kategorija, uzimajući u obzir:

- Očekivano geografsko područje uticaja Projekta;
- Prirodu uticaja koji bi se mogli pojaviti i u skladu s tim vrstu organa vlasti, nevladinih organizacija, akademskih institucija i drugih tijela koja bi mogla biti zainteresovana za ta područja;
- Prepoznavanje procesa identifikacije pojedinaca i organizacija unutar svake grupe kao neprekidnog procesa, uključujući kontakte koje je Projekat već ostvario i one koje bi mogao ostvariti kao rezultat promjena u Izvedbenom Projektu ili neprekidnih konsultacija.

Za Projekat Vareš mapiranje traje od 2019. godine i identifikovane su zainteresovane strane sljedećih kategorija:

- Nadležna tijela vlasti na federalnom, kantonalnom i općinskom nivou;
- Zajednice na koje Projekat ima uticaj, uključujući individualne stanovnike kao i neorganizovane grupe s određenim područjem interesovanja ili potencijalno ugrožene grupe (stariji, rodne grupe, osobe sa invaliditetom, etničke manjine itd.), uključujući i predstavnike zajednica;
- Multinacionalne i međunarodne organizacije (UN agencije, Svjetska Banka, multilateralne i bilateralne razvojne agencije itd.);
- Nevladine organizacije na međunarodnom, državnom, regionalnom i lokalnom nivou, uključujući organizacije sa sjedištem u zajednici ili interesne grupe (radničke, omladinske, obrazovne, vjerske, preduzeća itd.);
- Komercijalne organizacije i poslovna udruženja;
- Uposlenici na Projektu;
- Mediji.

Sljedeća poglavlja predstavljaju svaku od ovih kategorija, a dokument mapiranja zainteresovanih strana je dat u prilogu u ovom Planu angažovanja zainteresovanih strana.

3.2. Nadležna tijela vlasti

3.2.1. Državna – Federacija Bosne i Hercegovine

Projekat Vareš se nalazi u općini Vareš, dok se ležište Rupice nalazi blizu granice sa susjednom općinom Kakanj. Obje općine nalaze se u Zeničko-dobojskom kantonu u Federaciji Bosne i Hercegovine, jednom od dva entiteta u Bosni i Hercegovini, dok je drugi Republika Srpska. Ova dva entiteta su politički neovisna, dok oba zajednički upravljaju Distriktom Brčko. Svaki entitet ima svoj ustav.

Državne vlasti su definisane kao agencije Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koje imaju ovlaštenje da uređuju ili na drugi način utiču na Projekat u smislu uspostavljanja politike, izdavanja dozvola ili drugih odobrenja za Projekat i praćenje i provedbu usklađenosti s BiH zakonima tokom svih faza trajanja Projekta (planiranje, izgradnja, rad i zatvaranje).

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je odgovorno za¹:

- a) planira, predlaže i sprovodi strateške dokumente, politike, finansijske planove i programe u oblasti zaštite životne sredine, kao i programe i propise u oblasti prevencije, sanacije i razvoja zaštite životne sredine;
- b) prati, analizira i ocjenjuje stanje okoliša i implementaciju zaštite okoliša, kao i iskustva stečena na polju zaštite, upotrebe i razvoja okoliša;
- c) uspostavlja i upravlja sistemom izvještavanja i informisanja o okolišu u Federaciji BiH;
- d) izdaje okolišne dozvole iz svoje nadležnosti u skladu s odredbama ovog zakona i drugih propisa;
- e) vodi registar zagađivača i zagađenja svih komponenata životne sredine koji je dostupan javnosti;
- f) organizuje aktivnosti usmjerene na sprečavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš;
- g) učestvuje s drugim nadležnim tijelima u izradi programa i planova korištenja prirodnih resursa, izradi i implementaciji posebnog plana i sistema kvalifikacija i odlučuje o žalbama na odluke kantonalnih ministarstava donesenih prema federalnim zakonima i drugim saveznim propisima i obavlja druge zadatke zaštite okoliša i zadatke iz nadležnosti Federacije BiH; i
- h) pruža potrebnu pomoć nadležnim državnim organima u provođenju međunarodnih obaveza koje je preuzela BiH i saraduje s nadležnim ministarstvom Republike Srpske, nadležnim organom Brčko distrikta BiH i institucijama BiH.

Kompanija od samog početka održava skladne odnose s državnim/federalnim vlastima, a tome u prilog govori i posjeta premijera Federacije Bosne i Hercegovine i ministra energetike, rudarstva i industrije Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, kompaniju je posjetila i ministrica okoliša i turizma FBiH, kao i predsjednik Federacije BiH, ministar prostornog uređenja, zamjenica ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i načelnik Općine Vareš. Adriatic Metals BH će kao i dosada nastojati da saradnja s vlastima na svim nivoima bude održiva i uspješna. Dobri odnosi s vlastima na različitim nivoima su održani kroz sve faze Projekta, pa su tako, otvaranju rudnika u martu 2024. prisustvovali političari s različitih nivoa vlasti, uključujući i premijera Federacije Bosne i Hercegovine.

¹ <https://www.paragraf.ba/propisi/fbih/zakon-o-zastiti-okolisa.html>

3.2.2. Regionalna - Zeničko-dobojski kanton

Projekat se nalazi u Zeničko-dobojskom kantonu u sjevernom centralnom dijelu zemlje. Svaki kanton ima svoju vlastitu administrativnu vlast i relativnu autonomiju u lokalnim pitanjima. Kantoni su dalje podijeljeni na općine.

Kanton je odgovoran za²:

- a) priprema nacрте propisa i planskih dokumenata iz oblasti zaštite životne sredine koji su usklađeni s federalnim propisima, strategijama i drugim planskim dokumentima u ovoj oblasti;
- b) analizira i procjenjuje stanje okoliša i aktivnosti zaštite životne sredine razmjenom iskustava stečenih u oblasti zaštite i upotrebe životne sredine;
- c) obavlja poslove i zadatke utvrđene federalnim zakonom i drugim federalnim propisima;
- d) uspostavlja i upravlja informacijskim sistemom zaštite okoliša u kantonu;
- e) izdaje licence iz svoje nadležnosti;
- f) organizuje aktivnosti usmjerene na sprečavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš;
- g) nadzire implementaciju kantonalnih propisa i planskih dokumenata u području zaštite okoliša;
- h) uspostavlja i primijenjuje sistem zabrane kretanja motornih vozila iz određenih eko kategorija kada se ocijeni da je to neophodna mjera u zaštiti životne sredine; i
- i) obavlja i druge poslove utvrđene kantonalnim propisom.

Između Adriatic Metals BH i Vlade Kantona postoje dobri odnosi.

3.2.3. Lokalne - Općina Vareš

Projekat se nalazi u općini Vareš kojom rukovodi općinski načelnik Zdravko Marošević, izabran na izborima 06.10.2024., za treći uzastopni mandat. Direktno uz Projekat Rupice nalazi se granica s općinom Kakanj.

Lokalne općine su odgovorne za:

- Politiku zaštite okoliša (uspostavu, implementaciju);
- Upravljanje prirodnim resursima lokalnih jedinica samouprave;
- Upravljanje, finansiranje i unapređivanje rada i objekata (vodovod, zbrinjavanje i tretman otpadnih voda i prikupljanje i zbrinjavanje krutog otpada);

² <https://www.paragraf.ba/propisi/fbih/zakon-o-zastiti-okolisa.html>

- Upravljanje, finansiranje i unapređenje parkova.

Lokalne vlasti su već angažovane u sklopu Projekta Vareš i uspostavljeni su dobri odnosi. Regionalne vlasti će biti stalno angažovane tokom razvoja Projekta u vidu stalnog dijaloga, da bi razumjeli šta se dešava u njihovim područjima i bili u poziciji da Projekat uzimaju u razmatranje prilikom donošenja politike, regulatornih i drugih dužnosti i aktivnosti.

Između Adriatic Metals BH i Općine Vareš postoji dobar odnos. Ova dobra saradnja dio je politike transparentnih odnosa s lokalnom zajednicom i informisanja o projektnim aktivnostima.

3.2.4. Lokalne – Općina Kakanj

Općina Kakanj nalazi se u neposrednoj blizini, zapadno od Projekta Rupice. Veza s Općinom Kakanj uspostavljena je kroz konsultativne sastanke s rukovodstvom Općine Kakanj, s fokusom na širenju informacija. Ovaj angažman je sada formaliziran i uspješno napreduje uz uključivanje svih zainteresovanih strana na koje Projekat utiče.

Ostvarena je saradnja i s Javnim preduzećem VODOKOM d.o.o. Kakanj, koje je zaduženo za vodosnabdijevanje Općine Kakanj. Na sastanku održanom s predstavnicima ovog preduzeća izvršena je razmjena podataka u vezi monitoringa kvaliteta vode. Tom prilikom imenovan je član Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom ispred Javnog preduzeća VODOKOM d.o.o. Kakanj.

S obzirom na to da su u novembru 2020. godine održani Lokalni izbori, došlo je do promjene članova Vijeća Općine Kakanj, a izabran je i novi načelnik. S tim u vezi, održan je sastanak s novoizabranim načelnikom Općine Kakanj, kako bi se nastavila saradnja i informirala nova gradska uprava o trenutnim, ali i o budućim aktivnostima kompanije Adriatic Metals BH. U oktobru 2024. godine, održani su novi Lokalni izbori, a dosadašnji načelnik je ponovo izabran na istu funkciju.

Imajući u vidu da kompanija Adriatic Metals BH aktivno radi i na strategiji pristupa i angažmana na prostoru Općine Kakanj, da svoj društveno odgovorni rad usmjerava i ka mjesnim zajednicama ove općine, uspješno su sprovedene neke od planiranih aktivnosti poput saradnje s lokalnim nevladinim organizacijama, održani su sastanci s predstavnicima lokalne vlasti kao i inicijalni sastanci s predsjednicima mjesnih zajednica koje se nalaze u interesnoj skupini.

3.2.5. Lokalne - Općina Breza

Općina Breza graniči s općinom Vareš, a zbog infrastrukture i regionalnih saobraćajnih pravaca prema Varešu, neizbježan je prolazak kroz ovu općinu. U prethodnom periodu intenzivirana je saradnja i upoznavanje s općinskim vlastima iz Breze, kao i lokalnim preduzećem koje obezbjeđuje vodosnabdijevanje stanovništva. Na sastanku s predstavnicima mjesnih zajednica, općinskog vijeća i načelnikom, Vedadom Jusćem, održanom 27.07.2023. godine, predstavljene su aktivnosti kompanije, kao i plan osposobljavanja željezničke pruge za prevoz rudnog koncentrata željeznicom do luke Ploče. S tim u vezi, općina Breza se smatra jednom od zainteresovanih strana Projekta.

Dana 14. decembra 2023. godine, u Vareš Majdanu, upriličena je svečana ceremonija povodom otvaranja obnovljene željezničke stanice Vareš Majdan i pokretanja željezničke linije Vareš – Podlugovi. Željeznička linija Podlugovi – Vareš bit će namijenjena isključivo teretnom saobraćaju, s

primarnom svrhom prevoza ruda koje će Adriatic Metals BH eksploatirati u nedavno otvorenom rudniku u Varešu. Svečanosti su prisustvovali visoki zvaničnici, među kojima: generalni direktor Adriatic Metals BH, Paul Cronin, načelnik Općine Vareš, Zdravko Marošević, ministar komunikacija i prometa, Edin Forto, te premijer ZDK, Nezir Pivić, zajedno s predstavnicima Adriatic Metals BH, federalne i kantonalne vlade, kao i brojni građani Vareša. Ovaj događaj označava važan korak u infrastrukturnom razvoju područja, potičući ekonomski napredak i otvarajući nova radna mjesta.

Slika 3.2.5 Obilježavanje obnavljanja željezničke linije Vareš - Podlugovi

3.3. Zajednice na koje Projekat ima uticaja

3.3.1. Ranjive osobe

Adriatic Metals BH se također posebno konsultuje s ljudima koji predstavljaju potencijalno ranjive grupe stanovništva kao što su stariji, žene, bolesni i osobe sa invaliditetom i etničke manjine.

Prema najboljim međunarodnim praksama, preduzimaju s sljedeće mjere da bi se unaprijedila sposobnost ranjivih grupa da učestvuju u procesu procjene okolišnog i društvenog uticaja:

- Tokom procesa identifikovanja zainteresovanih strana i implementacije Plana angažovanja zainteresovanih strana, identifikovati i mapirati ranjive pojedince i grupe;
- Identifikovati pristup konsultacijama, metode komunikacije i aktivnosti koje će podržati efikasan angažman ranjivih osoba (na primjer, gdje je to neophodno, mogu se obezbijediti subvencije za prijevoz da bi im se omogućilo da prisustvuju javnim sastancima); i
- Osigurati efikasnu komunikaciju kroz identifikaciju odgovarajućih metoda širenja informacija i odgovarajuće upotrebe jezika i netehničkog pisanja dokumenata za potrebe šire zajednice da bi se obezbijedila dostupnost svim ranjivim grupama.

3.3.2. Komunikacija GBVH pitanja interno i kroz proces nabave

Politika ljudskih prava regulira GBVH pitanja interno i kroz proces nabave. U samoj politici je navedeno sljedeće:

1. zabrana nezakonite diskriminacije, među ostalim na temelju spola, etničke pripadnosti, vjerskog uvjerenja ili drugih obilježja, kao i nepoštenih diskriminirajućih praksi u pogledu zapošljavanja, osposobljavanja i unapređenja;
2. dostojanstveno postupanje prema radnicima i netoleriranje bilo kakvog oblika nasilja, zlostavljanja ili uznemiravanja.

U Politici nabavki, ističe se da je Adriatic Metals BH kao kompanija posvećena provođenju dubinske analize dobavljača (due diligence), procjenom rizika za okoliš, društvena i ljudska prava povezana s lancem nabavki, prateći navedene rizike uz predlaganje mjera za njihovo izbjegavanje.

Adriatic Metals BH predano radi na ugrađivanju ovih Politika u korporativnu kulturu i praksu. Uspostavljen je mehanizam za podnošenje pritužbi, kako internih tako i eksternih. Pored navedenog mehanizma, pritužbe se mogu dostaviti i kroz politiku Zviždača, elektronskim putem i anonimno. Kompanija s predanošću pristupa poštivanju svega gore navedenog i u narednom periodu radit će se na unapređenju politika i procedura.

3.3.3. Nevladine i javne ili organizacije sa sjedištem u zajednici

Ova grupa uključuje sve druge ljude u društvu koji bi mogli biti zainteresovani za društveni ili okolišni uticaj Projekta. Ona uključuje pripadnike organizacija civilnog društva kao što su vjerske grupe, zadruge, kulturne grupe, seoska udruženja i okolišne ili društvene grupe. Univerziteti i druge akademske ili istraživačke institucije koje održavaju kurseve i preduzimaju radnje relevantne za Projekat su također uključene u ovu grupu (na primjer rudarstvo, pitanja društvene politike i okoliša, lokalni i regionalni razvoj itd.).

Tokom 2022. i 2023. godine ostvareni su saradnja i partnerstvo sa sljedećim obrazovnim institucijama:

- 1) CEPS, Visoka škola CEPS - Centar za poslovne studije u Kiseljaku
- 2) Mješovita srednja škola, „Nordbat-2“, Vareš
- 3) Rudarski fakultet Prijedor, Univerzitet Banja Luka
- 4) Rudarsko-geološko-građevinski fakultet, Univerzitet Tuzla
- 5) Tehnološki fakultet, Univerzitet Tuzla
- 6) Mašinski fakultet, Univerzitet Zenica
- 7) Fakultet inženjerstva i prirodnih nauka, Univerzitet Zenica
- 8) Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Univerzitet u Zagrebu

Osim toga, ostvareno je i partnerstvo s:

- 1) BH Futures Foundation, u okviru kojeg je organizovana posjeta studenata kompaniji Adriatic Metals BH;
- 2) USAID Diaspora Invest WelcomeBack Programme, u okviru kojeg je organizovan jednomjesečni pripravnički staž za jednog studenta u kompaniji;
- 3) Univerzitetom u Zagrebu i Evropskim Institutom za Inovaciju i Tehnologiju (EIT), u okviru kojeg je organizovano i odrađeno 128 radnih sati u Odjelu za istraživanja za dva studenta geologije u postdiplomskom studiju, kao i dvomjesečna stručna praksa u Odjelu za preradu rude, za studenta metalurgije iz Gane, koji je uključen u postdiplomski studij i međunarodnu razmjenu studenata.
- 4) USAID Tourism
- 5) Mozaik fondacija
- 6) Outsource Institute
- 7) Institut Kult

U okviru politike studentskih programa i uspostavljenje saradnje s obrazovnim ustanovama, potrebno je izdvojiti suradnju s Mješovitom srednjom školom „Nordbat-2“ Vareš u okviru koje je tokom akademskih 2022/2023 i 2023/2024 uspješno održano i odrađeno 1595,5 sati praktične nastave, za ukupno 18 učenika od 1. do 3. razreda. Uspješna implementacija praktične nastave nastavlja se i u školskoj godini 2024/2025 za 12 učenika.

Također, tokom programa „Ljetna škola 2023“, kompanija je obezbjedila 528 sati stažiranja za 6 studenata. Program je trajao 30 dana, a učestvovala su 4 univerziteta i 3 odjela. S ukupno 528 sati stažiranja, kroz 5 odjela unutar kompanije, uspješno je implementiran program „Adriatic Metals BH - Ljetna škola 2024“. Program je trajao 30 dana, a učestvovalo je 10 studenata, s 5 partnerskih fakulteta, s kojima Adriatic Metals BH ima uspostavljenu saradnju.

U suradnji s IT odjelom, Adriatic Metals BH, osigurana je ljetna praksa za jednog studenta, u trajanju od 30 dana.

Pored navedenog, kao rezultat ostvarenih partnerstava s fakultetima, prilika za pripravnički staž osigurana je za dva inženjera, diplomanta Fakulteta inženjerstva i prirodnih nauka u Odjelu za preradu rude.

Popis svih nevladinih organizacija koje djeluju na području općina Vareš, Breza i Kakanj nalazi se u Prilogu 2 ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana. Kako se Procjena okolišnog i društvenog uticaja saopštavala, sve relevantne organizacije su bile informisane o razvoju Projekta, bez obzira o njihovom mišljenju/mišljenjima o rudarstvu i o Projektu, te su ohrabrene da se angažuju s Adriatic Metals BH. Ovaj angažman je već iniciran, naročito s nevladinim organizacijama koje rade s ranjivim osobama.

3.3.4. Trgovina i industrija

Spektar različitih vrsta komercijalnih organizacija su zainteresovane za Projekat. One uključuju:

- Lokalne preduzetnike, koji mogu biti izloženi društvenom i okolišnom uticaju;
- Lokalna preduzeća koja dolaze iz drugih dijelova koja bi mogla imati koristi od pružanja robe i usluga Projektu; i
- Druge rudarske kompanije koje rade u lokalnom području i drugdje u regionu.

Kako se Projekat razvijao, novi podizvođači i pružaoci usluga su identifikovani, i ova preduzeća su postala važne zainteresovane strane u Projektu. Popis preduzeća za općinu Vareš je predstavljen u Prilogu 6 ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana.

3.3.5. Uposlenici na Projektu

Uposlenici na Projektu se smatraju zainteresovanim stranama. Treba naznačiti da svi uposlenici imaju iste interese. U uposlenike spadaju i podizvođači angažovani na lokalitetima.

3.3.6. Mediji

Adriatic Metals BH već aktivno saraduje s osnovnim medijem u Varešu, radio Bobovcem. Radio stanica se sluša širom Vareša i smatra se jednim od ključnih načina informisanja i širenja vijesti u ovom području. Predloženo je da se interakcije s Radiom održavaju bar jednom mjesečno, ili kroz intervjue ili kroz dijeljenje informacija. Radio Bobovac ima Facebook i internetsku stranicu koje imaju mnogo pratitelja, a koji su članovi bosansko-hercegovačke dijaspora. Također su angažovane i medijske zainteresovane strane na kantonalnom, regionalnom i državnom nivou.

Medijske zainteresovane strane mogu imati specifična interesovanja ili upite o Projektu, a također se mogu koristiti i za prenošenje informacija o Projektu drugim zainteresovanim stranama. Sve informacije od interesa po Projekat su i do sada predstavljane kroz program Radio Bobovca te će ovaj medij i u budućnosti imati značajnu ulogu u informisanju javnosti.

Mnoge organizacije širom općine Vareš koriste društvene medije za širenje informacija, uključujući i Informativni centar. Adriatic Metals BH je intenzivirao korištenje društvenih mreža kako bi pored lokalne zajednice i udaljenije zainteresovane strane i dijaspora bile informisane o razvoju Projekta. Putem društvenih medija kompanija nastoji plasirati informacije od značaja za kompaniju i lokalnu zajednicu u kojoj posluje. Takve informacije i sadržaj se kreiraju s velikom pažnjom te u skladu s korporativnom politikom kompanije. Kao i do sada društveni mediji kompanije bit će korišteni za plasiranje i informisanje javnosti o aktivnostima Projekta.

3.3.7. Multinacionalne i međunarodne organizacije

Kontinuiran angažman s međunarodnim organizacijama može pomoći identifikovati inicijative regionalnog razvoja i poboljšati koordinaciju između Projekta i ovih aktivnosti.

U BiH, čitav spektar međunarodnih organizacija može imati interesa za Projekat i može imati korisne podatke ili uvid u lokalna i nacionalna pitanja koja su važna za Projekat. To uključuje:

- Razvojni program UN;
- Svjetsku zdravstvenu organizaciju u Bosni i Hercegovini;
- Vijeće Evrope;
- Delegaciju EU u BiH;
- Sačuvajmo plavo srce Evrope;
- Agenciju za vodno područje rijeke Save;
- Agenciju za istraživanje i održavanje rijeke Dunav;
- Evropsku banku za obnovu i razvoj; i
- Bankwatch Network (grupa za zaštitu okoliša i ljudskih prava).

U Varešu se odigralo nekoliko događaja koje su finansirale međunarodne organizacije, uključujući popravak, zamjenu ili unapređenje ključne infrastrukture. Radit će se na uspostavljanju kontakta s ovim grupama u toku razvoja Projekta da bi se identifikovale i druge multinacionalne grupe koje možda provode programe u Zeničko-dobojskom kantonu i koje bi mogle izraziti interesovanje za Projekat.

Bosna i Hercegovina je zemlja kandidat za članstvo u EU od decembra 2022. godine. U martu 2024. godine, Europsko vijeće je donijelo odluku o otvaranju pristupnih pregovora s Bosnom i Hercegovinom. Uzevši u obzir trajanje Projekta i ciljeve Ekvatorskih Principa određena EU tijela će biti ili postati zainteresovane strane kako Projekat bude napredovao. Angažovanje određenih povezanih EU grupa ili tijela će biti neophodno, a metoda angažovanja će biti razvijena uporedo s razvojem Projekta.

4. AKTIVNOSTI ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA

4.1 Plan komunikacije sa zainteresovanim stranama za period januar – decembar 2024. godine

Plan komunikacija sa zainteresovanim stranama je izrađen za period januar – decembar 2024. godine za potrebe informisanja svih zainteresovanih strana koje su identificirane u dokumentu – Plan angažovanja zainteresovanih strana. Provedba svih aktivnosti je u nadležnosti Odjela za održivost, a u slučaju davanja dodatnih objašnjenja, prezentacija i odgovaranja na upite zainteresovanih strana, bit će uključeni i ostali odjeli, kako bi se postigla puna informisanost i transparentnost.

Obavještenja o fazama Projekta	Investitori, zaposleni, lokalne zajednice pod direktnim uticajem Projekta, regulatorna tijela	Vremenski period: Tokom trajanja svake faze projekta. Učestalost: Redovna ažuriranja na značajnim prekretnicama ili prema potrebi na osnovu napretka projekta, ali najkasnije 10 dana nakon zvaničnog početka nove faze projekta.	Odjel za komunikacije Odjel za održivost	Oglasne table, sastanci s predstavnicima lokalne zajednice, Odbor za odnose s lokalnom zajednicom (PLC), platforme društvenih medija, web stranice kompanije, Informativni centar Vareš, Radio Bobovac.	Pitanja i komentari zaprimljeni putem društvenih mreža, putem e-pošte ili tokom sastanaka.	Fotografije, obavijesti na oglasnim pločama, pozivnice za sastanke, zapisnici sa sastanaka. Evidencija o svim poslanim i primljenim obavještenjima.
---------------------------------------	---	---	---	---	--	---

<p>Obavještenje o zvaničnom datumu početka operacija</p>	<p>Investitori, zaposleni, lokalne zajednice pod direktnim uticajem projekta, regulatorna tijela i javnost.</p>	<p>Vremenski period: Prije početka faze operacija.</p>	<p>Odjel za komunikacije Odjel za održivost</p>	<p>Oglasne table, sastanci s predstavnicima lokalne zajednice, Odbor za odnose s lokalnom zajednicom (PLC), platforme društvenih medija, web stranice kompanije, Informativni centar Vareš, Radio Bobovac</p>	<p>Pitanja i komentari zaprimljeni putem društvenih mreža, putem e-pošte ili tokom sastanaka.</p>	<p>Fotografije, obavijesti na oglasnim pločama, pozivnice za sastanke, zapisnici sa sastanaka. Evidencija o svim poslanim i primljenim obavještenjima.</p>
<p>Obavještenja i komunikacija sa zainteresovanim stranama u vezi s operativnim aktivnostima, te aktuelnim i relevantnim aspektima Projekta u smislu operacija</p>	<p>Investitori, zaposleni, lokalne zajednice pod direktnim uticajem projekta, regulatorna tijela, dobavljači</p>	<p>Vremenski period: Kroz operativnu fazu projekta. Učestalost: Redovna ažuriranja kako bi se osiguralo da su zainteresovane strane informisane.</p>	<p>Odjel za komunikacije Odjel za ljudske resurse Odjel za održivost</p>	<p>Obavještenja, sastanci, prepiska putem e-pošte i distribucija informacija putem Informativnog centra.</p>	<p>Povratne informacije od zainteresovanih strana (komentari, pitanja i primjedbe) zaprimljene tokom sastanaka.</p>	<p>Fotografije, obavijesti na oglasnim pločama, pozivnice za sastanke, zapisnici sa sastanaka. Evidencija o svim poslanim i primljenim obavještenjima.</p>
<p>Komunikacija s državnim, kantonalnim i</p>	<p>Federalne vladine agencije relevantne za</p>	<p>Vremenski period: Kroz operativnu fazu projekta. Učestalost: Redovna</p>	<p>Izvršni direktor</p>	<p>Obavještenja, sastanci, prepiska putem e-pošte i distribucija</p>	<p>Povratne informacije od zainteresovanih strana</p>	<p>Fotografije, obavijesti na oglasnim pločama, pozivnice za sastanke, zapisnici</p>

<p>općinskim institucijama</p>	<p>rudarsku industriju.</p> <p>Kantonalne vlasti koje nadgledaju usklađenost s propisima.</p> <p>Općinske vlasti na području Projekta odgovorne za lokalno upravljanje.</p>	<p>ažuriranja kako bi se osiguralo da su zainteresovane strane informisane.</p>		<p>informacija putem Informativnog centra.</p>	<p>(komentari, pitanja i primjedbe) zaprimljene tokom sastanaka.</p>	<p>sa sastanaka. Evidencija o svim poslanim i primljenim obavještenjima.</p>
<p>Distribucija informacija putem Informativnog centra</p>	<p>Zaposleni, lokalne zajednice u blizini lokacije Projekta, regulatorna tijela, dobavljači, zainteresovana javnost.</p>	<p>Vremenski period: Kroz životni ciklus projekta.</p> <p>Učestalost: Kontinuirana dostupnost informacija po potrebi, uz redovno ažuriranje.</p> <p>Informativni centar dostupan tokom radnog vremena (radnim danima od 08:00 do 16:30h) za zaposlene i lokalne zajednice. Redovno</p>	<p>Saradnik u Informativnom centru</p>	<p>Informativni centar u Varešu. Informativne brošure i bilteni. Web stranica kompanije i profili na društvenim mrežama za elektronski pristup informacijama. Sastanci sa zainteresovanim stranama u Informativnom centru.</p>	<p>Obrasci za povratne informacije (žalbeni obrazac) dostupni su u Informativnom centru. Žalbeni obrazac je dostupan i u elektronskom obliku na oficijelnoj stranici kompanije. Informativni centar prikuplja</p>	<p>Zapisnici sa sastanaka, podaci o posjetiocima i prepiska putem e-pošte.</p>

		ažuriranje materijala Informativnog centra kako bi se odražavao napredak Projekta i relevantne informacije.			informacije i putem profila na društvenim mrežama.	
Sastanci i aktivnosti Odbora za odnose s lokalnom zajednicom (PLC).	Mjesne zajednice u blizini lokacije projekta, regulatorna tijela, ekološke grupe, zainteresovana javnost.	Vremenski period: kroz životni ciklus projekta. Učestalost: Redovni sastanci zakazani svaka tri mjeseca.	Odjel za održivost Članovi PLC-a koji su predstavnici Adriatic Metals BH.	Sastanci koji se održavaju svaka tri mjeseca. Dnevni red sjednica i zapisnici dostavljeni članovima Odbora. Web domena isključivo namijenjena za dijeljenje materijala i ažuriranja informacija.	Otvoreni dijalog tokom sastanaka Odbora kako bi članovi izrazili zabrinutost i dali povratne informacije. Prilika da članovi zajednice postave pitanja ili iznesu nedoumice tokom zasijedanja Odbora.	Evidencija zapisnika i agendi sastanaka kao i aktivnosti Odbora. Dokumentovanje svih zaprimljenih povratnih informacija kao i radnji poduzetih kao odgovor. Redovno pregledanje i ažuriranje aktivnosti Odbora na osnovu povratnih informacija i napretka projekta.
Posjete domaćinstvima koja su pod direktnim uticajem Projekta	Lokalna domaćinstva u blizini lokacije projekta, posebno ona koja su pod direktnim	Vremenski period: Započeto tokom faze planiranja Projekta i nastavljeno po potrebi tokom životnog ciklusa Projekta. Učestalost: Provodi se	Odjel za održivost	Lične posjete koje provode članovi tima za društveno odgovorno upravljanje. Bilten se dostavlja svaka dva mjeseca.	Otvoreni dijalog tokom posjeta domaćinstvima kako bi se stanovništvu dala prilika da izraze zabrinutosti i daju	Evidencija o distribuciji biltena. Dokumentovanje svih zaprimljenih povratnih informacija i radnji poduzetih kao odgovor.

	uticajem Projekta.	svaka dva mjeseca uz distribuciju biltena.			povratne informacije.	
Komunikacija i angažman ranjivih grupa	Ranjive grupe unutar projektnog područja, kao što su domaćinstva s niskim prihodima, starije osobe, osobe sa invaliditetom i marginalizovane populacije.	Vremenski period: Tokom životnog ciklusa projekta, s fokusom na identifikaciji i adresiranju potreba ranjivih grupa. Učestalost: Periodične aktivnosti angažovanja prilagođene specifičnim potrebama i okolnostima svake grupe.	Odjel za održivost	Sastanci s predstavnicima ranjivih grupa. Materijali koji se koriste za distribuciju informacija su dostupni na svim relevantnim jezicima i formatima radi pristupačnosti.	Pitanja i komentari zaprimljeni tokom sastanaka.	Evidencija aktivnosti na angažmanu ranjivih skupina, uključujući zapisnike sa sastanaka i zaprimljene povratne informacije, kao i liste prisustva tokom edukacija.
Redovni sastanci s predstavnicima mjesnih zajednica	Predstavnici lokalnih zajednica koje su pod direktnim uticajem rudnika	Vremenski period: Započeto tokom faze planiranja Projekta i nastavljeno tokom životnog ciklusa projekta. Učestalost: Redovni sastanci zakazani u unaprijed određenim intervalima ili prema potrebi na osnovu	Odjel za održivost	Sastanci, informativni materijali, kao što su prezentacije ili materijali koji se koriste kako bi se olakšale diskusije tokom sastanaka. Kontinuirani dijalog i razmjena informacija između sastanaka.	Pitanja i komentari dobijeni tokom sastanaka. Otvoreni dijalog tokom sastanaka kako bi se omogućilo predstavnicima zajednice da izraze zabrinutost, postavljaju pitanja	Evidencija o održanim sastancima, agendama i zapisnicima. Dokumentiranje svih preuzetih obaveza ili aktivnosti dodijeljenih tokom sastanaka i praćenje njihovog napretka. Analiza povratnih informacija

		prekretnica Projekta i potreba zajednice.			i daju povratne informacije.	zaprimljenih od predstavnika zajednice radi identifikacije potencijalnih problema kao i područja za poboljšanje.
Komunikacija s nevladinim organizacijama	Nevladine organizacije (NVO) koje djeluju u okviru projektnog područja ili su fokusirane na relevantne tematske oblasti.	Vremenski period: Pokrenuta tokom faze planiranja projekta i održava se tokom životnog ciklusa Projekta. Učestalost: Uspostavljena redovna komunikacija radi razmjene informacija, traženja povratnih informacija i saradnje na zajedničkim ciljevima.	Odjel za održivost	Sastanci koji se održavaju na međusobno dogovorenim lokacijama. Po potrebi održavanje prezentacija i komunikacija putem e-pošte.	Otvoreni dijalog tokom sastanaka kako bi se omogućilo nevladinim organizacijama da izraze zabrinutost, daju doprinos i prijedloge za saradnju.	Evidencija o sastancima, agendama i zapisnicima. Dokumentiranje svih preuzetih obaveza ili aktivnosti dodijeljenih tokom sastanaka i praćenje njihovog napretka. Evidencija o svim komunikacijskim razmjenama, uključujući e-poštu, telefonske pozive i

						zapisnike sa sastanaka.
Žalbeni mehanizam	Sve zainteresovane strane koje mogu imati pritužbe u vezi s Projektom, uključujući lokalne zajednice, zaposlene, dobavljače i druge zainteresovane strane.	Vremenski period: Ustanovljen na početku Projekta i održavan tokom njegovog životnog ciklusa, uz stalnu dostupnost žalbenog mehanizma. Učestalost: Žalbe se nastoje riješiti odmah čim se pojave, uz redovno praćenje i pregled djelatnosti mehanizma.	Odjel za održivost u saradnji s drugim odjelima	Uspostavljena posebna žalbena procedura za zainteresovane strane da mogu anonimno prijaviti pritužbe. E-mail Informativnog centra je dostupan za zainteresovane strane za podnošenje pritužbi elektronskim putem. Kutije za žalbe ili sugestije postavljene na	Otvoreni dijalog sa zainteresovanim stranama, žalbeni formular, sastanci, e-mail prepiska i interakcije putem Informativnog centra.	Evidencija/Registar o svim zaprimljenim žalbama, uključujući detalje o žalbi, poduzetim radnjama i ishodima. Dokumentiranje rješavanja žalbi, uključujući bilo koju kompenzaciju ili korektivne mjere koje se pružaju pogođenim zainteresovanim

		Kontinuirana dostupnost žalbenog mehanizma za zainteresovane strane za podnošenje žalbi. Nastoji se da žalbe budu riješene na vrijeme, uz potvrdu prijema i naknadnu komunikaciju dostavljenu zainteresovanim stranama. Redovne analize i ažuriranja registra žalbi u cilju osiguravanja djelotvornosti žalbenog mehanizma i identifikacije područja za poboljšanje.		pristupačnim lokacijama unutar zajednice. Zainteresovane strane su informisane o dostupnosti žalbenog mehanizma i načinu pristupa. Informativni materijali koji objašnjavaju proces žalbe i prava zainteresovanih strana da podnose žalbe ili povratne informacije su dostupni.		stranama. Redovno pregledanje i analiziranje podatka o žalbama radi identifikacije osnovnih uzroka žalbi i mogućnosti za sistemsko poboljšanje.
Upravljanje rizicima i planiranje nepredviđenih situacija	Investitori, zaposleni, regulatorna tijela	Stalna komunikacija o procjeni rizika, strategijama ublažavanja i planovima za vanredne situacije.	Svi odjeli	Izveštaji o rizicima, upozorenja o incidentima, radionice o riziku ili obuke.	Izveštaji o rizicima i potencijalnim problemima.	Mehanizmi izvještavanja o incidentima, evidencija procjena rizika i mjere za ublažavanje.

Tabela 4.3. Plan komunikacije sa zainteresovanim stranama za period januar – decembar 2024. godine

4.1.1. Prikazivanje informacija u javnosti

Ključni informativni dokumenti koji su izrađeni, uključujući netehnički sažetak izvještaja o obuhvatu, pisma, brošure itd. su prikazani u javnosti na sljedećim mjestima:

- Informativni centar Vareš;
- Adriatic Metals BH web stranica;
- Lokalni ured na lokaciji pogona za preradu Veovača i kod
- Predstavnik mjesnih zajednica;

Općinske oglasne table postoje širom Vareša kao i u okolnim mjesnim zajednicama.

U mjesnim zajednicama Borovica, Pržići i Daštansko, Adriatic Metals BH je u augustu 2020. godine postavio nove dvostrane oglasne table na kojima jedna strana služi za potrebe mjesne zajednice i druga za Adriatic Metals. Također, na molbu stanovnika Tisovaca je postavljena oglasna ploča na ulazu u Tisovce. Oglasne table se koriste za oglašavanje javnih rasprava, otvorenih dana ili događaja vezanih uz razvoj zajednice. Kratki ažurirani podaci u Projektu se također postavljaju na oglasne table sa savjetom gdje se mogu dobiti dalje informacije.

Dokumenti i izvještaji koji su preveliki da bi bili objavljeni na oglasnim tablama su na bosanskom jeziku dostupni u Informativnom centru i moguće ih je preuzeti s Adriatic Metals BH web stranice te su dostupni i kod predsjednika mjesnih zajednica.

Slika 4.1.1. Oglasna tabla Borovica

4.2. Otkrivanje ESIA procesa

4.1.2. Otkrivanje informacija o Projektu

Sljedeće informacije o Projektu su i nastaviti će biti otkrivane zajednicama koje su potencijalno pogođene Projektom:

- priroda svrhe i opseg Projekta;
- trajanje predloženih projektnih aktivnosti;
- svi rizici i potencijalni uticaji na okoliš, zdravlje i sigurnost radnika, javno zdravlje i sigurnost i drugi društveni uticaji na zajednice, te predloženi planovi ublažavanja;
- predviđeni proces konsultacija, ako ih ima, te mogućnosti i načine na koje javnost može učestvovati; i
- vrijeme/mjesto svih predviđenih javnih sastanaka i proces putem kojeg se sastanci obavještavaju, sažimaju i izvještavaju.

Otkrivanje planiranih aktivnosti potrebno je prije početka bilo koje faze projekta (tj. izgradnje, rada, zatvaranja) i kada se planiraju veće promjene u infrastrukturi ili aktivnostima.

Program ovih radova i srodnih aktivnosti su unaprijed objavljeni zainteresovanim stranama. Općinsko vijeće Vareš, kantonalne vlasti, zajmodavci i partneri, lokalne i nacionalne nevladine organizacije i lokalne zajednice su obaviještene o ovim aktivnostima na sljedeće načine:

- Sastanci jedan na jedan po potrebi;
- Putem Odbora za odnose s lokalnom zajednicom;
- Objave Radio Bobovca;
- Bilten koji se dijeli stanovnicima ključnih zajednica;
- Objave na oglasnim pločama; i
- Društveni mediji kompanije.

Otkrivanje sljedećih stavki provodi se tamo gdje postoje aspekti Projekta koji bi mogli predstavljati rizik za zajednice, ili kada se javne određene zabrinutosti zajednice, iako ne manje od jednom godišnje:

- periodični izvještaji o implementaciji Okolišno - društvenog akcionog plana (ESAP);
- pitanja koja uključuju stalni rizik po zajednice; i

- pitanja koja su nastala uslijed tekućih konsultacija ili putem mehanizma za podnošenje žalbi koji identifikuju zabrinutosti zajednice.

4.1.3. Vođenje evidencije i praćenje

Uspješnost angažovanja zainteresovanih strana analizira se i mjeri periodično, korištenjem sljedećih pokazatelja:

- Nivo razumijevanja Projekta od strane zainteresovanih strana;
- Godišnje primljene žalbe i godišnja stopa uspješnosti provedbe i rješavanja žalbi; i
- Nivo uključenosti stanovništva pod uticajem u odbore.

Za mjerenje ovih pokazatelja koriste se sljedeći podaci:

- Pitanja i odgovori uprave povezani sa zapisnicima sa sastanaka;
- Mjesečni izvještaji Informativnog centra Vareš;
- Povratne informacije od primarnih grupa zainteresovanih strana (kroz intervju s pogođenim osobama);
- Pitanja pokrenuta na Odboru za odnose s lokalnom zajednicom ;
- Registar žalbi; i
- Registar obaveza.

Tokom perioda objavljivanja zabilježeni su sljedeći aspekti:

- Registri prisutnosti i zapisnici sa svih sastanaka, uključujući Odbor za odnose s lokalnom zajednicom, fokus grupe i sastanke jedan na jedan;
- Transkripti radijskih emisija;
- Registri posjeta i bilješke sa sastanka;
- Svi upiti zainteresovanih strana i dati odgovori u svim aktivnostima;
- Izvještaj o distribuciji biltena; i

Pripremljen je izvještaj o otkrivanju ESIA-e koji pokriva svaki od gore navedenih aspekata. Ovaj izvještaj je dostupan kao Prilog 5.

4.3. Informativni centar Vareš

Informativni centar Vareš nalazi su u glavnoj ulici u Varešu, a otvoren je 2019. godine. Radno vrijeme Centra je od 08:00 do 16:30 sati, od ponedjeljka do petka. Centar je zatvoren vikendom i državnim praznicima. U Centru je zaposlen jedan uposlenik koji radi puno radno vrijeme.

Cilj Informativnog centra je da nastavi razvijati obostranu saradnju sa zajednicom, da zadovolji njihove zahtjeve koji se odnose na širenje informacija i da prikupi komentare i povratne informacije u vezi Projekta i trenutnih aktivnosti što se prati kroz bilježenje svih posjeta zainteresovanih strana Centru. Ukoliko član zajednice postavi pitanje na koje osoblje nije sigurno kako da odgovori, odgovor će potražiti od višeg rukovodstva. Informativni centar također vodi i službenu žalbenu proceduru ukoliko se član zajednice obrati sa žalbom koja se bilježi u namjenskom obrascu i prosljeđuje višem menadžmentu.

Informativni centar priprema Mjesečni izvještaj u kome direktorima kompanije pruža sažetak koji uključuje ukupan broj posjetilaca i pitanja, najčešće postavljena pitanja i diskusije i bilo kakva izvanredna pitanja. Osnovna pitanja koja posjetioci postavljaju u Informativnom centru uključuju:

- Mogućnost zapošljavanja;
- Ponuda smještaja za uposlenike;
- Sponzorstvo Kompanije lokalnim dešavanjima/klubovima;
- Opća pitanja u vezi statusa i aktivnosti Projekta;
- Adriatic Fondacija.

Informativni centar rukovodi službenim žalbenim mehanizmom o kome će biti govora u Poglavlju 5 ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana kao i službenu evidenciju angažmana zainteresovanih strana u Centru i evidenciju svih zahtjeva za donacije i sponzorstava Kompanije. Sve zainteresovane strane mogu podnijeti svoj zahtjev preko Informativnog Centra. Ove informacije pomažu uposlenicima Adriatic Metals BH da obezbijede da su svi odgovori na pitanja dosljedni i precizni.

Ukoliko neko želi da postavi pitanje višem rukovodećem osoblju, može popuniti kontakt obrazac. Ovaj obrazac omogućava zainteresovanoj strani da izrazi svoju zabrinutost ili pitanje uz pružanje službene pismene dokumentacije.

Informativni centar je neprocjenjiv resurs za Adriatic Metals BH i do sada je bio uspješan i efikasan u angažmanu s članovima lokalne zajednice. To će biti potrebno nastaviti tokom cijelog trajanja Projekta.

4.4. Incijative ulaganja u zajednicu

Adriatic Metals BH slijedi dvostepeni pristup aktivnosti Korporativne društvene odgovornosti. Osnovana je dobrotvorna fondacija koju je osnovao Adriatic Metals BH, ali ima ovlaštenje i povjerenike neovisne od kompanije. Fondacijom upravljaju članovi lokalne zajednice (tri člana) i jedan uposlenik

Adriatic Metals BH. Fondacija Adriatic je kreirana u cilju osiguravanja dugoročne dobrobiti i podrške zajednicama u kojima kompanija djeluje.

Adriatic Metals BH nastavlja s lokalnim i potencijalno kratkoročnim investicionim inicijativama u zajednici, od kojih su se neke već dogodile. Ovo finansiranje je popraćeno kriterijima i smjericama za društveno odgovorno poslovanje koje Adriatic Metals BH može podržati. Procedura koja osigurava da je upravljanje fondovima za društveno odgovorno poslovanje transparentno i potpuno dokumentovano razvijena je pod nadzorom generalnog direktora i Voditelja Odjela za održivost. Ovo uključuje odgovornosti članova osoblja u Informativnom centru, kao i mehanizam za reviziju ili praćenje uspjeha podržanih inicijativa (uključujući broj korisnika, trajanje beneficije, kategoriju podrške itd.) i dostupan je javnosti u Informativnom centru.

4.5. Living History Project

Adriatic Metals BH je razvio projekat „Living History Project“ koji uključuje intervjuje s onima koji su radili u rudnicima Vareša ili srodnoj industriji ili koji se sjećaju života u tom periodu, čuvajući naslijeđe i uspostavljajući vrijedan izvor podataka o rudarskoj prošlosti na tom području. U upravnoj zgradi kompanije izložena je grafička „Vremenska linija“ koja prikazuje razvoj Vareša kao rudarske zajednice kroz vjekove. Vremenska linija je predstavljena na sastanku PLC-a u oktobru 2020. tokom posjete Odbora kompaniji.

Do danas, urađeno je 30 intervjuja sa zainteresovanim stranama kako slijedi:

1. Grga Vukančić (predsjednik mjesne zajednice Borovica, bivši zaposlenik Energoinvesta)
2. Krno Riđić (penzioner, član Odbora sa lokalnom zajednicom, bivši direktor centralne radionice rudnika Vareš)
3. Slavica Malbašić (stanovnica sela Tisovci, bivši zaposlenik Energoinvesta)
4. Gordana Lukić (bivša predsjednica Udruge „Majka Terezija“)
5. Stjepan Šimić Pepi (projekt menadžer u JU Centar za kulturu i edukaciju Vareš)
6. Mladen Gavran (bivši floter u Rudniku olova, cinka i barita)
7. Avdo Muftić (penzioner, bivši policajac)
8. Rozalija Mutić (rukotvorac, vlasnica etno sobe na Pogari)
9. Dražen Jozeljčić (oćevački kovačija)
10. Ahmed Likić (lokalni poduzetnik i podizvođač AM)
11. Ranka Miletović (predsjednica Foruma žena Pogar)
12. Šaban Ibrišimović (predsjednik Udruženja „Čuvari bosanske krune Bobovac Vareš“)
13. Nikola Šimić (lokalni poduzetnik (usluge prijevoza i trgovina))
14. Jasminka Zukić (dipl. ing. geologije i nastavnik matematike i fizike, bivši stipendista Energoinvesta)
15. Igor Hinger (profesor njemačkog jezika i književnosti, lokalni aktivista)
16. Ranko Ravlija (zanatlija, umjetnički liv)
17. Josip Klarić (ugostitelj)
18. Marinka Marošević (predsjednica Udruženja „Izvorno Vareško“)
19. Adisa Likić (predsjednica Udruženja žena za ruralni razvoj, održivi povratak, reintegraciju i resocijalizaciju povratnika „Zvijezda“ Vareš)

20. Slobodan Đurić (vlasnik Eko-farme u okviru čijeg poslovanja priprema i prodaje lijekove na bazi ljekovitog bilja)
21. Aida Imamagić (sekretarica u MSŠ „Nordbat-2“ Vareš)
22. Almir Čikmiš (društveni saradnik za turizam općine Vareš i voditelj Tourist Info centra Vareš)
23. Jasmina Šijak (direktorica Opće biblioteke Vareš)
24. Bojana Stanić (bivša zaposlenica Rudnika željezne rude u Varešu)
25. Melkior Brđanović (bivši zaposlenik Rudnika i željezare Vareš)
26. Senada Parić (radila kao Kontrolor reagenata u Rudniku olova, cinka i barita “Energoinvest”)
27. Ferid Ćosićkić (radio kao jedan od glavnih projekatana površinskog kopa Smreka)
28. Jasna Mirčić (predsjednica mjesne zajednice Pržići)
29. Toni Petković (penzioner, bivši zaposlenik Rudnika i željezare Vareš)
30. Andrea Nikolić (osnivačica i umjetnička direktorica “VaClaF” festivala klasične muzike, Vareš)

4.6. Odbor za odnose s lokalnom zajednicom

Za potrebe projekta Vareš formiran je Odbor za odnose s lokalnom zajednicom (eng. *Public Liaison Committee/PLC*). Glavna svrha Odbora za odnose s lokalnom zajednicom je promocija razumijevanja ključnih pitanja lokalne zajednice tokom perioda postojanja rudnika i samim tim sprječavanje ili rješavanje bilo kakvih eventualnih problema.

Prvi saziv Odbora za odnose s lokalnom zajednicom, osnovan 2020. godine, predstavljao je ključan forum za aktivno uključivanje građana u procese donošenja odluka. Ovaj Odbor, sastavljen od dobrovoljnih članova iz svih segmenata društva, uključujući predstavnike mjesnih zajednica koje su direktno pogođene Projektom, kao i predstavnike važnih institucija poput Policijske stanice, Doma zdravlja, Opće biblioteke Vareš, Uprave šumarstva, Tourist Info centra, JKP Vareš (komunalne usluge), nevladinih organizacija, Općine Kakanj, Javnog preduzeća VODOKOM d.o.o. Kakanj, vlasnika preduzeća i lokalnih vlasti, uspješno je funkcionisao do juna 2021. kada mu se pridružio član iz općine Breza. U procesu selekcije članova, posebna pažnja posvećena je raznolikosti, uzimajući u obzir dob, spol, etničku i vjersku pripadnost te različite profesije. Odbor je brojao ukupno 30 članova, a na osnivačkom sastanku usvojeni su prijedlozi za izmjene Pravilnika o radu, uključujući i nadoknadu putnih troškova za prisustvovanje svakom sastanku. Prvi saziv Odbora za odnose s lokalnom zajednicom održao je 10 sjednica.

Drugi saziv Odbora za odnose s lokalnom zajednicom, formiran 2022. godine, nastavio je s istom posvećenošću u inkluziji građana u procese donošenja odluka. Ovaj Odbor, također sačinjen od dobrovoljnih članova iz različitih segmenata zajednice, održao je sedam sjednica od svog osnivanja. Sastav ovog Odbora, sličan prvom sazivu, obuhvatio je predstavnike mjesnih zajednica, važnih institucija i lokalnih vlasti, te je nastavio praksu inkluzivnog donošenja odluka i transparentnog rada, osiguravajući aktivno učešće svih relevantnih aktera u lokalnoj zajednici.

Odgovornosti članova Odbora za odnose s lokalnom zajednicom:

- Savjetovanje kompanije o problemima i interesovanjima lokalnih zajednica;
- Identifikacija i informiranje o eventualnim interesovanjima i potrebama lokalnog stanovništva u vezi aktivnosti kompanije;

- Prisustvo na redovnim sastancima tokom godine;
- Priprema za sastanke kroz upoznavanje sa Adriatic Metals BH dokumentima;
- Prisustvo na radionicama ili seminarima o specifičnim temama koje su povezane s ključnim pitanjima, uključujući objašnjenja tehničkih procesa;
- Prisustvo na radionicama Procjene okolišnog i društvenog uticaja koje se odnose na proces procjene okolišnog i društvenog uticaja, nalaze osnovne studije i predviđeni uticaji, isticanje područja za uključenost u praćenju;
- Distribuiranje ključnih informacija koje se odnose na sastanke Odbora za odnose s lokalnom zajednicom što je moguće većem broju članova lokalne zajednice; i
- Služiti kao neovisni savjetnik u službenom žalbenom mehanizmu.

4.7. Upravljanje dokumentacijom i pitanjima

Dokumentovanje procesa, aktivnosti i rezultata angažovanja zainteresovanih strana je ključno za upravljanje rizikom i osiguravanje transparentnosti. Informativni centar u Varešu uspješno vodi ovaj proces i bilježi sve zainteresovane strane koje posjećuju Centar, bilježeći njihovo ime i razlog posjete. Ukoliko je potrebno uzimaju se i dodatne informacije koje se odnose na nivo obrazovanja, kvalifikacije i prethodno iskustvo. Redovno se prikupljaju biografije koje se arhiviraju za razmatranje.

Kako je Projekat napredovao, tako je i broj upita rastao. Zbog toga je metodologija dokumentovanja jasna i jednostavna, razvijana na osnovu trenutnog napretka. Procesi i procedure su dokumentovani da bi se pokazalo kako je Plan anagažovanja zainteresovanih strana organizovan i implementiran. Dokumentovanje također omogućava vanjskim posmatračima kao što su strani investitori ili međunarodne organizacije, da razumiju koje informacije su pružene i kako i koje teme su obrađivane u toku aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

4.8. Trenutni i budući angažman zainteresovanih strana

Angažman zainteresovanih strana, osim svega što je gore opisano se redovno dešava između osoblja Adriatic Metals BH i svih nivoa zainteresovanih strana. Dodatni oblici konsultacija sa zainteresovanim stranama koje Adriatic Metals BH izvršava su slijedeći:

- Distribucija letka o Projektu u svim najbližim zajednicama;
- Kućne posjete, naročito onim stanovnicima koji su više izolirani i ne posjećuju Vareš redovno;
- Informisanje putem oglasnih tabli u mjesnim zajednicama koje su pod uticajem Projekta, gdje se redovno postavljaju ažurirane informacije o Projektu; i
- Ažuriranje informacija o svim aktivnostima preko Radio Bobovca.

Adriatic Metals BH je odlučan da nastavi podržavati aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana u cijelom periodu trajanja Projekta, uključujući i period nakon zatvaranja. Ovaj Plan angažovanja

zainteresovanih strana je prema tome redovno ažuriran i razvijan, a Adriatic Metals BH će nastaviti da koristi kulturološki adekvatne metode održavanja dvostranog dijaloga s onima na koje Projekat ima uticaja, kako pozitivnog tako i negativnog. Cilj je obezbijediti da Projekat ostane u kontaktu sa svim zainteresovanim stranama i da njihove brige rješava pravovremeno i učinkovito.

4.9. Ključne teme zainteresovanih strana

Tabela 4.5. prikazuje sažetak najčešćih zabrinutosti i tema koje su zainteresovanih strane izrazile do sada.

Tabela 4.5. Zabrinutost zajednice do sada		
Aspekt	Zabrinutost	Poduzete aktivnosti
Zdravlje	Primijećeno je da su prethodne rudarske aktivnosti rezultirale povećanim brojem slučajeva oboljevanja od raka i respiratornih problema, kao i smrtnošću stoke. Ova zabrinutost je naročito izražena na Daštansku i Pržićima.	<p>Kao odgovor na lokalnu zabrinutost u vezi s uticajima na zdravlje, Adriatic Metals BH naručio je procjenu uticaja na zdravlje koju je provela licencirana kompanija.</p> <p>Trenutno u Varešu postoji jedan Dom zdravlja. Očekuje se da će Projekat značajno povećati broj stanovnika u Varešu, a postoji rizik da bi zbog toga Dom zdravlja mogao biti preopterećen.</p> <p>U 2022. godini Adriatic Metals BH je uspostavio novu kliniku u Varešu u saradnji sa privatnim pružateljem zdravstvene zaštite. Namjera je da svi zaposlenici imaju privatno zdravstveno osiguranje, kao i njihov supružnik/partner i oni koji o njima ovise. Klinika se nadogradila u postojeći objekat u Varešu, a sve su usluge prema potrebi dostupne zajednici. Također, u Planu upravljanja zdravstvenom zaštitom i sigurnosti zajednice definisani su potencijalni rizici te mjere za ublažavanje istih i preporuke kojih se treba držati kompanija tokom trajanja Projekta.</p>

<p>Zapošljavanje</p>	<p>Pripadnici zajednice polažu velike nade u Projekat i mnogi od njih izražavaju veliku želju da rade u rudniku. Mnogi su postavljali pitanja o mogućnostima zapošljavanja i obuke s obzirom na obim novog Projekta i načinu prijavljivanja za stvorena radna mjesta. Ovim procesom rukovodi lokalna strategija zapošljavanja. Zainteresovane strane su također izrazile svoju želju da se prioritet da lokalnim nabavkama.</p>	<p>Primjenom strategije zapošljavanja, kompanija je definisala sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Općina Vareš i okolina su resurs za većinu radne snage; b) Uključivanje i partnerstvo s lokalnim privrednicima kad god je to moguće kako bi se pomoglo u širenju lokalne ekonomije; c) Izgradnja razvojne strategije koja rješava nedostatak vještina za stvaranje zaposlenja, saradnja s lokalnom srednjom školom radi otvaranja novog školskog smjera za učenike i konačno osiguravanje zaposlenja za polaznike koji završe ovaj školski smjer d) Pružanje mogućnosti odraslima za prekvalifikaciju, čime se daje mogućnost zaposlenja. <p>Razvoj Projekta Vareš rezultirat će, a već je rezultirao, mogućnostima zapošljavanja tokom razdoblja razvoja, izgradnje, rada i zatvaranja. Radove na izgradnji i prijevozu su izvodili i izvode izvođači, a Adriatic Metals BH se obvezao osigurati da su ti izvođači lokalni i da zapošljavaju veliki dio lokalnog stanovništva. U prilog rudniku se pojavljuju indirektno ekonomske prilike za lokalne kompanije i izvođače radova. Adriatic Metals BH daje prioritet lokalnim poduzetnicima, te su uspostavljene procedure za pomoć lokalnim kompanijama u razvoju kako bi zadovoljili potrebe Projekta.</p>
<p>Okoliš</p>	<p>Zbog ranije kontaminacije, postojala je zabrinutost da bi se isti problem mogao ponovo pojaviti u vezi s vodotocima, kvalitetom zraka i biodiverzitetom. Zabrinutost u vezi upotrebe vode za potrebe projektnih aktivnosti i održavanjem prirodnog toka.</p>	<p>Od maja 2020. godine do kraja maja 2021. godine je uspostavljen nulti monitoring okolišnih parametara s ciljem dobijanja podataka o sveobuhvatnom stanju okoliša te će isti biti nastavljen kroz sve faze Projekta kako bi se stanje okoliša pratilo. Tim za zaštitu okoliša je sarađivao s vodećim inženjerskim savjetnicima, Wardell Armstrong i Ausenco, kao i najboljim licenciranim kompanijama u državi, kako bi osigurao da DFS uvaži zahtjeve ESIA.</p>

5. ŽALBENI MEHANIZAM

Svrha žalbenog mehanizma je da pokaže spremnost odgovora na žalbe zainteresovanih strana i da osigura angažovanje zainteresovanih strana tokom cijelog trajanja Projekta. Sve zainteresovane strane su potaknute da podnesu pismene žalbe rukovodećem timu Adriatic Metals BH i trebaju biti uvjerene da se žalbe neće ni na koji način koristiti da bi se zastrašili oni koji su predali žalbe. Mehanizam žalbi se rješava brzo i učinkovito na transparentan način koji je kulturološki prihvatljiv bez manipulacije, miješanja, prisile, zastrašivanja i odmazde³.

Početakom 2021. godine je uveden postupak anonimnog podnošenja mehanizma žalbe. Obrazac za podnošenje žalbi je dostupan svim zainteresiranim stranama u Info centru, uredu na Tisovcima, na web stranici, kao i preko predsjednika mjesnih zajednica. Predsjednici mjesnih zajednica su informirani i potiču se da članove zajednica, koji žele podnijeti žalbu, upute na odgovarajuće adrese i informiraju o svim dostupnim kanalima komunikacije. Dostupni su sandučići za podnošenje žalbi u zajednicama na koje Projekat ima direktan uticaj i to na mjestima gdje su postavljene i oglasne table. Sandučići se provjeravaju jednom mjesečno. Procedura koja je opisana u daljem tekstu se koristi da bi se osiguralo da je žalbeni mehanizam u skladu sa zahtjevima najboljih međunarodnih praksi.

Bilo kakva pitanja ili sugestije o radovima i aktivnostima koje izvodi Adriatic Metals BH uputiti putem e-maila: infocentar@adriaticmetals.com.

5.1. Definicija

Žalba je zabrinutost ili pritužba koju iznosi pojedinac ili grupa na koju aktivnosti Adriatic Metals BH imaju uticaja. I zabrinutosti i pritužbe mogu rezultirati iz stvarnih ili zapaženih uticaja aktivnosti Kompanije i mogu se podnijeti na isti način i rješavati putem iste procedure. Žalbenu proceduru bi trebali koristiti svi bez ikakve zabrinutosti ili straha od odmazde. Prema vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, mehanizam žalbi u kompaniji je razvijen na na način da je pristupačan, predvidiv, pravičan, transparentan i utemeljen na uključivanju i dijalogu⁴.

U žalbu ne spadaju:

- Pitanje, prijedlog ili opći komentar o Kompaniji ili Projektu; i/ili
- Molba ili zahtjev za pomoć.

Ovi oblici povratne informacije su također važni Adriatic Metals BH i trenutno se evidentiraju u Informativnom centru, ali se ne bi trebali službeno voditi kao žalbe. Proces žalbenog mehanizma koji trenutno postoji u Adriatic Metals-u je prikazan u na Prikazu 5.1.

Proces ima nekoliko faza i nivoa provjera kako žalba napreduje. Teoretski, ovo pokriva sljedeće aspekte:

³ EBRD Performance Requirement 10: Information Disclosure and of information and Stakeholder Engagement

⁴ UN Guiding Principles on Business and Human Rights

- Prijem i evidentiranje žalbi;
- Uvid i istraživanje;
- Odgovor; i
- Apelacioni proces.

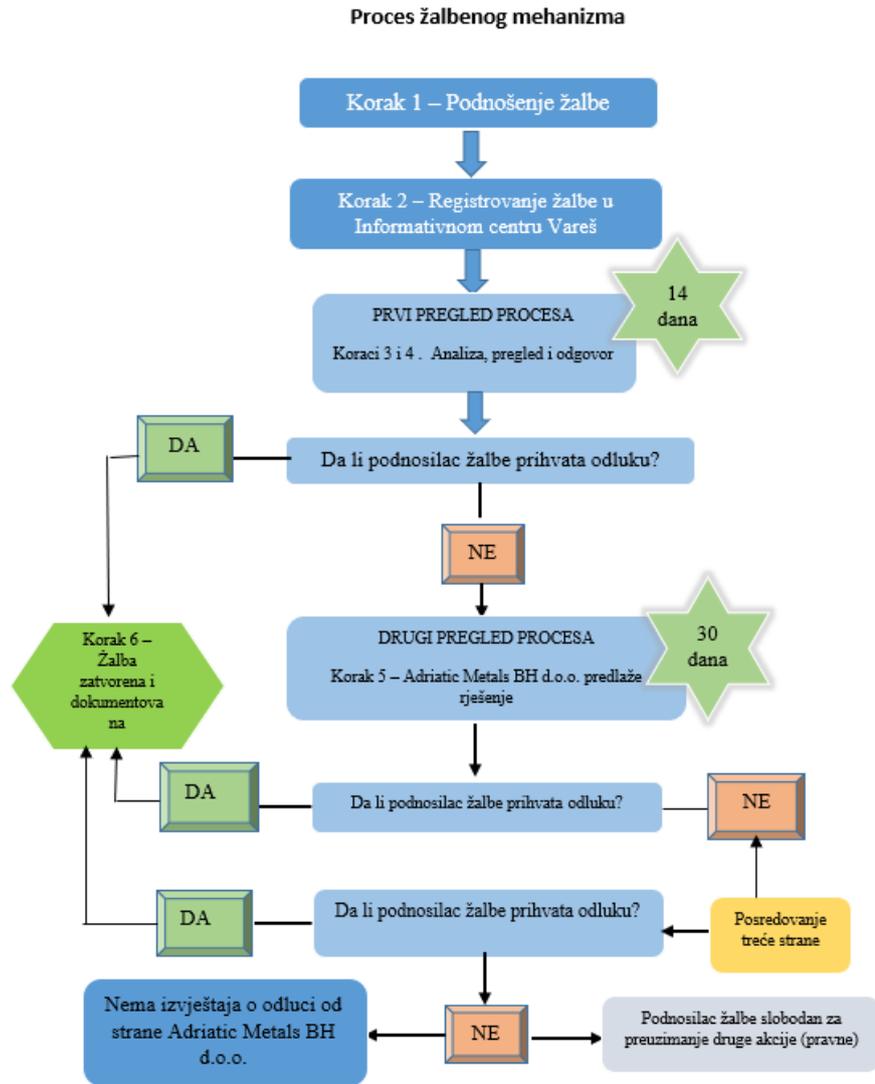
Žalbeni obrazac (Prikaz 5.2.) je izrađen tako da zahtijeva sljedeće informacije:

- *Ime;
- *Podatke za kontakt;
- *Dob;
- *Spol;
- Naslov žalbe;
- Lokacija;
- Datum i vrijeme incidenta;
- Opis;
- *Potpis zainteresovane strane;
- Potpis uposlenika Adriatic Metals BH koji je primio žalbu; i
- Datum evidentiranja.

Ako zainteresovane strane odluče podnijeti anonimnu žalbu, stavke označene zvjezdicom se neće popunjavati.

Mehanizam žalbi je prvi put predstavljen 2020. godine, ali usljed ograničenja uzrokovanih pandemije COVID 19 zainteresirane strane su informirane telefonskim putem. Po okončanju pandemije svi predsjednici mjesnih zajednica i članovi Odbora za odnose s lokalnom zajednicom su informirani i potiču se da članove zajednica, koji žele podnijeti žalbu, upute na odgovarajuće adrese i informiraju o svim dostupnim kanalima komunikacije.

Ako se podnese anonimna žalba, odgovor na istu se dostavi na oglasnoj ploči mjesne zajednice u kojoj je žalba podnesena, a također će biti obaviješten i predstavnik te lokalne zajednice. Ako se žalba podnese na drugi način (Informativni centar), odgovor će se proslijediti putem drugih Adriatic Metals BH društvenih kanala, društvenih mreža ili putem biltena.

Prikaz 5.1. Proces žalbenog mehanizma

Obrazac za podnošenje žalbi

Ukoliko želite da Vaša žalba bude anonimna, molimo izostavite popunjavanje rubrika naznačenih zvijezdicom.

*	<input type="text" value="IME I PREZIME PODNOSIOCA ŽALBE"/>	*	<input type="text" value="BROJ TELEFONA"/>
*	<input type="text" value="DOB"/>	*	<input type="text" value="POL"/> <input type="text" value="M"/> <input type="text" value="2"/>
*	<input type="text" value="ADRESA"/>		
	<input type="text" value="GRAD/MJESNA ZAJEDNICA"/>		

DETALJI ŽALBE / INCIDENTA

<input type="text" value="Kratki naziv žalbe"/>	
<input type="text" value="Datum"/>	<input type="text" value="Mjesto incidenta"/>

IZJAVA/KRATKI OPIS

U slučaju nedovoljnog prostora za pisanje, molimo pišite na posebnom papiru, potpišite uz datum i priložite ovoj formi.

*	<input type="text" value="Potpis podnosioca"/>	<input type="text" value="Datum"/>
	<input type="text" value="Potpis (ICV)"/>	<input type="text" value="Datum"/>

Prikaz 5.2 Adriatic Metals BH žalbeni obrazac

6. PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Uspješnost aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana analizira se i mjeri periodično, korištenjem sljedećih pokazatelja: Više rukovodstvo Adriatic Metals BH povremeno vrednuje aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

- Nivo razumijevanja Projekta od strane zainteresovanih strana;
- Broj žalbi na godišnjem nivou i način na koji su rješavane; i
- Nivo uključenosti ljudi na koje Projekat ima uticaja u zajednicama.

Za mjerenje ovih pokazatelja se koriste sljedeći podaci:

- Pitanja i odgovori uprave povezani sa zapisnicima sa sastanaka;
- Mjesečni izvještaji Informativnog centra;
- Povratne informacije od osnovnih zainteresovanih strana (kroz intervju s uzorkom ljudi na koje Projekat ima uticaja);
- Pitanja postavljena na sastancima Odbora za odnose s lokalnom zajednicom;
- Evidencija žalbi, i
- Registar obaveza.

Ovi izvještaji vrednovanja su predstavljeni u izvještajima Odjela za održivost, a sažetak je uključen u godišnji izvještaj.

7. IZVJEŠTAVANJE

Menadžer za društveno odgovorno upravljanje definiše, upravlja i koordinira svim aktivnostima koje su definisane Planom angažovanja zainteresovanih strana, uključujući:

- Aktivnosti informisanja javnosti (pisma, sastanci sa zainteresovanim stranama, brošure, pojavljivanje na Radio Bobovcu, sastanci s Općinskim vijećem);
- Napredak bilo kakvih projekata društveno odgovornog poslovanja, razvoja zajednice ili saradnje sa zajednicom;
- Rješavanje zaprimljenih žalbi, prema proceduri postavljenoj u žalbenom mehanizmu;
- Projekat 'Living History'⁵;
- Informacije i aktivnosti Odbora za odnose s lokalnom zajednicom;
- Planovi za naredni mjesec i napredak dugoročnih planova; i
- Druge relevantne informacije i aktivnosti.

⁵ Projekat za bilježenje usmenih priča mještana koji su živjeli i radili na ovom području kada su bili aktivni rudnici i ljevaonica. Zapisi i informacije će se dijeliti s Radio Bobovac, Općom bibliotekom Vareš, srednjom školom i Tourist Info centrom. Intervjui se također objavljuju u Adriatic Metals biltenu.

Trenutno Informativni centar Vareš podnosi mjesečne izvještaje koji su fokusirani na posjetitelje

Centru. Ovi izvještaji uključuju:

- Aktivnosti provedene u toku svakog mjeseca;
- Unosi u evidenciji žalbi;
- Nove grupe zainteresovanih strana (gdje je to relevantno);

Tim rukovodećeg osoblja koristi ove izvještaje Informativnog centra za upotpunjavanje godišnjeg izvještaja o održivom upravljanju.

8. OSOBLJE

U Informativnom centru je zaposlena jedna osoba koja radi puno radno vrijeme. Njena uloga općenito obuhvata sljedeće:

- Angažovati i stvoriti prisustvo Adriatic Metals BH unutar zajednice u Varešu;
- Razviti i održavati funkcionalne odnose s ključnim zainteresovanim stranama;
- Angažman sa širom zajednicom: organizacija javnih događaja i sastanaka, širenje javnih informacija; i
- Prikupljanje povratnih informacija od članova zajednice (zabrinutost, problemi, pitanja), njihovo evidentiranje i prenošenje višem rukovodećem osoblju.

Adriatic Metals BH je osnovao Odjel za održivost koji radi u lokalnom uredu na Tisovcima. Tim vodi Vildana Mahmutović, Voditeljica odjela za održivost, a pomažu joj Aida Ahmedović, Menadžer za društveno odgovorno upravljanje i Danira Zanočić, Menadžer za okoliš. Odjel trenutno broji ukupno petnaest uposlenika iz različitih oblasti održivosti, čije ekspertize omogućavaju sveobuhvatan pristup izazovima održivog razvoja.

PRILOG 1
MAPIRANJE ZAINTERESOVANIH STRANA

Prilog 1 – Mapiranje zainteresovanih strana za Projekat Vareš

Kategorija	Zainteresovana strana
Vlasti (Državne)	<p data-bbox="563 383 863 416"><i>Tročlano Predsjedništvo</i></p> <p data-bbox="563 450 751 483">Denis Bećirović</p> <p data-bbox="563 517 735 551">Željko Komšić</p> <p data-bbox="563 584 767 618">Željka Cvijanović</p> <p data-bbox="563 707 724 741"><i>Ministarstva</i></p> <p data-bbox="563 775 922 808">Ministarstvo vanjskih poslova</p> <p data-bbox="563 842 842 875">Ministarstvo sigurnosti</p> <p data-bbox="563 909 826 943">Ministarstvo odbrane</p> <p data-bbox="563 976 935 1010">Ministarstvo finansija i trezora</p> <p data-bbox="563 1043 810 1077">Ministarstvo pravde</p> <p data-bbox="563 1111 1182 1144">Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa</p> <p data-bbox="563 1178 1031 1211">Ministarstvo komunikacija i transporta</p> <p data-bbox="563 1245 1046 1279">Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice</p> <p data-bbox="563 1312 906 1346">Ministarstvo civilnih poslova</p> <p data-bbox="563 1379 1129 1413">Predsjedavajući Vijeća Ministara Borjana Krišto</p> <p data-bbox="563 1447 911 1480">Odbor za unutrašnju politiku</p> <p data-bbox="563 1514 954 1547">Direkcija za Evropske Integracije</p>

Vlasti (Federacija Bosne i Hercegovine)	<p>Premijer</p> <p>Nermin Nikšić</p> <p>Zamjenik premijera – Finansije, Toni Kraljević</p> <p>Zamjenik premijera – Razvoj, poduzetništvo i obrt, Vojin Mijatović</p> <p>Ministri</p> <p>Ministar energije, rudarstva i industrije</p> <p>Ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva</p> <p>Ministar saobraćaja i komunikacija</p> <p>Ministar planiranja</p> <p>Ministar trgovine</p> <p>Ministar unutrašnjih poslova</p> <p>Ministar razvoja, poduzetništva i obrta</p> <p>Ministar pravde</p> <p>Ministar zdravstva</p> <p>Ministar za boračka pitanja</p> <p>Ministar za raseljena lica i izbjeglice</p> <p>Ministar okoliša i turizma</p> <p>Ministar obrazovanja i nauke</p> <p>Ministar kulture i sporta</p> <p><i>Nadležnost nad zdravstvom, obrazovanjem, poljoprivredom, boračkim pitanjima, radom, upravljanjem i unutrašnjim poslovima.</i></p>
--	--

Vlasti (Zeničko-dobojski kanton)	<i>Kantonalni premijer</i>
	Nezir Pivić
	<i>Kantonalna Ministarstva</i>
	Ministarstvo finansija
	Ministarstvo privrede
	Ministarstvo pravde i uprave
	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
	Ministarstvo unutrašnjih poslova
	Ministarstvo prostornog uređenja, transporta i komunikacija i zaštite okoliša
	Ministarstvo zdravstva
	Ministarstvo za boračka pitanja
	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice
	Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport
	<i>Upravna tijela</i>
	Kantonalna uprava za inspekcijske poslove
	Kantonalna uprava civilne zaštite
	Kantonalna uprava za šumarstvo
	Služba za zajedničke poslove
	Sekretarijat za zakonodavstvo
	Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte
Kantonalna direkcija za robne rezerve	
Kantonalna direkcija za ceste	
Kantonalni ured za pravnu pomoć	
Kantonalni institut za urbanizam i prostorno uređenje	

	<p>Veterinarski institut</p> <p>Pedagoški institut</p>
Vlasti (općinske)	<p><i>Načelnik općine Vareš</i></p> <p>Zdravko Marošević</p> <p>Predsjednici mjesnih zajednica za 24 mjesne zajednice (vidi ispod)</p> <p><i>Načelnik općine Kakanj</i></p> <p>Mirnes Bajtarević</p> <p>Predsjednici mjesnih zajednica za 45 mjesnih zajednica (vidi ispod)</p> <p><i>Načelnik općine Breza</i></p> <p>Vedad Jusić</p>

	<p>Predsjednici mjesnih zajednica za 14 mjesnih zajednica (vidi ispod)</p> <p>Komisije</p> <p>Komisija za statutatorna pitanja i propise</p> <p>Komisija za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zahtjeve, žalbe, prijedloge i jednakost spolova</p> <p>Komisija za pitanja mladih</p> <p>Etički odbor</p> <p>Komisija za privredu, finansije i budžet</p> <p>Komisija za obnovu i kapitalna ulaganja</p> <p>Upravna komisija</p> <p>https://www.vares.info/</p> <p>https://breza.gov.ba/</p> <p>http://kakanj.gov.ba/v5/</p>
--	--

Mjesne zajednice općine Vareš	Borovica	Vijaka
	Pržići	Kokošćići
	Brgule	Ligatići
	Ravne	Budoželje
	Strica-Zaruđe	Dabravine
	Striježevo	Javornik
	Stupni Do	Kadarići
	Daštansko	Vareš
	Mir	Vareš Majdan
	Neprivaj	Duboštica
	Očevija	Dragovići
	Pogar	
	Planinica	
Mjesne zajednice općine Kakanj	Bičer	Bijele vode
	Bilješevo	Bištrani
	Bjelavići	Brežani
	Brnjic	Brnj
	Bukovlje	Čatići
	Donji Kakanj	Dubovo Brdo
	Dumanac	Doboj
	Gornja Ričica	Haljinići
	Hrastovac	Kakanj I
	Kakanj II	Koprivnica
	Krševac	Kučići
	Kraljeva Sutjeska	Mramor
	Modrinje	Nažbilj
	Papratnica	Plandište

	Podgora Pope Povezice Seoce Starposli Termoelektrana Vukanovići Zagrađe Željeznička stanica	Poljani Popržena Gora Ričica Slapnica Tršće Varda Veliki Trnovci Zgošća
Mjesne zajednica općine Breza	Banjevac Bukovik Izbod Mahala Slivno Vardište Župča	Breza Gornja Breza Koritnik Prhinje Sutješćica Vijesolići
Ključne mjesne zajednice po mjestu i interesu (direktan uticaj)	Općina Vareš Vareš Semizova Ponikva Borovica Donja Mlakve Višnjići Položac Vareš Majdan	Osredak Tisovci Pržići Daštansko Brezik Borovica Gornja

	<p>Općina Kakanj</p> <p>Vukanovići</p> <p>Nažbilj</p>
<p>Ključne mjesne zajednice po interesu (u nekim slučajevima direktni, uglavnom indirektni uticaj)</p>	<p>Općina Vareš</p> <p>Ljepovići</p> <p>Pogar</p> <p>Javornik</p> <p>Osoje</p> <p>Sjenokos</p> <p>Stupni Do</p> <p>Bijelo Borje</p> <p>Diknjići</p> <p>Općina Kakanj</p> <p>Tršće</p> <p>Kakanj II</p> <p>Doboj</p> <p>Brežani</p> <p>Haljinići</p> <p>Zgošća</p> <p>Kakanj I</p> <p>Čatići</p> <p>Bjelavići</p> <p>Kraljeva Sutjeska</p>

<p>Mjesne zajednice od sekundarnog interesa (Indirektan uticaj)</p>	<p>Sarajevo Vogošća Ilijaš Podlugovi Breza Slivno Dabrovine Budoželje Striježevo Radonjići Poljani Kakanj Tičići Janjići Zenica Arnauti</p>	<p>Nažbilj Dragovići Bobovac Tuzla Omazići Banovići Rijeka Ligatići Mižnovići Naseoci Oćevija Donja Oćevija Gornja Zvijezda Strica-Zaruđe Brgule</p>	
<p>Zemljovlasnici</p>	<p>Zemljovlasnici širom koncesionog područja Rupice (Odvojen proces pri Informativnom centru Vareš)</p> <p>Vlasnici zemlje i imovine koji trenutno nisu stalno nastanjeni u području Projekta.</p>		
<p>Nevladine organizacije (državne i međunarodne)</p>	<p>Regionalni okolišni centar (BiH) (http://www.rec.org/office.php?id=5)</p> <p>Evropski prijatelji planete zemlje, Regionalni centar za zaštitu životne sredine za Centralnu i Istočnu Evropu (REC)</p> <p>Centar za okolišno održivi razvoj (https://www.foeeurope.org/bosnia-herzegovina)</p> <p>Inicijativa za šumarstvo i okoliš (https://www.feasee.org/) Bankwatch Network (https://bankwatch.org/about)</p>		

	<p>Via Dinarica Trail (https://viadinarica.com/index.php/en/)</p> <p>Centar za okoliš BiH</p> <p>Sačuvajmo plavo srce Evrope (https://www.balkanrivers.net/)</p> <p>WWF Adria https://wwf.panda.org/wwf_offices/wwf_adria.cfm</p> <p>Univerzitet u Zenici, Univerzitet u Sarajevu i Univerzitet u Tuzli</p> <p>Prekogranični riječni sistem: A vodno područje rijeke Save, Agencija za održavanje rijeke Dunav, Međunarodna komisija za sliv rijeke Save</p> <p>Sarajevski uredi Svjetske banke, IFC and EBRD, Britanska ambasada https://www.gov.uk/world/organisations/british-embassy-sarajevo</p> <p>Australski konzulat https://www.embassypages.com/australia-consulate-sarajevo-bosniaandherzegovina</p>
<p>Nevladine organizacije (lokalne i regionalne)</p>	<p>Njemačka humanitarna organizacija HELP-Hilfe – djeluje lokalno (http://www.help.org.ba/en/)</p> <p>Sindikata rudara Federacije BiH</p> <p>Eko-Forum Zenica (http://d564271.u30.com.ba/onama.php)</p> <p>Udruženje “Visit Vareš”</p> <p>Udruženje Odred izviđača “Zvijezda”</p> <p>Fondacija za obnovu i razvoj regije Vareš</p>
<p>Preduzeća, organizacije i davaoci usluga</p>	<p><i>Davaoci usluga</i></p> <p>Policajska stanica Vareš, Dom zdravlja Vareš, srednja škola, osnovna škola, dječije obdanište, zavod za zapošljavanje, Centar za socijalni rad, autobusne i prevozne kompanije, biblioteka Vareš, Tourist Info centar Vareš</p> <p><i>Preduzeća (vidi imenik preduzeća)</i></p> <p>Vlasnici lokalnih preduzeća i obrta u Varešu (café barovi, trgovinske radnje, mehaničari itd.), pijačni prodavači, tvornica flaširane vode Kraljevska voda, Alma Ras d.o.o. (tvornica rublja), Pilana Daštansko, Mrestilište Ribnjak/ Hotel, Amia-Promet d.o.o. (Pilana), Lovački dom Igrište, Visit Vareš, planinarski dom Mekuše, Karlovačko bar na Pogari.</p>

	<p>Vjerske organizacije</p> <p><i>Islamska zajednica</i> – džamije se nalaze na Daštansku i u Varešu.</p> <p><i>Katolička zajednica</i> – crkva u Gornjoj Borovici, crkva na Pržićima, crkva na Tisovcima, crkva u Varešu</p> <p><i>Pravoslavna zajednica</i> – crkva u Varešu</p> <p>Udruženja</p> <p>Udruženje lovaca „Zvijezda“ Vareš, Udruženje sportskih ribolovaca, Ljubitelji povijesti, Ronilački klub Bosna, Izvorno Vareško, udruženja žena u nekoliko sela, Zajednica bošnjačke kulture, Crveni križ Vareš, Eko Turist Vijaka, Naš dom Borovica, Udruženje penzionera Vareš, Udruženje poslodavaca Vareš, Udruga Kraljevski grad Bobovac, Planinarsko smučarski klub, Udruženje sportskih ribolovaca, Udruženje pčelara.</p>
<p>Mediji (Međunarodni)</p>	<p>Javni radiotelevizijski servis Bosne i Hercegovine (BHRT) – član Evropske radiodifuzne unije</p>
<p>Mediji (Nacionalni)</p>	<p>Dnevni Avaz (Bosanski)</p> <p>Blic</p> <p>Glas Srpske</p> <p>Večernje novosti</p> <p>Večernji list</p> <p>Nezavisne novine</p> <p>Oslobođenje</p> <p>Radio</p> <p>Javni radiotelevizijski servis Bosne i Hercegovine (BHRT) – BH Radio 1 (Državni), Radio FBiH (Federalni), Radio 202 (Federalni), Radio Republike Srpske (Republički)</p> <p>Radio BN Radio Big 1</p>

	<p>Televizija</p> <p>Federalna TV</p> <p>Radio Televizija Republike Srpske (RTRS)</p> <p>BHRT</p> <p>Sarajevo – Al-Jazeera Balkans TV (Mreža koja emituje vijesti na bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku)</p> <p>N1 – 24-satne vijesti</p> <p>Novinske agencije</p> <p>Federalna novinska agencija (FENA) – državna agencija</p> <p>Novinska agencija Republike srpske (SRNA) – državna agencija</p> <p>ONASA – privatna agencija</p> <p>Biskupska konferencija BiH</p> <p>Islamska zajednica Bosne i Hercegovine</p> <p>Anadolu Agency – državna novinska agencija Republike Turske</p>
<p>Mediji (Lokalni i regionalni)</p>	<p>Televizija</p> <p>NTV IC Kakanj (Kakanj)</p> <p>Radio</p> <p>Hrvatski Radio Bobovac(Vareš)</p> <p>Narodni Radio (Zenica) Nezavisni TNT Radio (Tuzla) Radio Kakanj (Kakanj)</p> <p>Radio Breza (Breza)</p> <p>Radio Slon (Tuzla)</p> <p>Radio Zenit (Zenica)</p> <p>Radio Zenica (Zenica)</p> <p>Radio Tuzlanskog kantona (Tuzla)</p> <p>Radio Tuzla (Tuzla)</p>

	<i>Novine</i> List Bobovac (Vareš) Nasa riječ (Zenica) BH Dani (Sarajevo) Start BiH (Sarajevo) Hrvatski glasnik (Tuzla)
--	---

PRILOG 2

NEVLADINE ORGANIZACIJE KOJE DJELUJU U VAREŠU I KAKNJU

Prilog 2 - Spisak nevladinih organizacija i udruženja građana u Varešu

No.	Naziv udruženja	Ovlaštena osoba za zastupanje i predstavljanje	Sjedište udruženja	Kontakt
1	ČUVARI BOSANSKE KRUNE BOBOVAC	Ibrišimović Šaban	Mijakovići bb, Vareš	062/259-188
2	UDRUŽENJE DIJABETIČARA VAREŠ	Prkić Zlatko	Put mira 33, Vareš	061/248-286
3	IZVORNO VAREŠKO	Marošević Marina	Put mira 6, Vareš	061/528-592
4	UDRUŽENJE ŽENA ZA RURALNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU POVRATNIKA ZVIJEZDA VAREŠ	Likić Adisa	Stupni Do bb, Vareš	062/599-843
5	ŽENE STUPNOG DOLA	Likić Elvedina	Stupni Do bb, Vareš	062/845-514
6	ŽENE BUDOŽELJA	Mahmutović Mufida	Budoželje bb, Vareš	061/759-796
7	BZK „PREPOROD“ U BIH – OPĆINSKO DRUŠTVO „PREPOROD“ VAREŠ	Beganović Sahudina	Put mira bb, Vareš	062/552-241
8	CRVENI KRIŽ OPĆINE VAREŠ	Musa Cernica Enisa	Zvijezda br. 34, Vareš	061/679-106

9	EKO TURIST VIJAKA	Andrić Boško	Vijaka bb, Vareš	062/068-909
10	UDRUŽENJE LOGORAŠA „23. OKTOBAR '93“	Imamagić Mirza	Put mira bb, Vareš	
11	NOGOMETNI KLUB VAREŠ	Meho Imamagić	Planinarska bb, Vareš	063/307-543
12	NAŠ DOM BOROVIKA	Vukančić Grga	Gornja Borovica bb, Vareš	061/531-626
13	HRVATSKA UDRUGA LOGORAŠA DOMOVINSKOG RATA BIH PODRUŽNICA ZE-DO ŽUPANIJE OGRANAK U VAREŠU	Prkić Zlatko	Put mira br. 30, Vareš	061/248-286
14	ORGANIZACIJA RATNIH VOJNIH INVALIDA „VAREŠ 92“	Salketić Jasmin	Put mira bb, Vareš	061/933-621
15	UDRUGA POGINULIH I NESTALIH HRVATSKIH BRANITELJA U DOMOVINSKOM RATU VAREŠ	Klarić Dražana	Put mira bb, Vareš	063/337-395
16	LOVAČKO DRUŠTVO ZVIJEZDA	Osman Ibrišimović	Put mira P+4, Vareš	061/763-980
17	UDRUŽENJE ODREDA IZVIĐAČA „ZVIJEZDA“ VAREŠ	Amar Hrvat	Zvijezda br. 16	061/082-488

18	UDRUŽENJE PENZIONERA/UMIROVLJENIKA OPĆINE VAREŠ	Sirotanović Ibrahim	Radnički dom, Vareš Ul. Zvijezda br. 69	061/451-607
19	UDRUŽENJE BORACA NARODNO OSLOBODILAČKOG I ANTIFAŠISTIČKOG RATA OPĆINE VAREŠ	Zehrid Cigura	Put mira bb, Vareš	062/629-399
20	FONDACIJA ZA OBNOVU I RAZVOJ REGIJE VAREŠ	Rudež Mladen Andrić Boško	Zvijezda br. 34, Vareš	061/183-158 062/068-909
21	UDRUŽENJE/UDRUGA POSLODAVACA VAREŠ	Likić Ahmed	Benići br. 32, Vareš	063/393-133
22	UDRUŽENJE „KRALJEVSKI GRAD BOBOVAC	Petković Toni	Zvijezda 25	061/522-598
23	KARATE KLUB VAREŠ	Kovačević Idriz	Put Mira 49	060/347- 5263
24	TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO – SEKCIJA VAREŠ	Edin Kajević		061/933-207
25	PLANINARSKO-SMUČARSKO DRUŠTVO „PERUN“	Numanović Aziz		061/915-648
26	UDRUŽENJE GRAĐANA SPORTSKIH RIBOLOVACA VAREŠ	Stovrag Senad		061 403 830

27	UDRUŽENJE PČELARA „POLEN“ VAREŠ	Adis Bašić	Zvijezda 59	061/186-852
28	MDD MERHAMET – OSNOVNI ODBOR VAREŠ	Kamenjaš Mustafa	Zvijezda 34	062/569-049
29	HKDD – PODRUŽNICA VAREŠ	Andrić Zoran	Jušići bb, Vareš	061/859-882
30	HKD „NAPREDAK“ - PODRUŽNICA VAREŠ	Mirčić Mario	Zvijezda br. 25, Vareš	061/934-373
31	FORUM ŽENA STRICA-ZARUĐE	Franjić Olivera	Strica-Zaruđe bb	061/297-046
32	UDRUŽENJE BORACA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA 1992-1995 ORGANIZACIJA DEMOBILISANIH BORACA OPĆINE VAREŠ	Adilović Nedžad	Put mira br. 33, Vareš	
33	UDRUGA NOSITELJA RATNIH ODLIKOVANJA HVO-A OPĆINA VAREŠ	Franjkić Čedomir	Matijevići bb	061/834-198
34	UDRUGA HVIDRA HVO-HB VAREŠ	Andrić Zoran	Jušići bb	061/859-882
35	OO „PORODICE ŠEHIDA I POGINULIH BORACA“ VAREŠ	Ahmedović Kenan	Put mira br. 30, Vareš	061/750-723

36	UDRUŽENJE GRAĐANA OMLADINSKIH RADNIH BRIGADA „REŠAD SALETOVIĆ“ VAREŠ	Ismet Abdulahović		061/597-877
37	UDRUŽENJE ASOCIJACIJA ZA RURALNI RAZVOJ POLJOPRIVREDE, ODRŽIVI POVRATAK, OČUVANJE OBIČAJA, TRADICIJE I RAZVOJA SELA I PODUZETNIŠTVA „ARPOS“ VAREŠ	Stjepanović Mara	Pajtov Han bb	062/215-032
38	UDRUŽENJE STRELJAČKI KLUB „METALAC“ VAREŠ	Zloušić Branko	Zvijezda 48	
39	ZAVIČAJNO UDRUŽENJE „OKRUGLICA“ PODRUŽNICA VAREŠ	Đurđić Miloš	Okruglica bb	065/514 656
40	UDRUŽENJE ŽENA „ZVJEZDANGRAD“ VAREŠ	Omerčević Lejla	Matijevići 10	
41	UDRUŽENJE DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO VAREŠ	Spahić Ibrahim	Ul. Zvijezda 34	061/188-986
42	UDRUŽENJE POGREBNO DRUŠTVO SVETI MIHOVIL	Ljevak Ivona	Put Mira 23	
43	UDRUŽENJE GRAĐANA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA „ŽUĆO“ VAREŠ	Dženana Ajanović	Zvijezda 14	063/895-069
44	UDRUŽENJE „MOJA PRVA NOTA“ VAREŠ	Hinger Igor	Zvijezda 65	061/866-743

45	UDRUŽENJE „KLUB DIZAČA TEGOVA PREDATOR" VAREŠ	Muhić Farik	Zvijezda 17	
46	UDRUŽENJE „EMIL MILO CIPRA“ VAREŠ	Andrea Nikolić Sanjin Babović	Zvijezda K 4	061/210-059
47	UDRUŽENJE POVRATNIKA MZ OKRUGLICA	Đokić Bratislav	Višnjici bb	
48	U.G. P.D. PLANINARSKO DRUŠTVO ZVJEZDANGRAD PRŽIĆI	Mirčić Miroslav	Pržići bb	061/196-212
49	UG "DRUŠTVO PEDAGOGA TJELESNOG, ZDRAVSTVENOG ODGOJA I SPORTA"	Dajana Grgić	Perunska 24, Vareš Majdan	062/751/433

Osnovni podaci o navedenim nevladinim organizacijama

1. ČUVARI BOSANSKE KRUNE BOBOVAC

Udruženje "Čuvari bosanske krune" je nepristrana i neprofitna organizacija s multietničkim sastavom koji zbližava sve prijatelje BiH i u inostranstvu. Udruženje broji preko stotinu registrovanih članova.

Predsjednik Udruženja je Šaban Ibrišimović iz Mijakovića, jednog od sela koje se naslanja na kraljevski grad Bobovac, gdje je i smještena organizacija.

Organizacija zvanično djeluje od 2008. a svoje prve aktivnosti je započela 2004/2005. Glavni ciljevi organizacije su zaštita kulturne, historijske i prirodne baštine u dolini Bobovca gdje se ova bogatstva uglavnom nalaze, da bi očuvali kulturni i tradicijski identitet ljudi koji žive u okolini kraljevskog grada Bobovac, razvili sve vrste selektivnog turizma sa fokusom na seoski, kulturni, tradicijski, rekreativni, i agroturizam, s ciljem održivog ostanka mlađe populacije i ruralnog stanovništva općenito. Kao četvrti osnovni cilj navodi se podizanje svijesti među lokalnim stanovništvom o važnosti čistog i zdravog okruženja za ukupno funkcionisanje ekosistema.

2. UDRUŽENJE DIJABETIČARA OPĆINE VAREŠ

Udruženje dijabetičara općine Vareš je udruženje osoba koje žive s dijabetesom (dijabetičara), onih koji žive za njih (zdravstveni radnici) i onih koji žive od dijabetesa (pojedinci-proizvođači zdrave hrane i entuzijasti iz farmaceutske industrije). Udruženje dijabetičara je neprofitna, nevladina edukativna društvena organizacija. Udruženje predstavlja osobe s dijabetesom sa teritorije općine Vareš i na globalnom i na evropskom nivou. Do sada, Udruženje je ostvarilo značajne rezultate na edukaciji ljudi s dijabetesom i promociji zdravog načina života. Udruženje se nalazi u Varešu, na adresi Put mira br. 33, a predsjednik Udruženja je Zlatko Prkić.

3. IZVORNO VAREŠKO

Udruga „Izvorno Vareško" je nepristrano, multinacionalno i multireligijsko udruženje osnovano s ciljem očuvanja kulturne baštine Varešu na polju umjetnosti, zanata i ručne radinosti. Udruga ima 21 člana. Osnovana je 2005. i promovirše rad, umijeće i čestitost koja od davnina krase vareške žene, metalske radnike i rudare. Članovi ove Udruge njeguju bogatu tradiciju kroz različite vještine kao što su:

- lijevanje i kovanje proizvoda (statua rudara, kovača, livca, itd.)
- slikanje (ulja na platnu, štampa, akvarel, slikanje na svili i staklu)
- izrada narodnih nošnji
- vez
- tkanje
- heklanje
- izrada nakita
- izrada odjevnih predmeta
- druge tehnike za izradu eksponata.

Osim očuvanja kulturne baštine, cilj Udruge je da se proširi ponuda ručnih radova i ostvari profitabilnost i samoodrživost. Sjedište Udruge se nalazi u Varešu, na adresi Put mira br. 6, a predsjednica Udruge je Marina Marošević.

4. UDRUŽENJE ŽENA ZA RURALNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU POV RATNIKA „ZVIJEZDA“

Udruženje se bavi jačanjem ekonomskog i socijalnog položaja žena u lokalnim zajednicama, reintegracijom i resocijalizacijom povratnika, i interno raseljenih osoba. Udruženje žena za ruralni razvoj, održivi povratak, reintegraciju i resocijalizaciju. Udruženje je otvoreno za sve žene Vareša i dalje, koje prihvaćaju programske ciljeve Udruženja. Udruženje je dobrovoljno, neovisno i

vanstranačko. Sjedište Udruženja se trenutno nalazi u Stupnom dolu, 71330 Vareš, a predsjednica Udruženja je Adisa Likić.

5. UDRUŽENJE ŽENA STUPNOG DOLA

Udruženje žena Stupnog dola se bavi ruralnim razvojem, održivim povratkom, reintegracijom i resocijalizacijom. Udruženje se također bavi jačanjem ekonomskog i socijalnog položaja žena u lokalnim zajednicama. Udruženje je dobrovoljno, neovisno i nepristrano. Sjedište Udruženja se nalazi u Stupnom dolu, 71330 Vareš, a predsjednica Udruženja je Elvedina Likić.

6. ŽENE BUDOŽELJA

Udruženje "Žene Budoželja" se bavi očuvanjem tradicije u kulinarstvu, ručnoj radinosti, običajima, ekologiji i razvoju seoskog turizma. Udruženje se nalazi u selu Budoželje, Vareš, a predsjednica Udruženja je Mufida Mahmutović.

7. ZAJEDNICA BOŠNJAČKE KULTURE "PREPOROD"

Preporod Vareš njeguje tradiciju i kulturu Bošnjaka u općini Vareš i izvan nje. Promoviše kulturu, umjetnost, muziku i pozitivne vrijednosti. Udruženje je nevladina i nepristrana organizacija. Sjedište Organizacije se nalazi u Varešu, Put mira bb, a predsjednica Udruženja je Sahudina Beganović.

8. CRVENI KRIŽ VAREŠ

Crveni Križ Vareš je humanitarna, dobrovoljna organizacija od posebnog interesa za Federaciju BiH. Misija Crvenog Križa je da spriječi ili ublaži patnju građana i da im pomogne u nevolji, s naglaskom na razvoj zdravstvene i socijalne skrbi, da koordinira i potpomaže aktivnosti obuke i organizacije građana na pružanju raznih vrsta pomoći u katastrofama prouzrokovanim prirodnim ili ljudskim faktorima i da upozna stanovništvo sa sadržajem i značajem Ženevske konvencije i Međunarodnog humanitarnog prava, ohrabruje njihovu primjenu i njeguje toleranciju i razumijevanje među ljudima, naročito među mladima. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 34, a predsjednica Udruženja je Enisa Musa-Cernica

9. EKO TURIST VIJAKA

Udruženje Eko Turist Vijaka se bavi zaštitom okoliša, promocijom turizma i turističkih potencijala. Udruženje je nevladina i nestranačka organizacija. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu, na adresi Put mira 33, a predsjednik Udruženja je Boško Andrić.

10. UDRUŽENJELOGORAŠA „23. OKTOBAR '93“

Misija Udruženja je institucionalno rješavanje statusa ratnih zarobljenika. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put Mira bb, a predsjednik Udruženja je Mirza Imamagić.

11. FUDBALSKI KLUB VAREŠ

FK Vareš je jedan od najstarijih sportskih klubova u Bosni, simbol Vareša i šireg područja i zeleno-bijeli ponos svih njegovih članova, igrača i navijača već preko 90 godina. Klub je osnovan 1927. i još uvijek je aktivan i natječe se u Kantonalnoj ligi ZDK. NK Vareš je izrodio sjajne fudbalere i trenere i natjecao se u različitim ligama, a bio je i na rubu ulaska u Drugu ligu bivše Jugoslavije. Adresa Fudbalskog kluba je Planinarska bb, Vareš Majdan, a predsjednik Kluba je Meho Imamagić.

12. „NAŠ DOM“ BOROVIKA

Udruženje se uglavnom bavilo problemima povratnika, obnovom sela i kuća, poljoprivrednim i društvenim projektima objekat, a danas se bavi isključivo kulturnim programom, očuvanjem kulturne baštine, tradicijom borovičkog kraja i etnografijom. Sjedište Udruženja je u Gornjoj Borovici bb, Vareš, a predsjednik Udruženja je Grga Vukančić.

13. HRVATSKA UDRUGA LOGORAŠA DOMOVINSKOG RATA BIH, PODRUŽNICA ZE-DO ŽUPANIJE - OGRANAK U VAREŠU

Udruženje se bavi institucionalnim rješenjima statusa ratnih zarobljenika. Sjedište Udruženja je u Varešu, Put mira 30, a predsjednik Udruženja je Zlatko Prkić.

14. ORGANIZACIJA RATNIH VOJNIH INVALIDA „VAREŠ 92“

Udruženje je dobrovoljna, nevladina, nepristana, antifašistička i demokratska organizacija ujedinjenih građana koji prihvataju njene programske obaveze i njen Statut.

Udruženje su, kao interesnu organizaciju, osnovali ratni vojni invalidi učesnici Oslobođilačkog rata 92-95, s ciljem ostvarivanja i zaštite ličnih i zajedničkih prava i interesa u društvu. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put Mira bb, a predsjednik Udruženja je Jasmin Salketić.

15. UDRUGA POGINULIH I NESTALIH HRVATSKIH BRANITELJA U DOMOVINSKOM RATU, VAREŠ

Udruženje se bavi ostvarivanjem statusnih prava propisanih Zakonom o hrvatskim veteranima i njihovim obiteljima. Svrha Udruženja je da poveže sve obitelji poginulih i nestalih hrvatskih ratnih veterana i da se poveže sa sličnim organizacijama iz Domovinskog rata u cilju zajedničke izgradnje bolje budućnosti. Sjedište organizacije se nalazi u Varešu, Jušići bb, a predsjednica Udruženja je Dražana Klarić.

16. LOVAČKO DRUŠTVO „ZVIJEZDA“

Lovci iz vareškog područja se već dugo bave lovom. Udruženje lovaca "Zvijezda" Vareš, osnovano je 26.08. 1923. godine i do sada nije prekidalo svoj rad. Lov u njihovim uslovima je čisto sport kroz koji lovci stižu prijatelje i komuniciraju jedni s drugima. Osnovni zadatak Udruženja lovaca je zaštita divljih životinja, prirode, okoliša i ekološkog balansa. Udruženje lovaca ima 380 članova koji su organizovani u 8 sekcija. Organizacija lovačkih aktivnosti Udruženja lovaca zasniva se na Zakonu o lovu, dugoročnim i kratkoročnim razvojnim planovima, promociji lova, zaštiti divljači i prirode. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put Mira P + 4, a predsjednik Udruženja je Osman Ibrišimović.

17. UDRUŽENJE IZVIĐAČA „ZVIJEZDA“ VAREŠ

Izviđači se kao organizacija prvi puta spominju u području Vareša početkom 1950-ih kao sekcija Planinarskog društva Perun Vareš, pod čijim okriljem su djelovali do 1956, kada se, zbog velikog interesa mladih, sekcija odvojila od Planinarskog društva i počela djelovati kao Odred izviđača "Branko Jelić" Vareš. Odred je dobio ime po majoru Narodno-oslobodilačke vojske, čiji spomenik se nalazi na Tisovcima. Program Odreda izviđača Zvijezda Vareš ima za cilj razvoj svijesti o zajedništvu, jednakosti i ljubavi prema prirodi, uz primjenu specifičnih metoda koje svakog pojedinaca čine glavnim nosiocem procesa svog vlastitog razvoja, osobom koja se oslanja na vlastite snage, koja je odgovorna, posvećena i voljna podržati druge. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 16 Radnički Dom, a predsjednik Udruženja je Amar Hrvat.

18. UDRUŽENJE PENZIONERA VAREŠ

Udruženje penzionera Vareš je dobrovoljna, nevladina, nepristrana i multietnička organizacija u kojoj članovi zadovoljavaju svoje zajedničke interese i potrebe. Sjedište organizacije se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 69, a predsjednik Udruženja je Ibrahim Sirotanović.

19. UDRUŽENJE BORACA NARODNO-OSLOBODILAČKOG I ANTIFAŠISTIČKOG RATA VAREŠ

Udruženje boraca Narodno-oslobodilačkog i antifašističkog rata Vareš postoji i radi s ciljem nasljeđivanja tradicije i obilježavanja značajnih datuma Narodno-oslobodilačkog rata. Udruženje njeguje uspomenu na narodno-oslobodilačku borbu, borbe iz tog perioda, jačanje antifašističkog fronta danas i suočavanje s prošlošću. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ul. Put mira bb, a predsjednik Udruženja je Zehrid Cigura.

20. FONDACIJA ZA OBNOVU I RAZVOJ REGIJE VAREŠ

Udruženje ili Fondacija djeluje institucionalno, ozbiljno, organizirano i sistematski. Ovi procesi i aktivnosti moraju biti interesantni ali jasni i pravedni. Moraju biti javni i u korist javnog interesa. Inicijator i pokretač Okruglog stola i Zaklade u prigodi 120. obljetnice od prvih početaka industrijskog razvoja u ovom dijelu Europe, pozvao je sve odlučne Varešane diljem svijeta da se pridruže jednoj hraproj, ali realnoj i ostvarivoj nakani. Nakani koja je utemeljena na više nego stoljetnoj tradiciji, radinosti i sposobnosti za novi početak i obnovu značajnih vrijednosti vareške regije. Fondaciji su potrebni ulagači koji će upravljati svojim sredstvima. Sjedište Fondacije se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 34, a predsjednik Fondacije je Mladen Rudež.

21. UDRUŽENJE POSLODAVACA VAREŠ

Udruženje poslodavaca Vareš potvrdilo je svoju opredijeljenost da sistematičnije učestvuju i sistematski rade na unapređenju poslovnog okruženja u svojoj općini. Kroz partnerstvo s drugim kompanijama, udruženjima poslodavaca iz drugih općina i vlastima, moguće je ubrzati i unaprijediti ekonomski rast i razvoj. Osnivači Udruženja poslodavaca Vareš su kroz svoje članstvo u Savezu Udruženja poslodavaca Zeničko-dobojskog kantona, izrazili svoju nedvosmislenu želju da učestvuju u svim ekonomskim događajima na nivou Zeničko-dobojskog kantona. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, u ulici Benići br. 32, a predsjednik Udruženja je Ahmed Likić.

22. UDRUŽENJE "KRALJEVSKI GRAD BOBOVAC"

Nevladina organizacija "Kraljevski grad Bobovac" Vareš djeluje od jula 2004. Programski ciljevi Udruženja su zaštita, obnova, rekonstrukcija i reafirmacija starog grada Bobovac. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu pošto se lokacija srednjovjekovnog grada Bobovac nalazi na teritoriji općine Vareš. Udruženje, skraćenog naziva "Bobovac", u svom logotipu kombinuje obrise mauzoleja na Bobovcu i kraljevskog dvora u pozadini sa bojama državne zastave BiH i zvjezdicama koje su povezane sa EU. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda 25, a predsjednik Udruženja je Toni Petković.

23. KARATE KLUB VAREŠ

Udruženje "KARATE KLUB VAREŠ" je sportski kolektiv koji u polju svoje aktivnosti sadrži sportsko obrazovni, takmičarski, pojedinačni i rekreativni oblik bavljenja sportskim aktivnostima. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Put Mira 49, a predsjednik Udruženja je Idriz Kovačević.

24. TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO - SEKCIJA VAREŠ

TEAKWONDO KLUB BOSNA VISOKO – SEKCIJA VAREŠ je osnovana 18.05.2009. godine. Glavni ciljevi kluba su promocija kulturnih, sportskih i takmičarskih aktivnosti u Bosni i Hercegovini. TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO - SEKCIJA VAREŠ trenutno ima preko 130 članova u dobi od 5 do 28 godina, od kojih je 30 u takmičarskom odabiru kluba a 25 su članovi demo tima koji učestvuju u revijalnim programima. Osnivač i predsjednik Kluba je Edin Kajević.

25. PLANINARSKO-SMUČARSKO DRUŠTVO „PERUN“ VAREŠ

Prvo planinarsko društvo u Varešu je osnovano 1926. godine pod nazivom PD "COSMOS". U periodu od 1933. do 1936. godine na Perunu je izgrađen prvi planinarski dom od drvene građe u tirolskom stilu, koji je izgorio u Drugom svjetskom ratu 4.7.1942. godine. Nakon drugog svjetskog rata obnovljen je rad planinarskog društva pod novim nazivom "PERUN" Udruženje je osnovano na inicijativu grupe planinara i ljubitelja prirode sa ciljem širenja, podizanja i razvoja masovnog boravka u prirodi u svrhu rekreacije i aktivnog odmora, kao i podizanja svijesti o očuvanju prirodne ljepote i zaštite okoliša. društvo je dobrovoljna, nevladina, nestranačka i nezavisna organizacija i član je Planinarske Federacije BiH, a djeluje kroz nekoliko sekcija. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, na adresi Put mira br. 30, a predsjednik Udruženja je Aziz Numanović.

26. UDRUŽENJE GRAĐANA SPORTSKIH RIBOLOVACA VAREŠ

Udruženje je vrlo regulirana organizacija koja djeluje u skladu sa Statutom Udruženja koje je registrovano pri Ministarstvu pravde i uprave ZDK. Glavne aktivnosti Udruženja sportskih ribolovaca "Vareš" su zaštita i promocija ribljeg fonda, takmičenja u sportskom ribolovu i ekologija. Udruženje je postiglo značajne rezultate u svim područjima aktivnosti. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put mira bb, a predsjednik Udruženja je Senad Stovrag.

27. UDRUŽENJE PČELARA „POLEN“ VAREŠ

Udruženje se bavi razmjenom iskustava, mišljenja, proizvodnjom, korištenjem lijekova u pčelarstvu i svim aktivnostima vezanim za pčelarstvo. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 59,

a predsjednik Udruženja je Adis Bašić.

28. MUSLIMANSKO DOBROTVORNO DRUŠTVO MERHAMED – OSNOVNI ODBOR VAREŠ

Glavni ciljevi i aktivnosti Muslimanskog dobrotvornog društva "Merhamet" su pružanje pomoći ranjivim kategorijama stanovništva. Merhamet je od posebnog značaja na historijskoj teritoriji BiH zbog socio-ideoloških, kulturnih, političkih i ekonomskih promjena koje su uslijedile nakon Prvog svjetskog rata. Potreba za djelovanjem Merhameta je također bila izražena u poratnom periodu. Njegove aktivnosti trajale su do 1946. kada je socijalistička Jugoslavija kao unitarna država totalitarnog režima ukinula ovaj vid ljudske solidarnosti i društveno-humanističke aktivnosti. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Zvijezda br. 34, a predsjednik Udruženja je Mustafa Kamenjaš.

29. HKDD

Udruženje se nalazi na adresi Jušići bb, Vareš, a predsjednik udruženja je Andrić Zoran.

30. HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO „NAPREDAK“ – PODRUŽNICA VAREŠ

Svrha Društva je kulturna i obrazovna aktivnost, ekonomsko jačanje i podizanje socijalne sigurnosti hrvatskog naroda. U svom radu društvo saraduje s društvenim, političkim, ekonomskim, kulturnim, naučnim i drugim vladinim i nevladinim organizacijama iz zemlje i inozemstva i njihovim upravnim tijelima da bi postiglo svoje ciljeve i zadatke. Vareška podružnica Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Zvijezda br. 25, Vareš, a predsjednik Udruženja je Mario Mirčić.

31. FORUM ŽENA STRICA-ZARUĐE

„Forum žena Strica-Zaruđe" bavi se očuvanjem tradicije u kulinarstvu, rukotvorinama, običajima, ekologijom i razvojem seoskog turizma. Sjedište Udruženja nalazi se u selu Strica i Zaruđe, Vareš, a predsjednica Udruženja je Olivera Franjić.

32. UDRUŽENJE BORACA ODBRAMBENO OSLOBODILAČKOG RATA 1992-1995

Misija Udruženja je institucionalno rješavanje statusnog položaja veteranske populacije. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Put mira br. 33, Vareš, a predsjednik Udruženja je Adilović Nedžad.

33. UDRUGA NOSITELJA RATNIH PRIZNANJA HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE VAREŠ

Ciljevi Udruženja su zaštita statusa i interesa nositelja ratnih priznanja, očuvanje tradicije i identiteta jedinica koje su učestvovala u Domovinskom ratu i obilježavanje godišnjica i važnih događaja iz Domovinskog rata u BiH i zaštita prava njegovih članova. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi Put mira 33, Vareš, a predsjednik Udruženja je Čedomir Franjkić.

34. HVIDRA UDRUŽENJE HRVATSKO VIJEĆE OBRANE HERCEG-BOSNE VAREŠ

Udruženje HVIDRA je dobrovoljna zajednica županijskih zajednica, udruženja i članova HVIDRE ujedinjenih da bi zaštitili i promovirali zajedničke nacionalne, humanitarne, socijalne, zdravstvene,

sportske, kulturne i druge interese i ciljeve i zajednička uvjerenja. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi Jušići bb, a predsjednik Udruženja je Zoran Andrić.

35. „PORODICE ŠEHIDA I PALIH BORACA“ VAREŠ

Udruženje se nastoji baviti specifičnim problemima s kojima se suočava ova populacija. Intenzivno se radi na stvaranju uslova za zapošljavanje djece šehida i palih boraca, obezbjeđivanju smještaja za porodice, redovnom posjećivanju starih i bolesnih roditelja i vodi briga o bolesnima. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi Put mira br. 33, a predsjednik Udruženja je Kenan Ahmedović.

36. UDRUŽENJE GRAĐANA „OMLADINSKA RADNA BRIGADA REŠAD SALETOVIĆ“ VAREŠ

Udruženje građana „Omladinska radna brigada Rešad Saletović“ je osnovano da bi se evocirale uspomene na omladinske radne akcije i promovisao dobrovoljni rad. Udruženje okuplja brigadire i mlade da bi se prisjetili jednog značajnog perioda koji je iza njih. Mladi će imati priliku da uče o dobrovoljnom radu i radu za dobrobit zajednice. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu, na adresi Zvijezda bb, a predsjednik Udruženja je Ismet Abdulahović.

37. UDRUŽENJE ZA RURALNI POLJOPRIVREDNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, OČUVANJE OBIČAJA I

TRADICIJE I RURALNI RAZVOJ I PODUZETNIŠTVO „ARPOS“ VAREŠ

Udruženje se bavi ekonomskim i socijalnim osnaživanjem u lokalnim zajednicama, reintegracijom, resocijalizacijom povratnika i interno raseljenih osoba. Udruženje je otvoreno svima u općini Vareš i šire, koji prihvataju programske ciljeve ovog Udruženja. Udruženje je dobrovoljno, neovisno, vanstranačko i neovisno. Sjedište Udruženja se trenutno nalazi na adresi Pajtov Han bb, Vareš a predsjednica Udruženja je Mara Stjepanović.

38. UDRUŽENJE STRELJAČKI KLUB „METALAC“ VAREŠ

Streljački klub “METALAC” Vareš omogućava svojim članovima da treniraju i da se takmiče na lokalnim, državnim i međunarodnim takmičenjima. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Zvijezda 48, a predsjednik Udruženja je Zloušić Branko.

39. ZAVIČAJNO UDRUŽENJE „OKRUGLICA“ – OGRANAK VAREŠ

Udruženje je nezavisna, nepristrana i nevladina organizacija čiji je glavni cilj okupiti Okrugličane oko kulturnih, umjetničkih i izvornih pitanja tako da stariji ljudi mogu učiti i očuvati njihove običaje, kulturnu baštinu, tradicije i izvornu individualnost . Udruženje ima status pravne osobe s pravima i obavezama određenim zakonom i Statutom. Sjedište Udruženja je u selu Okruglica bb, Vareš, a predsjednik Udruženja je Miloš Đurđić.

40. UDRUŽENJE ŽENA „ZVJEZDANGRAD“ VAREŠ

Udruženje okuplja žene svih uzrasta s ciljem promovisanja prava žena i jednakosti spolova; aktivacije žena i unapređenja njihove uloge u zapošljavanju i položaju u zajednici, njihovog ekonomskog osnaživanja i sposobnosti da ostvare prihode kroz promociju, proizvodnju i prodaju eko hrane i bilja i

ručnih radova. Udruženje također planira aktivnosti u polju zaštite okoliša, pomoći starim i nemoćnim kao i implementaciju drugih aktivnosti koje nastaju iz zajedničkog rada i djelovanja. Sjedište Udruženja nalazi se na adresi Matijevići br. 10, Vareš, a predsjednica Udruženja je Lejla Omerčević.

41. DOBROVOLJNA VATROGASNA BRIGADA VAREŠ

Dobrovoljna vatrogasna brigada Vareš je dobrovoljna, socijalno profesionalna, humanitarna, nezavisna, nepristrana i nevladina organizacija od širokog društvenog interesa koja okuplja vatrogasne entuzijaste koji, kroz svoju inicijativu, kreativnost i predanost, doprinose razvoju vatrogastva i protivpožarne zaštite u općini, kantonima, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini. Sjedište Udruženja se nalazi na adresi ulica Zvijezda 34, Vareš, a predsjednik Udruženja je Ibrahim Spahić.

42. UDRUŽENJE POGREBNO DRUŠTVO „SVETI MIHOVIL“

Udruženje se nalazi na adresi Put Mira 23, Vareš, a predsjednik udruženja je Ivona Ljevak.

43. UDRUŽENJE GRAĐANA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA "ŽUĆO" VAREŠ

Misija Udruženja je podizanje svijesti o napuštenim životinjama i upotrebi pasa i mačaka u nehumane svrhe. Njihova najveća nagrada je kada spase psa ili mačku sa ulice i pronađu im dom pun ljubavi koju sve životinje zaslužuju. Sjedište Udruženja nalazi se na adresi Zvijezda 14, Vareš, a predsjednica Udruženja je Sahudina Beganović.

44. UDRUŽENJE "MOJA PRVA NOTA" VAREŠ

Udruženje je muzičkog karaktera i okuplja i oblikuje mlade muzičke talente u općini Vareš. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, na adresi ulica Zvijezda 65, a predsjednik Udruženja je Igor Hinger.

45. UDRUŽENJE KLUB DIZAČA TEGOVA "PREDATOR" VAREŠ

Osnovni cilj Udruženja je da promoviše discipline snage, dizanje iz čučnja, potisak s klupe, mrtvo dizanje, zdrav i pravilan način života i ishrane. Sjedište Udruženja je u Varešu, na adresi Zvijezda 17, a predsjednik Udruženja je Farik Muhić.

46. UDRUŽENJE „EMIL MILO CIPRA“ VAREŠ

Udruženje "Emil Milo Cipra" organizuje festival klasične muzike "VACLAF". Udruženje je u najkraćem udruženje prijatelja klasične muzike. Sjedište Udruženja je u Varešu, ulica Zvijezda K-4, a predsjednik /ca Udruženja je Andrea Nikolić/Sanjin Babović.

zaštite okoliša te da se lokalnoj zajednici omogući prioritet u radnim aktivnostima gdje je to moguće.

47. UDRUŽENJE POVRATNIKA MZ OKRUGLICA

Udruženje se nalazi na adresi Višnjici bb, Vareš, a predsjednik udruženja je Đokić Bratislav.

48. U.G.P.D PLANINARSKO DRUŠTVO „ZVJEZDANGRAD“ PRŽIĆI

Udruženje se nalazi na adresi Pržići bb, Vareš, a predsjednik udruženja je Miroslav Mirčić.

49. UG "DRUŠTVO PEDAGOGA TJELESNOG, ZDRAVSTVENOG ODGOJA I SPORTA"

Cilj udruženja je omogućiti vareškim osnovcima i srednjoškolcima učešće na kantonalnim takmičenjima, te učešće na školama plivanja i skijanja, ali i na raznim edukacijama iz oblasti sporta. Predsjednica Udruženja je Dajana Grgić.

U prethodne tri godine intenzivnih aktivnosti kompanije Adriatic Metals BH, održavani su redovni sastanci s predstavnicima nevladinih organizacija s područja općine Vareš. Na samom početku održani su inicijalni sastanci kako bi se predstavnici nevladinih organizacija upoznali s Projektom, a kroz tok i razvoj Projekta održavani su redovni sastanci s fokusnim grupama, odnosno, udruženjima koja se primarno tiču zaštite okoliša, zaštite kulturnog nasljeđa, udruženja žena i lokalnih privrednika. Navedene fokusne grupe podržavaju Projekat, ali očekuju da se ispoštuju svi zakonski okviri u pogledu zaštite okoliša, te da se lokalnoj zajednici omogući prioritet u radnim aktivnostima gdje je to moguće.

Prilog 2 - Spisak nevladinih organizacija i udruženja građana u Kaknju

RB.	PUNI NAZIV:	ADRESA:	PREDSTAVNICI:
1.	Udruženje antifašista i boraca narodnooslobodilačkog rata Kakanj	Alije Izetbegovića Soliter 1. , Kakanj	Hamdo Zulji, Mustafa Buza, Dino Mimić
2.	Savez udruženja boračkih organizacija općine Kakanj	Alije Izetbegovića S-1, Kakanj	Elvedin Šehagić, Muhdin Begić
3.	Nevladino udruženje "Kakanjsko srce" iz Kaknja	Ulica Šehida 37, Kakanj	Elma Čajo, Ilma Topalović
4.	Udruženje navijača "Gusari Kakanj 1996"	V Divizije Nop-A, Kakanj	Nedžad Kadrija, Elvis Husić
5.	Udruženje boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995- Organizacija demobilisanih boraca Općine Kakanj	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Zihinja Bašić, Hajrudin Hrusto
6.	Udruženje Auto-moto klub "Transport" iz Kaknja	311. Lahke Brigade B.B, Kakanj	Senada Šehagić
7.	Općinsko udruženje logoraša Kakanj	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Zihinja Bašić
8.	Udruženje Ženski odbojkaški klub "Kakanj" iz Kaknja	Šehida Broj 5, Kakanj	Emir Alajbegović, Mesur Mušija
9.	Udruženje građana invalida rada i ostalih općine Kaknja	Zgoščanska B.B, Kakanj	Hajris Husić, Izudin Šolbić
10.	Udruženje poslodavaca općine Kakanj "Centar za podršku biznisu"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Mensur Muftić
11.	Udruženje Organizacija porodica šehida i poginulih boraca općine Kakanj	Melente Bošnjaka P+4, Kakanj	Tahir Mandžuka, Indira Heganović, Mujo Husanović
12.	Udruženje Taksisti "Zeleni val" Kakanj	311. Lahke Brigade 21, Kakanj	Maid Husika
13.	Udruženje Nezavisna romska organizacija "Dobro došli Romi"	5. Divizije Nop-A 16,	Nuriya Fafulić

	Kakanj	Kakanj	
14.	Udruga hrvatskih vojnih invalida domovinskog rata Općine Kakanj iz Kaknja	Muhameda Skopljaka 2 , Kakanj	Niko Petrović
15.	Udruženje "Omladinski kulturni centar Kakanj"	29. Novembar B.b, Kakanj	Hamid Hadžić
16.	Udruženje Eko udruuga "Medena dolina" iz Kaknja	Zpo B.B, Kakanj	Katarina Zuder, Nataša Majstorović
17.	Udruženje JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja "Kakanj" d.o.o. Kakanj - Udruženje invalida rada iz Kaknja	Zgrada Rmu "Kakanj", Kakanj	Abdel Fazlić, Zajko Kasapović
18.	Udruženje "Judo klub Kakanj" iz Kaknja	Brnj B.B, Kakanj	Fuad Čatić, Zikret Hasanica
19.	Udruženje Odbojkaški klub "Kakanj 78"	Šehida 5, Kakanj	Aldin Šljivo, Izudin Neimarlija, Islam Nermalija
20.	Udruženje Taekwondo klub "Centar" iz Kaknja	Selima Ef. Merdanovića 40, Kakanj	Denis Knežević
21.	Udruženje boraca "Patriotska liga Kakanj"	O. Džafića Tp+3, Kakanj	Mirsad Alić, Hajrudin Kubat
22.	Udruženje građana "Centar za strane jezike AKTIV" iz Kaknja	Pope- Malješ B.B, Kakanj	Haris Aljukić, Emina Čatić, Ilhana Mušija
23.	Centar za podršku Roma "Romalen" iz Kaknja	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Mirela Begić, Mirzet Husić
24.	Sportsko udruženje "Vrh"	Hrastovac B.b, Kakanj	Zihret Kokić, Emin Kobilica, Armin Kobilica
25.	Udruženje "Sportom do zdravlja"	Kakanj, Brežani B.b, Kakanj	Sejada Begić, Tanja Prkić
26.	Udruženje građana općine Kakanj - Pokopno društvo "Zgošća" Kakanj	Melente Bošnjaka B.B, Kakanj	Drago Zuder, Atif Begić
27.	Udruženje Sportski savez Općine	Zgoščanska B.B, Kakanj	Samir Lušija,

	Kakanj		Hajrudin Zekić
28.	Udruženje žena općine Kakanj "UŽOK" iz Kaknja	Alije Izetbegovića L-3, Kakanj	Dinka Tepić, Naila Demir
29.	Udruženje žena Doboj iz Kaknja	Efendije Merdanovića B.B, Kakanj	Munira Balešić
30.	Udruženje ljubitelja autohtonih jela	ulica Brnj bb, Kakanj	Ivan Marković–predsjednik Udruge
31.	Udruženje Etno kuća "Sultanov konak-sultans dream"	Kraljeva Sutjeska Broj 6, Kakanj	Senad Plasto, Elvedina Plasto
32.	Udruženje "Centar za ekologiju i održivi razvoj - C.E.K.O.R."	311. Lahke Brigade B.B., Kakanj	Elmir Delibašić, Mirza Čobo, Amer Smolo
33.	UDRUŽENJE „CENTAR ZA SIGURNOST U SAOBRAĆAJU I MOBILNOST”	ulica Branilaca bb, Kakanj	Mirsad Kulović, predsjednik Upravnog odbora Udruženja Adisa Bjelopoljak, sekretar Udruženja
34.	Kulturno umjetničko udruženje "Bijeli dvor - ak saray"	Alije Izetbegovića Broj 72, Kakanj	Abdurahman Zukan, Mustafa Subašić, Nedim Subašić
35.	Udruženje boraca "Organizatora i pokretača otpora" iz Kaknja	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Zijad Alajbegović
36.	Udruženje poljoprivrednih proizvođača "Oranica" iz Kaknja	Slijevnice 43, Kakanj	Nermin Marušić, Enijad Hasagić
37.	Udruženje Sportsko društvo ratnih vojnih invalida "Kakanj 92" Kakanj	Zgoščanska B.B., Kakanj	Abid Čišija, Hajrudin Zekić
38.	Omladinsko Udruženje "Miris-Amber"	Plandište B.b, Kakanj	Mugdin Tursum, Eldin Hurem
39.	Omladinsko udruženje Roma "Jedinstvo- Ka"	Željeznička 111, Kakanj	Enver Ahmetović, Sejad Alimanović
40.	Udruženje građana "Sretna budućnost Roma-Bauxtali avindipe Romano"	Varda, V Divizije Nop-A B.B, Kakanj	Izeta Omerović, Ramajana Husić, Mirela Husić

41.	Udruženje Košarkaški klub "Srednjoškolac" iz Kaknja	Alija Izetbegović Lamela C, Kakanj	Adnan Šahinović
42.	Udruženje građana "Bjelavići"	Bjelavići, Kakanj	Ivo Kovačević
43.	Udruženje „Centar za zdravlje – NISTE SAMI“	Ulica Alije Izetbegovića P+4+M., Kakanj	Čabrić Selma, direktorica Udruženja
44.	Udruženje studenata "Indeks" iz Kaknja	Šehida A/2 Broj 7, Kakanj	Jasmin Ubiparip
45.	Udruženje poljoprivrednih proizvođača "Agro Fenix" iz Kaknja	Branilaca B.B, Kakanj	Midhat Veispahić
46.	Udruženje navijača FK Mladost "Crvene Legije" Doboj	Selim Ef. Merdanović B.B, Kakanj	Amar Kadić, Emir Goga, Emir Jašarspahić
47.	Udruženje građana ratnih priznanja "Zlatni ljljan" i "Zlatna policijska značka" Kakanj	Zgoščanska B.B, Kakanj	Eniz Čurić
48.	Udruženje Odbojkaški klub "ARABI"	Rudi Čajavec 1B-1, Kakanj	Belmin Begić, Adnan Kulović
49.	Udruženje "Nogometni veterani Rudar" iz Kaknja	Alija Izetbegović B.B, Kakanj	Enes Bistrivoda, Anton Lukić
50.	Udruženje Karate klub "NARA-MEDICA" Kakanj	Hrasnički Put Broj 34, Kakanj	Davor Vidović, Mirsad Tursum
51.	Udruženje građana - Fudbalski klub "Rudar" Kakanj	Pete Divizije Nop-A Br. 128, Kakanj	Nermin Mandra, Emir Zaimović
52.	Udruženje Fudbalski klub "Mladost" Doboj/Kakanj	Mlinski Put B.B, Kakanj	Mensur Mušija, Vehbija Begić
53.	Udruženje "Kulin Ban Čatići"	Brigadirska B.B, Kakanj	Janja Tonic
54.	Udruženja "Priatelji Podrinja"	Živalji B.B, Kakanj	Mujo Salihović
55.	"Djeca su vojka najjača u BiH" iz Kaknja	Šehida B.B, Kakanj	Indira Buza, Suvad Buza
56.	Omladinska volonterska organizacija za zaštitu okoliša i pomoć slaboimućnim licima na području	Tršće B.B, Kakanj	Adnan Čeliković, Irnesa Žunić,

	općine Kakanj NVO "Procvat" iz Kakanja		Nermin Čeliković
57.	Udruženje građana Teniski klub "Kameni dvorac" Čatići- Kakanj	Čatići B.B, Kakanj	Abdulah Imamović, Almir Šabović
58.	Udruga građana "Majke Kakanja" iz Kakanja	Omera Malića 43, Kakanj	Tenzila Čeliković, Zijada Kukić
59.	Udruženje poljoprivrednika "Kakanj"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Mirzet Odobašić
60.	Udruženje Društvo pedagoga tjelesne kulture Kakanj	Zgrada Gimnazije, Kakanj	Dragan Ljubojević, Irfan Hasagić
61.	Vijeće mladih općine Kakanj	Šehida B.B, Kakanj	Naida Delibašić
62.	Udruga obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja u domovinskom ratu, Kakanj	Rudarska B.B, Kakanj	Karmela Benić
63.	Organizacija nezaposlenih demobilisanih boraca iz Kakanja	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Samir Čosić, Fuad Hasagić
64.	Udruženje "Klub Hazardera"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Ezedin Delibašić
65.	Udruženje Kik boks klub "Ratnik"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Neredin Fejzović
66.	Udruženje Kick boxing klub "Borba-Fight"	Doboj B.B, Kakanj	Selver Mujagić, Mustafa Litrić
67.	Udruženje dijabetičara "Slatki život"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Petar Tutnjić
68.	Udruženje "Kazandžiluk" iz Kakanja	Bratstva I Jedinstva Br. 43, Kakanj	Pašo Bajramović
69.	Udruženje mladih "AlterVal"	Selima Ef. Merdanovića B.B, Kakanj	Irfan Kulović, Almir Kuburić
70.	Udruženje Sportsko ribolovno društvo "Bistro" Kakanj	Novo Naselje B.B, Kakanj	Emin Haračić, Fadil Kubat
71.	Udruženje građana "Mrežni medij" iz Kakanja	Bratstva I Jedinstva 11, Kakanj	Emerin Ahmetašević

72.	Udruženje Planinarsko društvo "Bobovac" Kakanj	Osmana Džafića P+3, Kakanj	Dino Tica, Elvedin Bešić
73.	Udruženje građana "Alternative" iz Kaknja	309-Te Brdske Brigade P+4, Kakanj	Maksuma Topalović, Izudin Neimarlija
74.	Udruženje građana "Grad"	Alije Izetbegović Niz "A", Kakanj	Mirko Lukić
75.	Udruženje Kuglaški klub "Rudar" Kakanj	Rudarska B.B, Kakanj	Hasan Čaušević
76.	Udruženje Organizacija demobilisanih boraca i branitelja odbrambeno oslobodilačkog rata 92-95 općine Kakanj iz Kaknja	Mz Dobož-Kakanj, Kakanj	Munir Karahodžić
77.	Udruženje gluhih i nagluhih iz Kaknja	Varda b.b, Kakanj	Senad Ljubović, Emina Ljubović
78.	Udruženje građana Omladinsko Romska inicijativa Kakanj	Mehmeda Skopljaka 11, Kakanj	Nermin Sejdić, Sanel Alić
79.	Naš dom Kakanj - Kraljeva Sutjeska	Haljinići B.B, Kakanj	Niko Lozančić, Vinko Anić
80.	Udruženje Centar za razvoj građanskog aktivizma iz Kaknja	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Sanel Alić, Admir Uzunović
81.	Udruženje Klub uzgajivača i ljubitelja bosanskog bika "Bijelonja" iz Kaknja	Rudarska B.B, Kakanj	Nermin Bliznović
82.	Humanitarna organizacija "Maria, mere de la paix"	Milankovac B.b, Kakanj	Bruno Maillard
83.	Udruženje za zaštitu prirode i okoliša "Zelena polje Kakanj" iz Kaknja	Polje 46, Kakanj	Abdulah Šljivo
84.	Udruženje „Razvojni centar općine Kakanj“	ulica Branilaca bb, Kakanj	Edin Bjelopoljak, direktor Udruženja.
85.	Udruženje djece šehida-porodica šehida i poginulih boraca 1992-1995 općine Kakanj	Rudi Čajavec B.B, Kakanj	Ešref Husagić
86.	Udruženje građana za podsticaj održivog razvitka i kvaliteta života	ulica Zgoščanska broj 123., Kakanj	Ivica Budiša, predsjednik

	"OAZO"		udruženja Senad N. Čišija, dopredsjednik udruženja
87.	Udruženje građana "Dar"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Hasija Ademi, Aida Zvonić- Šišić, Alma Karzić
88.	Udruženje Streljački klub "Sretno"	7. Muslimankse Brigade-Pogon "Stara Jama" B.B, Kakanj	Elvedin Čobo
89.	Udruženje Zavičajni klub "Gora"	Gora, Ana Gora B.b, Kakanj	Halim Kadić
90.	Udruženje "Nada- Emel" iz Kakanja	Brnj 38, Kakanj	Hamdo Talić
91.	"Udruženje voćara Kakanj" iz Kakanja	D. Kakanj Broj 59, Kakanj	Kemal Delibašić
92.	Udruga građana "Pišća gornji banjevac"	Gornji Banjevac B.B, Kakanj	Tomo Hrgota
93.	Udruženje "Gorska služba spašavanja" - stanica Kakanj	Osmana Džafića P+3, Kakanj	Bakir Spahić, Samir Džanan, Belma Halilović, Belma Džanan
94.	Udruženje "Vatrogasno društvo Kakanj"	Imamovića Broj 1, Kakanj	Sabit Čehajić, Halim Kulović
95.	Udruženje Hrvatska folklorna skupina "Bobovac", Čatići- Kakanj	Omladinska 15, Kakanj	Ana Dojčinov
96.	Udruženje građana "Škola sporta ŠAMPION"	Osman Džafić P+3, Kakanj	Mirza Demir, Mahir Jašarspahić
97.	Udruženje roditelja djece i omladine sa posebnim potrebama "Proljeće"	Zpo 50, Kakanj	Samira Grahić
98.	Udruženje Sportsko društvo "Sopot" Kakanj	Vatrogasna 8, Kakanj	Fuad Hadžić, Amir Hadžić

Osnovni podaci o navedenim nevladinim organizacijama

1. UDRUŽENJE ANTIFAŠISTA I BORACA NARODNOOSLOBODILAČKOG RATA KAKANJ

Adresa: Alije Izetbegovića Soliter 1., Kakanj

Predstavnik: Hamdo Zulji, Mustafa Buza, Dino Mimić

Članovi udruženja su antifašisti, rodoljubi, slobodoljubivi i uzorni građani, vrijedni radnici i dobri ljudi koji njeguju prijateljstvo, zajedništvo, solidarnost, osjećajnost, ljubav i mir. Glavni cilj je međusobna komunikacija i druženja te podsjećanje na važnost antifašizma.

2. NEVLADINO UDRUŽENJE "KAKANJSKO SRCE" IZ KAKNJA

Adresa: Ulica Šehida 37, Kakanj

Predstavnici: Elma Čajo, Ilma Topalović

Glavni cilj je pomoć sugrađanima koji se nalaze u problemima finansijskog ili nekog drugog oblika. Organizuje humanitarne akcije.

3. UDRUŽENJE NAVIJAČA "GUSARI KAKANJ 1996"

Navijačka skupina Fudbalskog kluba "Rudar" Kakanj. Osnovni cilj udruženja je svaki vid podržavanja navedenog fudbalskog kluba.

4. CENTAR ZA PODRŠKU ROMA "ROMALEN" IZ KAKNJA

Adresa: Alije Izetbegovića bb, Kakanj

Predstavnik: Mirela Begić, Mirzet Husić

Poboljšanje životnih uslova romske populacije na području cijele Bosne i Hercegovine; podrška očuvanju jezičkog, kulturnog i nacionalnog identiteta Roma, pružanje pomoći podrške djeci, omladini, starim i iznemoglim osoba kao i na zalaganju za ravnopravnost spolova (gender), kroz implementaciju Akcionih planova (obrazovanje, stambeno zbrinjavanje, zdravstvena zaštita i zapošljavanje).

5. UDRUŽENJE GRAĐANA - FUDBALSKI KLUB "RUDAR" KAKANJ

Fudbalski klub Rudar je nogometni klub iz Kaknja, Bosna i Hercegovina. Takmiči se u Prvoj nogometnoj ligi Federacije Bosne i Hercegovine. Klub je osnovan 1920. godine. Rekorder je po broju nastupa u Prvoj ligi FBiH. Tradicionalne boje kluba su zelena i bijela. Domaće utakmice igra na stadionu Pod Vardom.

6. UDRUŽENJE SPORTSKI SAVEZ OPĆINE KAKANJ

Adresa: Zgoščanska bb, Kakanj

Predstavnik: Samir Lušija, Hajrudin Zekić

Sportski savez općine Kakanj i sportske organizacije iz različitih sportskih disciplina sa područja općine Kakanj koje su saglasno svojom voljom i izraženom željom radi ostvarivanja svojih zajedničkih ciljeva, potreba i interesa udružene u Sportski savez općine Kakanj, kao i druge sportske asocijacije i udruženja upisana u registar udruženja u skladu sa zakonom, imaju za cilj ostvarenje jedinstvene misije razvoja i jačanja sporta kao djelatnosti od posebnog interesa za građane općine Kakanj.

7. UDRUŽENJE ŽENA OPĆINE KAKANJ "UŽOK" IZ KAKNJA

Adresa: Alije Izetbegovića L-3, Kakanj

Predstavnik: Dinka Tepić, Naila Demir

Udruženja žena općine Kakanj kao glavni cilj ima ekonomsko osnaživanje žena na način da organizuje razne vrste edukacija kao što su obuke tkanja, krojenja, šivenja i sl.

8. UDRUŽENJE BORACA "ORGANIZATORA I POKRETAČA OTPORA" IZ KAKNJA

Adresa: Alije Izetbegovića Soliter 1., Kakanj

Predstavnik: Zijad Alajbegović

Dobrovoljna, vanstranačka i neprofitna organizacija. Glavni cilj je pomoći članovima udruženja u ostvarivanju svojih boračkih prava.

9. UDRUŽENJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA "ORANICA" IZ KAKNJA

Eko udruga koja u fokus svog rada stavlja održavanje radionica iz oblasti poljoprivrede, pčelarstva, plasteničke i voćarske proizvodnje, kao i mnoge druge radionice. Veliku podršku imaju od USAID-a i države Švedske.

10. UDRUŽENJE SPORTSKO DRUŠTVO RATNIH VOJNIH INVALIDA "KAKANJ 92" KAKANJ

Kao posljedica ratnih dešavanja, a kao jedan od oblika resocijalizacije i uključivanja invalida u društvene tokove i pružanje psiho-fizičke rehabilitacije, rađa se ideja o formiranju kluba sjedeće odbojke. Grupa entuzijasta u redovima invalidske populacije općine Kakanj, prosvjetni radnici koji su prije rata radili na razvoju odbojke, kao i bivši odbojkaši, pomogli su u stvaranju fizionomije tima uzimajući učešće kao treneri.

U okviru Sportskog društva ratnih vojnih invalida "Kakanj 92", pored odbojkaškog kluba invalida "Kakanj 92" djeluju i sljedeće sekcije: malonogometna, streljačka, kuglaška i šahovska selekcija.

11. UDRUŽENJE GRAĐANA "SRETNNA BUDUĆNOST ROMA-BAUXTALI AVINDIPE ROMANO"

Adresa: Varda, V Divizije Nop-A bb, Kakanj

Predstavnik: Izeta Omerović, Ramajana Husić, Mirela Husić

12. UDRUŽENJE KOŠARKAŠKI KLUB "SREDNJOŠKOLAC" IZ KAKNJA

Adresa: Alija Izetbegović Lamela C, Kakanj

Predstavnik: Adnan Šahinović

13. UDRUŽENJE GRAĐANA "BJELAVIĆI"

Adresa: Bjelavići, Kakanj

Predstavnik: Ivo Kovačević

Glavni cilj udruženja je uspostavljanje međusobne komunikacije između sadašnjih, bivših i svih ostalih stanovnika koji su vezani za mjesto Bjelavići, Kakanj te su zainteresovani za napredak istog.

14. UDRUŽENJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA "AGRO FENIX" IZ KAKANJA

Adresa: Branilaca bb, Kakanj

Predstavnik: Midhat Veispahić

15. OMLADINSKA VOLONTERSKA ORGANIZACIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I POMOĆ SLABOIMUČNIM LICIMA NA PODRUČJU OPĆINE KAKANJ NVO "PROCVAT" IZ KAKANJA

Omladinska volonterska organizacija koja je nastala u svrhu promicanja zaštite okoliša na području općine Kakanj, kao i sudjelovanje u humanitarnim akcijama za pomoć slaboimućnim licima.

16. UDRUŽENJE DRUŠTVO PEDAGOGA TJELESNE KULTURE KAKANJ

Društvo pedagoga tjelesne kulture Kakanj je udruženje građana koje vrijedno radi veoma human posao koji se ogleda u organizaciji sportskih takmičenja između učenika osnovnih i srednjih škola sa područja Kakanja čime se u našoj lokalnoj zajednici budi jedna nova pozitivna energija, širi prijateljstvo, gradi međusobni respekt kroz sportsko rivalstvo među školama, ali i stvaraju odlične pretpostavke za novi zamah u razvoju kakanjskog sporta.

17. VIJEĆE MLADIH OPĆINE KAKANJ

Nevladina organizacija - Savjet mladih – savjetodavnog tijela koje načelniku i općinskim službama upućuje sugestije i stavove o svim pitanjima koja se odnose na populaciju mladih.

18. UDRUŽENJE "KAZANDŽILUK" IZ KAKANJA

Adresa: Bratstva i jedinstva br. 43 Kakanj

Predstavnik: Pašo Bajramović

Pašo je 2009. godine osnovao Udruženje "Kazandžiluk" Kakanj, kako bi sa članovima mogao prenositi znanje na mlađe generacije, ali kako bi i svoje radove mogao izlagati na izložbama i sajmovima. Riječ je o umjetnosti izrade proizvoda od bakra.

19. UDRUŽENJE MLADIH "ALTERVAL"

Udruženje je osnovano 30.07.2014. godine. Udruženje mladih promovise urbanu kulturu mladih i održiv razvoj kao osnovnu vrijednost društva, kroz udruženje realiziran je niz velikih projekata, izložbi, radionica, koncerata i festivala. Također je pokrenuta kampanja „Budi jaka“. Članovi su mladi kreativci i entuzijasti.

20. UDRUŽENJE PLANINARSKO DRUŠTVO "BOBOVAC" KAKANJ - PD "BOBOVAC"- KAKANJ

Osnovano je u ljeto 1958. godine, a prije toga je djelovalo kao sekcija PD "Tajan" Zenica. PD "Bobovac" Kakanj je dobilo ime prema historijskom gradu Bobovcu. Među prvim članovima su bili i zaposlenici Termoelektrane Kakanj. Obzirom da je u tom periodu planinarstvo bivalo sve popularnije kao oblik fizičke kulture, posebno kod mladih ljudi, iz godine u godinu postajalo je sve masovnije.

21. UDRUŽENJE GRAĐANA "ALTERNATIVE" IZ KAKNJA

Udruženje građana "Alternative" Kakanj je nevladina organizacija koja je voljna svoja znanja i iskustva podijeliti s drugima i stjecati nova, s ciljem promoviranja i zaštite ljudskih prava, izgradnje tolerancije i povjerenja u zajednici i jačanja uloge mladih i žena u društvu. Alternative su posvećene održivom razvoju zajednice i civilnog društva u Bosni i Hercegovini. "Spremnost da drugima prenosimo, ali i stičemo nova znanja, naša je osnovna snaga. U našoj organizaciji oblikuju se kvalitetne radionice za učenje djece i odraslih. Naša kreativnost i iskustvo osiguravaju nam poziciju uspješne i priznate NVO."

22. UDRUŽENJE KUGLAŠKI KLUB "RUDAR" KAKANJ

Sportski kuglaški klub koji postoji s ciljem okupljanja, obučavanja i takmičenja u kuglaškim prvenstvenima u BiH.

23. UDRUŽENJE "VATROGASNO DRUŠTVO KAKANJ"

"VATROGASNO DRUŠTVO" KAKANJ osnovano je 21.08.2006 godine, a osnovna djelatnost je Djelatnost vatrogasne službe. Misija društva je pružanje edukacije i prakse za djecu i omladinu od strane vatrogasaca seniora veterana. Trenutno "Dobrovoljno vatrogasno društvo Kakanj" ima 20 seniora, 10 novih mladih članova i još 20 seniora veterana koji se i dalje odazivaju na poziv za spašavanje ljudskih života i imovine. Neke od aktivnosti:-sudjelovanje u takmičenjima vatrogasnog podmlatka na kantonalnom nivou, organizovanim "Igrama vatrogasne omladine", pružanje vatrogasnog obezbjeđenja na sportskim događajima, obilježavanje značajnih događaja u vatrogastvu.

24. UDRUŽENJE KICK BOX KLUB "RATNIK"

Adresa: Alije Izetbegovića bb, Kakanj

Predstavnik: Nerdin Fejzović

Broj telefona: 061 653 749

Broj članova: 22

Aktivnosti: Natjecanje u kickboxing- u, sudjelovanje na državnim natjecanjima, organizacija događaja humanitarnog karaktera, sudjelovanje u ekološkim projektima "Let's do it Kakanj". Upis članova svih uzrasta - djeca, mladež, muškarci i žene.

25. UDRUŽENJE AUTO-MOTO KLUB "TRANSPORT" IZ KAKNJA

Adresa: 311. Lahke Brigade bb, Kakanj

Predstavnik: Senada Šehagić

26. UDRUŽENJE ŽENSKI ODOJKAŠKI KLUB "KAKANJ" IZ KAKNJA

Adresa: Ulica Šehida broj 5, Kakanj

Predstavnik: Emir Alajbegović i Mesur Mušija

27.UDRUŽENJE RODITELJA DJECE I OMLADINE SA POSEBNIM POTREBAMA "PROLJEĆE"

Adresa: Zpo 50, Kakanj

Predstavnik: Samir Grahić

Udruženje je osnovano 18.01.2014. godine.

Osnovni ciljevi ovog Udruženja su usmjereni na poboljšanje uslova i kvaliteta života lica s posebnim potrebama i njihove porodice, a naročito:

1. edukacija i osposobljavanje,
2. stvaranje uslova za rad (prostor i opremljenost),
3. psihosocijalna podrška,
4. medicinska rehabilitacija,
5. integracija,
6. informisanje,
7. menadžment.

28. UDRUŽENJE "GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA- STANICA KAKANJ

Adresa: Osmana Džafića P+3, Kakanj

Predstavnici: Bakir Spahić, Samir Džanan, Belma Halilović, Belma Džanan

Osnovni cilj Saveza je stvaranje uvjeta za razvoj i unapređenje organiziranog i kontinuiranog rada u svim oblastima spašavanja lica i imovine na kopnu, vodi, pod vodom i u nepristupačnim zonama.

Savez kontinuirano radi prema međunarodnim preporukama i standardima na edukaciji i osposobljavanju spasilaca za spašavanje ljudskih života i imovine.

Podaci preuzeti s NVO Registri početna (zbirniregistri.gov.ba)

Lista nevladinih organizacija sa značajnijim karakteristikama napravljena po osnovu zvaničnog spiska aktivnih udruženja preuzetih s web stranice Općine Kakanj. Dostupni podaci preuzeti s web stranica, društvenih mreža (Facebook, Instagram, Twitter i sl.) navedenih organizacija.

- Za određeni broj udruženja nisu pronađene informacije.

ANGAŽMAN S NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA KOJE DJELUJU NA PODRUČJU OPĆINE KAKANJ

S obzirom na to da kompanija Adriatic Metals BH aktivno radi na strategiji pristupa i angažmana na prostoru Općine Kakanj, da svoj društveno odgovorni rad planira sprovesti i u saradnji sa nevladinim organizacijama koje djeluju na prostoru ove općine, uspješno su sprovedene neke od planiranih aktivnosti.

Adriatic Metals BH je podržao i sportsko-rekreativna udruženja s ciljem ostvarivanja međusobne saradnje. Na održavanju Taekwondo turnira „Kakanj Open 2023“ i noćne ulične trke „Kakanj za 5“ Adriatic Metals BH je finansijski sudjelovao kao *zlatni sponzor*. Također, ostvarena je saradnja i s Odbojkaškim klubom „Kakanj 78“ u vidu sponzorstva u trajanju od tri godine.

Osim navedenih, u planu je aktivnija saradnja sa sektorom nevladinih organizacija u predstojećem periodu.

PRILOG 3

ZAJEDNICE NA KOJE PROJEKAT IMA UTICAJ

Prilog 3 - Zajednice na koje Projekat ima uticaj

U općini Vareš postoje 24 mjesne zajednice koje se sastoje od 81 naselja. U općini Kakanj postoji 45 mjesnih zajednica koje se sastoje od 108 naselja. Najbliže mjesne zajednice i ključne zajednice po mjestu ili interesovanju su definisane u Tabeli 3.1. Mapiranje zainteresovanih strana, predstavljeno u Prilogu 1, je identifikovalo tri nivoa zajednice, definirajući društveno područje uticaja. To su sljedeće kategorije:

- Ključne zajednice po mjestu i interesovanju – zajednice koje su pod direktnim uticajem rudarskih aktivnosti zbog neposredne blizine, prilivu radnika i one koje će vjerovatno doživjeti primjetne demografske promjene;
- Ključne zajednice po interesovanju – Zajednice za koje je malo vjerovatno da će biti pod direktnim uticajem rudarskih aktivnosti i infrastrukture, ali se nalaze u neposrednoj blizini i zbog toga će doživjeti neke promjene;
- Sekundarne zajednice po interesovanju – trenutno identifikovane kao zajednice koje se nalaze u okolnim područjima i one koje su pokazale zainteresovanost za Projekt tako što su posjetile Informativni centar. Sekundarne zajednice predstavljaju šire područje uticaja i tvore trougao između Zenice, Tuzle i Sarajeva.

Spisak zajednica koje su uključene u ove tri kategorije će se stalno pregledavati i ažurirati tokom faza implementacije Projekta i napretka aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

Tabela 3.1. Ključne zajednice, predsjednici zajednica i broj stanovnika, 2024			
Mjesne zajednice	Uključena naselja	Predstavnik	Broj stanovnika
Općina Vareš			
Borovica	Borovica Donja Borovica Gornja Osredak	gdin. Grga Vukančić	149
Pogar	Pogar Sjenokos Zaruđe	gdin. Milijan Pašalić	185
Javornik	Javornik Osoje Zvijezda	gdin. Igor Hinger	147
Daštansko	Daštansko	gdin. Damir Ahmedović	142

	Višnjići		
Pržići	Pržići Tisovci Brezik Pržići Kolonija	gđa. Jasna Mirčić	169
Vareš	Vareš Semizova Ponikva Položac Diknjići Ljepovići	gđin. Nurdin Begović -povjerenik	3063
Vareš Majdan	Vareš Majdan Bijelo Borje Mlakve Poljanice Planinica Samari	gđin. Muris Čizmo	1098
Stupni Do	Stupni Do	gđin. Emir Likić	135
Općina Kakanj, 2024			
Nažbilj	Nažbilj Bastašići	gđin. Hikmet Salkić	176 122
Vukanovići	Vukanovići Lipnica Zlokuće Slagošćići	gđin. Darko Pejanović	218 58 2 0
Napomena: Podaci su preuzeti iz Pregleda mjesnih zajednica Općine Vareš, 2024. i Pregleda mjesnih zajednica Općine Kakanj, 2024. Oba dokumenta su dostupna na zvaničnim stranicama Općina Vareš i Kakanj. Broj stanovnika je preuzet iz relevantnih popisa stanovništva.			

Adriatic Metals BH aktivno saraduje s čelnicima najbližih zajednica i sela, a to su Borovica, Pogar, Vareš, Vareš Majdan, Dastansko i Pržići (Tisovci su dio MZ Pržići). Već dobro uspostavljen, ovaj angažman će se nastaviti tokom cijelog trajanja projekta na stalnoj osnovi u pogledu svih aspekata projekta koji mogu uticati na njihove regulatorne i druge odgovornosti. Angažman s liderima zajednica u Kaknju i Brezi je u toku i razvija se kako Projekat napreduje.

S tim u vezi, u martu 2022. godine održani su sastanci s predstavnicima i mještanima mjesnih zajednica Nažbilj i Vukanovići (Općina Kakanj) s ciljem upoznavanja kompanije sa navedenim mjesnim zajednicama i stvaranja dobrih odnosa. Sastancima su prisustvovali predsjednik MZ Nažbilj Hikmet Salkić i predsjednik MZ Vukanovići Darko Pejanović i predstavnici kompanije Adriatic Metals BH. Na sastancima je predstavljen način rada rudnika i njegov uticaj na životnu sredinu i lokalno stanovništvo. Ovom prilikom stanovnicima su uručeni Netehnički sažetci Procjene uticaja na okoliš i društvo (ESIA).

Nakon navedenih inicijalnih sastanaka s predsjednicima mjesnih zajednica Nažbilj i Vukanovići, 25.3.2022., održan je prvi informativni sastanak sa stanovništvom mjesne zajednice Nažbilj, kojem je prisustvovalo 29 mješтана mjesne zajednice Nažbilj, dok se 8.5.2022. godine održao sastanak s mještanima općine Vukanovići. Sastanci su održani s ciljem upoznavanja stanovništva sa Projektom i stvaranja dobrih odnosa i uspješne saradnje.

Dodatne zajednice su u širem području uticaja Projekta, na koje Projekat imat indirektan uticaj. Pripadnici ovih zajednica pokazali su interesovanje za projekat posjetom Informativnom centru Vareš. Okolne zajednice koriste Vareš za više usluga kao što su zdravstveni centar, biblioteka, kafići i šoping. Zajednice, koje se sastoje od više sela, uključuju sljedeće:

- Javornik;
- Strica-Zaruđe;
- Stupni Do;
- Striježevo;
- Budoželje;
- Mir;
- Očevija;
- Duboštica;
- Ligatići;
- Vukanovići;
- Bastašići; i
- Dabravine.

Kako Projekat napreduje, u planu su dodatni sastanci s liderima ovih zajednica, kako bi se osiguralo da sve potencijalno direktno i indirektno najbliže zajednice pod uticajem ostanu informisane i uključene u razvoj Projekta Vareš. Informisanje mjesnih zajednica i stanovništva koje je direktno i indirektno pogođeno kontinuirano se vrši putem različitih kanala komunikacije: oglasnih ploča, vjerskih zajednica, Tourist Info centra, Radio Bobovca, Opće biblioteke Vareš, te putem sjednica Odbora za odnose s lokalnom zajednicom i obavještenja.

Adriatic Metals BH razumije da zajednice pogođene Projektom ne treba smatrati jednom grupom zainteresovanih strana, jer pojedinci i grupe mogu imati brojne i različite interese. Stanovništvo pod uticajem Projekta se konsultuje direktno i preko svojih predstavnika, uključujući predsjednike zajednice i druge uticajne ljude, kao što su direktori škola, šefovi policije i vjerski lideri.

Područje Projekta je dom općenito stare populacije. Tokom rata u Bosni, mnogi članovi zajednice su raseljeni iz regije Vareš; osim toga, poslijeratno, mnogi stanovnici su se odselili u druge gradove u BiH ili u inostranstvo. Ovo je jedinstven scenario i angažovanje zainteresovanih strana s vlasnicima zemljišta i nekretnina u blizini Projekta, koji više nisu prisutni u regionu, se vodi odvojeno od konsultacija s lokalnim stanovništvom. Uspostavljena je saradnja i intenzivirani sastanci s predstavnicima lokalnih zajednica koje su pogođene Projektom, ali i onih koje nisu direktno pogođene Projektom kako bi se relevantnim informacijama obuhvatilo cijelo područje.

Prilog 3 – Zajednice na koje Projekat ima uticaj – Kakanj

Na području općine Kakanj postoji 45 mjesnih zajednica koje se sastoje od 108 naselja. Najbliže lokalne zajednice i ključne zajednice prema lokaciji ili interesu definirane su u tabeli 3.1. Mapiranje zainteresovanih strana, predstavljeno u Prilogu 1, identifikovalo je tri nivoa zajednice, definišući društvenu sferu uticaja. To su sljedeće kategorije:

- Ključne zajednice prema lokaciji i interesima – zajednice koje su direktno pogođene rudarskim aktivnostima zbog neposredne blizine, priliva radnika i onih za koje je vjerovatno da će doživjeti primjetne demografske promjene;
- Ključne interesne zajednice – Zajednice za koje je malo vjerovatno da će biti direktno pogođene rudarskim aktivnostima i infrastrukturom, ali se nalaze u neposrednoj blizini i stoga će doživjeti neke promjene;
- Sekundarne interesne zajednice – trenutno identifikovane kao zajednice koje se nalaze u okolnim područjima i one koje su pokazale interesovanje za Projekat posjetom Informativnom centru. Sekundarne zajednice predstavljaju šire područje uticaja i čine trougao između Zenice, Tuzle i Sarajeva.

Lista zajednica uključenih u ove tri kategorije se stalno revidira i ažurira tokom faza implementacije Projekta i napretka aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

Tabela 3.1. Ključne zajednice, predsjednici zajednica i broj stanovnika, 2024			
Općina Kakanj			
Mjesne zajednice	Uključena naselja	Predstavnik	Broj stanovnika
Nažbilj	Nažbilj	Hikmet Salkić	176
	Bastašići		122
Vukanovići	Vukanovići	Darko Pejanović	218
	Lipnica		58
	Zlokuće		2
	Slagošćići		0
Napomena: Podaci su preuzeti iz Pregleda mjesnih zajednica Općine Kakanj, 2024. Ovaj dokument je dostupan na zvaničnim stranicama Općine Kakanj. Broj stanovnika je preuzet iz relevantnih popisa stanovništva.			

U okviru strategije aktivnog angažmana u lokalnoj zajednici, općina Kakanj, tim za društveno odgovorno upravljanje kompanije Adriatic Metals BH uspješno je održao inicijalne sastanke s predsjednicima 12 mjesnih zajednica. Razlog za iniciranje sastanaka je upoznavanje predsjednika s novim članom tima, saradnikom za društveno upravljanje, čije su radne aktivnosti vezane za komunikaciju i angažman u općini Kakanj.

Pored navedenog, tema sastanka bila je i informacija o trenutnim aktivnostima, radu i poslovanju Adriatic Metals, koji svojim iskrenim i transparentnim pristupom lokalnoj zajednici pruža sve potrebne i tražene informacije svim zainteresovanim stranama.

Od ukupno 45 mjesnih zajednica koje postoje na području općine Kakanj, 12 mjesnih zajednica zajedno s Vukanovićima i Nažbiljem izdvojeno je kao interesna grupa.

Osim dvije prethodno navedene koje spadaju u grupu ključnih zajednica, ostalih deset čine:

- Tršće;
- Zgošća;
- Kakanj I;
- Kakanj II;
- Doboj;
- Čatići;
- Brežani;
- Bjelavići;
- Haljinići; i
- Kraljeva Sutjeska.

PRILOG 4

ODBOR ZA ODNOS E S LOKALNOM ZAJEDNICOM

Prilog 4 - Odbor za odnose s lokalnom zajednicom – prvi i drugi saziv

Prvi saziv Odbora za odnose s lokalnom zajednicom je izabran 2020. godine. Odbor je uključivao određeni broj dobrovoljnih članova predstavnika svih sektora zajednice, uključujući i predstavnike mjesnih zajednica koje su izložene direktnom uticaju Projekata, predstavnike najvažnijih institucija u Varešu kao što je Policijska stanica, Dom zdravlja, Opća biblioteka Vareš, Uprava šumarstva, Tourist Info centar, JKP Vareš (komunalne usluge), predstavnici nevladinih organizacija, predstavnik Općine Kakanj, predstavnik Javnog preduzeća VODOKOM d.o.o. Kakanj, vlasnici preduzeća i općinske vlasti. Od juna 2021. godine Odboru za odnose s lokalnom zajednicom se pridružio i član iz općine Breza. Pri odabiru ovih članova uzeta je u obzir zastupljenost mlađih i starijih, žena, pripadnika svih nacionalnih, etničkih i vjerskih grupa i različitih profesija. Izabrani su nezavisni predsjednik i zamjenik predsjednika Odbora. Odbor je brojao ukupno 30 članova i na osnivačkom sastanku su usvojeni njihovi prijedlozi za izmjene Pravilnika o radu Odbora, uključujući i isplatu opravdanih troškova prijevoza za one koji prisustvuju svakom sastanku.

Od osnivanja Odbora za odnose s lokalnom zajednicom održano je 10 sjednica prvog saziva Odbora i to kako slijedi:

- 26.7.2022. – U sali Općine Vareš održana je 10. i ujedno posljednja sjednica prvog saziva Odbora za odnose s lokalnom zajednicom. S obzirom na to da je ovo bila posljednja sjednica u ovom sazivu, glavna tema je bio osvrt na rad Odbora u prethodne dvije godine. Na ovoj sjednici je izvršeno anketiranje članova Odbora o radu Odbora za odnose s lokalnom zajednicom u prethodne dvije godine s ciljem evaluacije i poboljšanja rada sljedećeg saziva Odbora.
- 28.4.2022. – u sali Općine Vareš održana je 9. sjednica Odbora za odnose s lokalnom zajednicom. Glavna tema ove sjednice, pored trenutnih i planiranih aktivnosti, bio je početak građevinske faze izgradnje polimetalnog rudnika na Rupicama.
- 24.02.2022. - U sali Općine Vareš održana je 8. sjednica Odbora za odnose s lokalnom zajednicom. Glavne teme bile su građevinski radovi na Rupicama i postupak zapošljavanja. Osim toga, prikazane su trenutne i provedene aktivnosti te pregled za 2021. godinu. Osmo sjednica planirana je za kraj januara, ali zbog epidemiološke situacije morala je biti odgođena.
- 29.10.2021. - 7. sjednica Odbora za odnose s lokalnom zajednicom održana je u sali Općine Vareš. Na sjednici je pored tekućih informacija o provedenim i planiranim aktivnostima, održana i prezentacija Procjene uticaja na okoliš i društvo (ESIA).
- 29.07.2021. – 6. sjednica Odbora za odnose s lokalnom zajednicom održana je u sali Doma mjesne zajednice Borovica. Na sjednici je pored uobičajenih tema i dnevnog reda bila prezentovana i trasa puta Rupice - Tisovci te je organizovana posjeta lokalitetu Rupice kako bi članovi Odbora mogli na licu mjesta vidjeti kako teče proces bušenja.
- 28.04.2021. – 5. sjednica Odbora za odnose s lokalnom zajednicom je održana u sali Općine Vareš. Pored prezentacije aktivnosti kompanije, članovi Odbora su upoznati sa projektom izgradnje nove trase puta Rupice- Tisovci, s inicijativom uvođenja novog obrazovnog smjera

u MSŠ NORDBAT 2 Vareš – rudar u podzemnoj eksploataciji.

- 28.1.2021. - 4. sjednica Odbora za odnose s lokalnom zajednicom je održana u sali Općine Vareš. Tema oko koje su članovi Odbora pokazali najviše interesa je osnivanje i rad Fondacije Adriatic i uspostavljanje novog smjera u "MSŠ NORDBAT 2" Vareš.
- 1.10.2020. – 3. sjednica Odbora za odnose s lokalnom zajednicom koju karakterištu prezentacije predstavnika Adriatic Metals BH o dosadašnjim aktivnostima i radu kompanije na području općine Vareš te mnogobrojna pitanja predstavnika lokalne zajednice.
- 15.7.2020. – 2. telefonska sjednica na kojoj je, zbog pandemije i situacije prouzrokovane COVID- 19, izvršeno telefonsko izglasavanje o usvajanju Nacrta Poslovnika i Zapisnika s prve sjednice Odbora za odnose s lokalnom zajednicom.
- 9.6.2020. – 1. osnivajuća i konstituirajuća sjednica na kojoj je donesen Nacrt Poslovnika o radu Odbora za odnose s lokalnom zajednicom i Kodeks ponašanja članova Odbora za odnose s lokalnim zajednicom.

Drugi saziv Odbora za odnose s lokalnom zajednicom je izabran 2022. godine. Odbor uključuje određeni broj dobrovoljnih članova predstavnika svih sektora zajednice, uključujući i predstavnike mjesnih zajednica koje su izložene direktnom uticaju Projekata, predstavnike najvažnijih institucija u Varešu kao što je Policijska stanica, Opća biblioteka Vareš, Uprava šumarstva, JKP Vareš (komunalne usluge), predstavnici nevladinih organizacija, predstavnik Javnog preduzeća VODOKOM d.o.o. Kakanj, vlasnici preduzeća i općinske vlasti.

Od osnivanja drugog saziva Odbora za odnose s lokalnom zajednicom održano je osam sjednica Odbora i to kako slijedi:

- 22.08.2024. - 8. sjednica Odbora na kojoj su prezentirane aktivnosti kompanije, razgovaralo se o istražnim radovima na Brgulama, obilježavanju i upravljanju miniranim područjima, te o jalovištu.
- 25.05.2024. - 7. sjednica Odbora na kojoj su prezentirane aktivnosti kompanije, predstavljen prelazak iz građevinske u operativnu fazu i ponuđeni odgovori na upite iz zajednice.
- 22.02.2024. - 6. sjednica Odbora na kojoj je predstavljen novi izvršni direktor za tehničke poslove kompanije Adriatic Metals, Dino Busuladžić, i na kojoj su prezentirane aktivnosti kompanije. Osim toga najavljeno je otvaranje rudnika u mjesecu martu.
- 16.11.2023. - 5. sjednica Odbora na kojoj su prezentirane aktivnosti kompanije i ponuđeni odgovori na upite iz zajednice.
- 10.08.2023. - 4. sjednica Odbora koja se izdvaja po tome što je održana u administrativnoj zgradi kompanije na Tisovcima i po tome što su članovi Odbora dobili priliku da idu u obilazak postrojenja za preradu rude na Tisovcima. Osim toga ova sjednica je iskorištena i za prezentaciju prvog Izvještaja o održivosti kompanije Adriatic Metals BH.

- 11.05.2023. - 3. sjednica Odbora na kojoj su prezentirane završene, trenutne i buduće aktivnosti kompanije.
- 16.2.2023. – 2. sjednica Odbora koju karakteriše prezentacije aktivnosti kompanije Adriatic Metals BH te predavljanje novog rukovodstva kompanije, generalnog menadžera Matthew Hine i izvršnog direktora Alema Loge.
- 9.11.2022. – 1. konstituirajuća sjednica Odbora na kojoj su izabrani Predsjednik i zamjenici predsjednika Odbora te predavljeni članovi Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom predstavnicima kompanije Adriatic Metals. Pored toga članovi Odbora su upoznati sa temeljnim aktima Odbora za odnose s lokalnom zajednicom, Pravilnikom o radu te Kodeksom ponašanja.

PRILOG 5

Konsultacije prije i za vrijeme procesa procjene okolišnog i društvenog uticaja (ESIA)

Prilog 5 - Konsultacije prije i za vrijeme procesa procjene okolišnog i društvenog uticaja (ESIA)

Konsultacije sa zainteresovanim stranama su važan dio procesa procjene okolišnog i društvenog uticaja i tehničkih studija. Konsultacije su inicirane za vrijeme Studije obuhvaćenosti za procjenu okolišnog i društvenog uticaja i nastavljaju se tokom osnovnog perioda. Ključne zainteresovane strane se identifikuju i intervjuiraju kao dio ovog procesa.

Prikaz 1.1 Proces okolišne i društvene procjene usklađen s tehničkim elaboratima i procesom dobivanja BiH dozvola

Inicijalni intervjui, održani u novembru 2019. godine, su omogućili da se društvena osnovica pokrene dok se proces okolišne i društvene procjene predstavlja uticajnim članovima zajednice. Ovi održani sastanci su sažeti u tabeli 1.1.

Ime i položaj	Tema razgovora
Zdravko Marošević; Načelnik Općine Vareš	Razgovori na nivou općine i kontekst o Projektu
Ivan Lovrić Radio i list Bobovac	Razumijevanje metoda širenja informacija, doseg slušateljstva, opažanja zajednice.
Almir Čikmiš Turist Informativni centar	Trenutno stanje u turizmu u regionu, budući i trenutni međunarodni kooperativni projekti unapređivanja turizma.
Ramiz Zubača Imam	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja
Fra Leon Pendić Katolički svećenik	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja

<i>Mirnes Hrvat</i> <i>Direktor Srednje škole</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja – obrazovni nivoi, broj učenika i nastavak daljeg školovanja.
<i>Nihada Gondžo</i> <i>Centar za socijalni rad</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja
<i>Jasna Svinčicki Operta</i> <i>Biro za zapošljavanje</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja
<i>Taiba Brkić (glavna sestra) i</i> <i>Adis Čizmo (direktor).</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja – približne zdravstvene statistike i poznavanje dostupne formalne statistike.
Tabela 1.1 Konsultativni sastanci održani u sklopu Studije Obuhvata	
<i>Edin Karamustafić (komandir) Policijska stanica</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja – nivo kriminala i opća opažanja stanovništva.
<i>Ilijana Gavran Radojević (direktor)</i> <i>Opća biblioteka Vareš</i>	Pribavljeni podaci o lokalnoj povijesti, arheologiji i kulturnoj baštini. Opći podaci društvene osnove.
<i>M.Z. Borovica Grga Vukančić,</i> <i>M.Z. Pržići Jasna Mirčić,</i> <i>M.Z. Daštansko Damir Ahmedović,</i> <i>Predsjednici Mjesnih zajednica</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja. Svaki čelnik je dao pregled o svom selu/području, prošle i sadašnje društvene karakteristike kao i njihovu viziju za budućnost.

Konsultacije druge faze su obavljene na početku osnovnog perioda u februaru 2020. Ove konsultacije su omogućile da se identifikovane zajednice detaljnije prouče i konsultuju u vezi implementacije okolišne osnovice koja će biti uključena. Ove konsultacije su sažete u Tabeli 1.2.

Tabela 1.2 Konsultativni sastanci u sklopu osnovice Okolišne i Društvene Procjene	
Ime i Pozicija	Tema diskusije
<i>Načelnik Općine Vareš</i> <i>Zdravko Marošević;</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu, lokaciji monitoringa i potrebnim dozvolama.
<i>Opća biblioteka Vareš</i> <i>Ilijana Gavran Radojević (direktor)</i>	Pribavljeni podaci o lokalnoj historiji, arheologiji i kulturnoj baštini. Opći podaci društvene osnove.
<i>Islamska vjerska zajednica Vareš</i> <i>Ramiz Zubača (Imam)</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa kod džamije na Daštansku

<p><i>Mjesne zajednice Nažbilj, Lipnica i Bastašići u općini Kakanj</i></p> <p><i>Himzo Kovačević</i></p> <p><i>Predsjednik Mjesne zajednice</i></p>	<p>Širenje informacija o Projektu, prikupljanje podataka za društvenu osnovu, implementacija mehanizma žalbi.</p>
<p><i>Predsjednik Mjesne zajednice – Vareš,</i></p> <p><i>Semizova Ponikva i Položac</i></p> <p><i>Izudin Muftić</i></p>	<p>Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.</p>
<p><i>Predsjednik Mjesne zajednice – Vareš</i></p> <p><i>Majdan Midhat Džafo</i></p>	<p>Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.</p>
<p><i>Predstavnic Mjesne zajednice – Brezik Janja Mirčić i Ljupko Mirčić</i></p>	<p>Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.</p>
<p><i>Predsjednik Mjesne zajednice – Tisovci</i></p> <p><i>Jakov Malbašić</i></p>	<p>Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.</p>
<p><i>Predstavnic Mjesne zajednice – Višnjici</i></p> <p><i>Mila Josipović i Jozo Josipović</i></p>	<p>Implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.</p>
<p><i>Predstavnic Mjesne zajednice – Mllakve</i></p> <p><i>Jovanka Gavran i Ivica Gavran</i></p>	<p>Širenje informacija o Projektu, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.</p>
<p><i>Mirnes Hrvat</i></p> <p><i>Direktor Srednje škole</i></p>	<p>Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa kod srednje škole.</p>
<p><i>Zemaljski muzej – Sarajevo</i></p> <p><i>Andrijana Pravidur i Mirsad Sijerić (direktor)</i></p>	<p>Prikupljanje podataka za društvenu osnovu, konsultacije u vezi arheologije i kulturne baštine u projektnom području.</p>
<p><i>Federalni Zavod za arheologiju G-din. Anto Vujnović</i></p>	<p>Prikupljanje podataka za društvenu osnovu, konsultacije u vezi arheologije i kulturne baštine u projektnom području.</p>
<p><i>Predsjednik Mjesne zajednice - Javornik</i></p> <p><i>Vinko Gajić</i></p>	<p>Prikupljanje podataka za društvenu osnovu, implementacija mehanizma žalbi.</p>

Kako je faza osnove napredovala, konsultacije sa zainteresovanim stranama su se nastavile. Dodatni sastanci, fokusne grupe i polu-strukturirani sastanci koji su realizirani da bi se uključili i:

- Vlasnici preduzeća (trgovina metalne robe, pekara, mesnica, lokalni kafe barovi, vlasnik restorana/motela Mlin, itd). Udruženje poslodavaca Vareš osnovano je 2015. godine. 12. januara 2021. godine održana je izborna skupština udruženja. Tokom mjeseca marta je ostvarena saradnja s predstavnicima ovog udruženja kako bi se predstavnici istih upoznali s projektom i njegovim aktivnostima te s planovima i radom samog udruženja. U januaru 2022. Udruženje je iniciralo sastanak s rukovodstvom kompanije kako bi iskazali interesovanje za učešćem lokalnih privrednika u nastupajućim aktivnostima tokom faze izgradnje;
- Sastanak s predstavnicima škola. Održani su sastanci s predstavnicima rukovodstva Osnovne škole Vareš i Vareš Majdan. Uprava je bila upoznata s radom kompanije, a tom prilikom su dostavljeni podaci o broju učenika koji pohađaju ove dvije škole. Trend smanjenja broja učenika iz godine u godinu je veliki problem. Izražene su poteškoće sa kojima se suočava uprava škole tokom procesa online nastave i pružanja potrebne tehnologije učenicima kako bi se taj proces uspješno realizovao. Kompanija Adriatic Metals je 2021. godine inicirala uvođenje novog smjera u nastavni plan i program Mješovite srednje škole „Nordbat-2“ Vareš, rudar u podzemnoj eksploataciji, te je ostvarena saradnja i u vidu opremanja kabineta za navedeni smjer. U prethodnoj školskoj godini rudarski smjer je pohađalo 6 učenika, te je također u novoj školskoj godini 2022/2023. upisano 5 učenika;
- Vjerske vođe – Tokom januara održan je sastanak s predstavnicima vjerskih zajednica u Varešu. Sastanku su prisustvovali predstavnici Islamske zajednice i Pravoslavne crkve, a naknadno je održan sastanak i s predstavnikom Katoličke crkve. Razlog sastanka bio je upoznavanje predstavnika s aktivnostima Projekta i prikupljanje određenih socio- ekonomskih podataka. Sve zajednice se suočavaju sa smanjenim brojem ljudi i time se smanjuju prihodi. Dogovorena je i isporuka letaka i biltena ovim zajednicama. Tokom marta održan je sastanak s predstavnicima mjesne zajednice Borovica, kojem je prisustvovao i predstavnik Katoličke crkve. On je također upoznat s trenutnim aktivnostima na Projektu i budućim planovima. Tokom njegovog obraćanja istaknuto je da crkva u Borovici slavi 100. godišnjicu naredne godine i da je broj vjernika drastično opao. Nekada je u ovoj crkvi bilo 1.500 ljudi, a sada je to oko 50 ljudi;
- Šumarija Vareš – od početka svojih aktivnosti, kompanija je ostvarila odličnu saradnju sa Šumarijom Vareš te je rukovodstvo upoznato o svim aktivnostima Projekta. Tokom mjeseca marta konsultanti iz WAI su održali sastanak s predstavnicima ovog preduzeća kako bi prikupili informacija iz domena koje se tiču šumskog fonda, zaštite i očuvanja istog, upoznavanje sa specifičnostima ovog područja te načina na koji ova institucija radi. Informisani su i o zakonskoj regulativi iz ove oblasti i nadležnim institucijama. Potpisan je sporazum sa Šumarijom, u svrhu nadomještanja gubitaka koje će projektne aktivnosti izazvati na području Rupica. Pored toga, izrađen je i detaljan "Plan restauracije degradirane šume u svrhu kompenzacije gubitaka biodiverziteta u staništu acidofilnih šuma smrče uzrokovanih realizacijom Projekta otvaranja rudnika Rupice", kojim je jasno definisano područje na kojem će se raditi restauracija i nadomjestiti gubitak ovih staništa. Ove aktivnosti će se još dopunjavati i izvršavati u narednom periodu;
- Udruženje lovačko društvo "Zvijezda" Vareš - sastanak s predsjednikom udruženja lovaca

“Zvijezda” Vareš je održan s WAI konsultantima tokom mjeseca marta s ciljem prikupljanja svih potrebnih informacija koje se tiču biodiverziteta. Glavni razlog sastanka je bilo prikupljanje informacija iz domena koji se tiču lovnog fonda, zaštite i očuvanja divljači, upoznavanje sa specifičnostima ovog područja te načina na koji društvo radi. Također informisani su i o zakonskoj regulativi iz ove oblasti i nadležnim institucijama;

- Udruženje sportskih ribolovaca Vareš – Svrha sastanka je bilo prikupljanje informacija iz domena koji se tiču ribljeg fonda, zaštite i očuvanja ribljih fondova, upoznavanje sa specifičnostima ovog područja te načina na koji udruženje radi. Također informisani su i o zakonskoj regulativi iz ove oblasti i nadležnim institucijama.

Lokalna kompanija je izvršila anketiranje domaćinstava u mjesnim zajednicama Borovica, Daštansko, Tisovci, Pržići, Višnjici, Brezik, Semizova Ponikva, Osredak, Položac i Pogar. Ovim anketiranjem pokriveno su sljedeće teme:

- Demografski podaci domaćinstva;
- Detalji o zakupu zemljišta (kao neobavezno pitanje i uz objašnjenje o svrsi prikupljenih podataka);
- Obrazovanje članova domaćinstva;
- Finansije i troškovi domaćinstva (kao neobavezno pitanje);
- Gradsko održavanje i održavanje domaćinstva (vodosnabdijevanje, električna energija, grijanje i snabdijevanje drvetom);
- Usluge ekosistema (poljoprivredne aktivnosti, uzgoj stoke, lov, proizvodnja stočne hrane, ribolov, rekreativne aktivnosti - uključujući lokaciju, količinu, pojavu itd.);
- Putovanja i prijevoz – opažanja o trenutnim uslugama;
- Zdravlje – zdravstveni uslovi, pristup zdravstvenoj skrbi, dostupno finansiranje, prijevoz; i
- Opažanja o Projektu Vareš i trenutna angažovanost.

Dodatne konsultacije, u skladu s izvedbenim standardima Međunarodne finansijske korporacije, uključuju javne rasprave, predstavljanje nalaza Međunarodne finansijske korporacije o nacrtu Procjene uticaja na okoliš i društvo o okončanju Projekta. Ovo podrazumijeva Netehnički sažetak koji je kreiran i podijeljen članovima zajednice 60 dana (EBRD) prije datuma konsultacija. Konsultacije su također reklamirane u ovom vremenskom periodu. Nakon konsultacija Procjena uticaja na okoliš i društvo je završena, uzimajući u obzir stavove zajednice po potrebi.

PRILOG 6

SPISAK PREDUZEĆA, VAREŠ

Prilog 6 - Registrovani ugostiteljski objekti i smještajni objekti

Broj :	Vlasnik:	Poduzeće	Mjesto:	Telefon:
1	Adilović Nedžad	Kafe bar "DADO"	Vareš	061-717-479
2	Ahmedović Amela	UR "FENIX"	Vareš	061-871-077
3	Imamagić Alisa	Restoran "ŠEĆERKA"	Vareš	061-307-543
5	Islamović Alen	Slastičarna "ALEN"	Vareš	
6	Islamović Emira	Kafe bar "BUMERANG"	Vareš	061-791-626
7	Jurkić Sedika	Kafe bar "SANDRA"	Vijaka	
8	Kamenjaš Sabaheta	Kafe bar "TINTA"	Vareš	060-300-3012
9	Karić Elvira	Kafe bar "HB"	Vareš	061-239-919
10	Likić Dževad	Kafe bar "FALCON"	Vareš	061-239-919
11	Vedran Purišević	Kafe bar "MACHO"	Vareš	
12	TIMPEX doo Vareš	Kafe bar "The Cotton Club"	Vareš	061-153-387
13	Šormaz Saša	Kafe bar "AQUA"	Vareš-Majdan	061-263-997
14	Salketić Edina	Restoran "ADIN"	Dabravine	061-401-234
15	Likić Ahmed	Diskoteka "CITY"	Vareš	063-393-133
16	Jojić Sreten	Kafe bar "LOVAC"	Vareš	
17	Miletović Željko	Izletište "KUGLA"-	Ponikva	032-843-508
18	Parić Jasmina	Fast-food "PARIĆ"	Vareš	061-034-031
19	Dodik Dario	Restoran "MLIN" & iznajmljivanje soba	Vareš	061-771-583
20	Hinger Zdravko	Sobe u domaćinstvu	Mrestilište	043-650-522- 7150

21	Andrić Jasna	Restoran "TAVERNA"	Vareš	062-951-180
22	Likić Kabir	UR "Tasty"	Vareš	062/602-776
23	Klarić Josip	Pansion "Šimin Potok"	Šimin Potok Zvijezda	061-781-802 032-593-053
24	Kevešević Darko	Kafe bar "Roma"	Vareš	066-298-899
25	Hajrić Vehida	Buregdžinica "LIDER"	Vareš	061-904-274

Zanatske radnje

Broj :	Vlasnik:	Vrsta djelatnosti	Lokacija:	Telefon:
1	Šimić Šejla	Frizer	Vareš	061-528-644
2	Atlagić Safet	Obučar	Vareš	062-380-964
3	Barnjak Alojzija	Fotograf	Vareš	063-327-902
4	Bešić Asim	Limar-zavarivač	Vareš	061-994-649
5	Botić Kenan	Auto mehaničar	Dabravine	061-234-163
6	Brkić Elma	Frizer	Vareš	062-969-565
7	Bulbulušić Mahir	Frizer	V.Majdan	061-686-279
8	Fazlić Jadranka	Frizer	Vareš	061-617-186
9	Ganić Kasim	Elektroinstalater	Kokošćići	
10	Gavrić Mato	Stolar	Vareš	061-410-409
11	Gogić August	Kovač	Očevija	061-787-874
12	Halkić Belma	Frizer	Vareš	061-105-006
14	Jozeljčić Dražen	Kovač	Očevija	061-186-785
15	Prkić Marin	Auto mehaničar	Vareš	061-416-483
16	Salketić Avdo	Obrt	Dabravine	061-422-967
17	Subašić Teufik	Stolar	Vareš	

18	Tojčić Branka	Kućne rukotvorine	Vareš	
19	Tojčić Zora	Frizer	Vareš	
20	Velić Ejub	Frizer	Vareš	
21	Vijačkić Alojz	Frizer	Očevija	061-327-778
22	Zubača Sead	Frizer	Vareš	
23	Žutić Šemsudin	Radio-TV servis	Vareš	061-104-509
24	Jozić Pero	Stolar	Ivančevo	
25	Zubača Enida	Frizer	Vareš	062-163-571
26	Mahmutović Derviš	Stolar	Stupni Do	
27	Ajanović Samir	Auto mehaničar	Dabravine	061-753-487
28	Alihodžić Vehbija	Stolar	Mižnovići	
309	Fatić Derviš	Internet portali	Budoželje	061-401-293
31	Šurkić Stjepan	Obrada metala	Pogar	
32	Tomić Radomir	Autopraonica	Vareš	061-793-032
33	Ibrišimović Edin	Stolar	Mijakovići	
34	Rožajac Elvis	Stolar	Ravne	061-836-445
35	Kovačević Alena	Proizvodnja peleta	Ponikva	062-410-406
36	Jusić Dženan	Izrada slika		
37	Parić Emina	Frizer	Vareš	061-623-763
38	Likić Huso	Stolar	Stupni Do	060-350-6623
39	Pajt Elvedin	Građevinski radovi	Budoželje	061-551-739
40	Likić Miralem	Stolar	Vareš	
41	Gogić Eugen	Kovač	Očevija	061-186-345
42	Berberović Lidija	Obrt	Pogar	

43	Stjepanović Mara	Obrt	Pajtov han	
44	Botić Selma	Frizer –promjena Rj. Od 2.12.2019.	Dabravine	
45	Budimlić Almer	Auto mehaničar	V. Majdan	061-028-880
46	Abadžija Anes	Proizvodnja peleta	V. Majdan	061-664-319
47	Hrustanović Amela	Optika "LENS"	Vareš	061-838-978
48	Kapetanović Samir	Stolarija "JAVOR-STIL"	Ravne	061-439-400

Registrovane trgovačke radnje

Broj:	Vlasnik:	Poduzeće:	Mjesto:	Telefon:
1	Ajanović Anesa	Trgovačka radnja "ANELA"	V. Majdan	062-748-126
2	Alihodžić Husein	Trgovačka radnja "Maloprodaja"	Mižnovići	
3	Bešić Haris	Trgovačka radnja "BEŠIĆ"	Striježevo	
4	Bešić Mejra	Trgovačka radnja "MiS- Prom"	Vareš	061-105-554
5	Bešić Samir	Trgovačka radnja "NADŽA"	Striježevo	061-105-554
6	Franjić Dražan	Trgovačka radnja "FRANJIĆ", Mesnica	Vareš	061 757 283
7	Hercegovac Nura	Trgovačka radnja "RUNICE"	Striježevo	
8	Hodžić Edina	Trgovačka radnja "Mješovita roba "	Kokošćići	
9	Ljevak Ivona	Trgovačka radnja „Orhideja”, Cvjećara	Vareš	032-843-083

10	Kapetanović Mersiha	Trgovačka radnja "BAMBI"	Vareš	061-871-085
11	Kapetanović Zineta	Trgovačka radnja "KULA"	Vareš	
12	Likić Damir	Trgovačka radnja "LD&E"	Vareš	061-246-088
13	Janjoš Zahida	Trgovačka radnja "DIJANA"	V.Majdan	061-866-343
14	Rožajac Marija	Trgovačka radnja "DAR"	Vareš	061-528-444
15	Smajić Fadil	Trgovačka radnja "Minimarket"	Dabravine	
16	Sučić Eugen	Trgovačka radnja „Poljooprema“	Vareš	061-874-796
17	Žutić Fikreta	Trgovačka radnja "MRKVA"	Vareš	
18	Muratspahić Almin	Trgovačka radnja "HRID"	Budoželje	
19	Fatić Amra	Trgovačka radnja "Poljoprivredna trgovina " HERIĆI	Budoželje	
20	Zaimović Fadila	Trgovačka radnja "ZAIMOVIĆ-KRISTIĆ" VAREŠ	VAREŠ	
21	Botić Anesa	Trgovačka radnja "Auto dijelovi BOTIĆ"	Hodžići	061-448-942
22	Bajrić Nafiz	Trgovačka radnja "ĐEJNA"	Budoželje	

Poljoprivredna djelatnost

Broj:	Ime i prezime:	Mjesto:	Vrsta djelatnosti:
1	Alihodžić Miralem	Mižnovići	Stočarstvo
2	Babić Dubravko	Strica	Prerada voća
3	Babić Josip	Zarudje	Stočarstvo
4	Bašić Adis	V. Majdan	Pčelarstvo
5	Begić Halid	Vareš	Stočarstvo
6	Begić Hasan	Vareš	Stočarstvo
7	Božić Srđan	Strica	Uzgoj ribe
8	Đurić Slobodan	Duboštica	Ljekovi
9	Franjić Ljerka	Strica	Stočarstvo
10	Karamustafić Sadudin	Kokošćići	Stočarstvo
11	Mirčić Marko	Pržići	Peradarstvo
12	Pašalić Milijan	Sjenokos	Stočarstvo
13	Zubača Sead	Striježevo	Stočarstvo
14	Hršumović Salem	Ligatići	Stočarstvo
15	Ahmedović Edin	Daštansko	Stočarstvo
16	Toičić Vukana	Strica	Stočarstvo
17	Eskić Kazafer	Ligatići	Pčelarstvo
18	Šimić Leon	Pogar	Stočarstvo
19	Musa Munever	Budoželje	Pčelarstvo
20	Josipović Ciprijan	Daštansko	Stočarstvo
21	Ibrišimović Edin	Mijakovići	Stočarstvo
22	Bešić Mahira	Striježevo	Stočarstvo
23	Bajramović Sifet	Vareš	Poljoprivreda

24	Ružić Krešimir	Pogar	Uzgoj svinja
25	Dusper Ivo	Mir - Vareš	Uzgoj svinja i proizvodnja povrća
26	Karamustafić Eldar	Kokošćići	Stočarstvo
27	Djaković Blaško	Vareš	Stočarstvo
28	Pajt Adis	Budoželje	Uzgoj mliječnih goveda
29	Kamenjaš Šerif	Pomenići	Pčelarstvo

Registrovani taksi prevoznici

Broj:	Ime i podaci:	Telefon:
1	ČURTIĆ (Muje) REJHAN ulica Zvijezda	061-797-110
2	ŠOKIĆ (Franje) MARIO Put mira br.14.	061-336-891

Prevoznici

Broj:	Ime i prezime:	Lokacija
1	Ahmedović Akif	Vareš
2	Ahmedović Daris	Vareš
3	Imamagić Adis	Vareš
4	Likić Ešref	Stupni Do
5	Ahmedović Dženan	Daštansko
6	Ahmedović Sanel	Daštansko
7	Šimić Mladen	Radoševići

8	Džido Ermin	Vareš
---	-------------	-------